

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi 2 × dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmicki, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 263

Wydanie P

Poznań, wtorek dnia 9 czerwca 1936

Rok 31

Poznań, 8 czerwca.

Proces katowicki

Zagadnienie niemieckie w Polsce oddawna nie wypłynęło z taką wyrazistością, jak w odbywającym się w Katowicach procesie spiskowców niemieckich. W serji procesów politycznych, w które tak obfituje miesiąc bieżący, proces katowicki, nie nacechowany zresztą teatralnymi efektami, wyróżnia się odrębnym charakterem problemów, które odsłania, oraz ich, niezawsze dostatecznie podkreślaną, doniosłością. Sprawa niemiecka w Polsce, a szczególnie na Górnym Śląsku, sprawa dla papierowych polityków „załatwiona”, odżywa w procesie katowickim w całej swojej doniosłości.

Przedewszystkiem proces ukazuje niebywałe спустoszenia, jakie wśród ludności Górnego Śląska poczyniła działalność niemieckich organizacji i niemieckiej prasy. Od legalnego „Volksbundu” począwszy, a na nielegalnym i stojącym pod oskarżeniem „National - Sozialistische Arbeiter-Bewegung” skończywszy, niemieckie organizacje mniejszościowe przekraczały granice działań, które można tolerować i wyteźały wszelkie siły oraz używały wszystkich sposobów do pozyskiwania sobie żywiołów i nieugruntowanemu poczuciu narodowemu, których, niestety, na Górnym Śląsku jest jeszcze sporo. „Czapką i papką” werbowano ludzi, szafując zasiłkami i obietnicami dostarczenia pracy. Równocześnie zaś stwarzano legendę o „raju niemieckim”, podobnie jak to komuniści czynią z „rajem sowieckim”.

Ta legenda musi zwrócić specjalną uwagę. Rozrost jej łączy się z wyteżoną propagandą hasel hitlerowskich przy równoczesnym kolportowaniu najbardziej niedorzecznych wieści o konieczności powrotu Górnego Śląska do Niemiec, głównie w związku ze zbliżającym się terminem wygaśnięcia konwencji genewskiej.

Na gruncie polskiej tolerancji, która traktowana była jako słabość, hasła te bujnie się pleniły i znalazły ostateczny swój wyraz w programie nielegalnego N. S. D. A. B., wokoło którego utworzyła się opinia, że dąży do zbrojnego oderwania Śląska od Polski. Lepsza przyszłość pod rządami Niemcami — to lep, na który agitatorzy niemieccy łapali ludzi; tolerancja — to ułatwione warunki ich pracy; nieświadomiona narodowo warstwa — to teren ich działalności.

Przedstawiciele owej nieświadomionej narodowo warstwy przesuwały się przed trybunałem sędziowskim w charakterze oskarżonych. W olbrzymiej większości noszą oni polskie nazwiska, mówią po polsku, naturalnie śląskim dialektem, a poza przywódcami nie zdają sobie dobrze sprawy z tego, czy są Niemcami, czy też Polakami. Swą przynależność do nielegalnej organizacji tłumaczą naogół względami materialnymi. Chcieli pracy, zarobku, lepszej przyszłości, wielu z nich kręci, wielu nie wie czego chce, ale wszyscy

Zjazd Małej Ententy w Bukareszcie

Doniosłe narady króla Karola z regentem Pawłem i prezydentem Beneszem — Podkreślenie „jedności i nierozzerwalności Małej Ententy“

Bukareszt. (Tel. wł.). W sobotę w południe król Karol wydał na cześć regenta Jugosławji ks. Pawła i prez. Benesza śniadanie, podczas którego wygłosił przemówienie, podkreślając „jedność i nierozzerwalność małej ententy“ oraz charakteryzując jej polityczne cele, jako wolę utrzymania pokoju oraz obronę nienaruszalności obecnych granic i poszanowania traktatów.

Następnie przemawiał regent jugosłowiański ks. Paweł, podkreślając współpracę Małej i Bałkańskiej Ententy, oświadczając m. in., że jakikolwiek byłby dalszy rozwój wydarzeń, organizm Małej Ententy będzie mógł stawić mu czoło w sposób, jaki będą mu nakazywały interesy naszych krajów.

Ostatni przemawiał prezydent Czechosłowacji Benesz i stwierdził, że mała ententa jest kluczem sklepienia struktury Europy środkowej i pokoju europejskiego. Jest filarem, bez którego gmach europejski runąłby w razie konfliktu, którego konsekwencje byłyby nieobliczalne.

Wieczorem odbył się obiad w ministerstwie spraw zagranicznych w ścisłym gronie. Ze strony rządu rumuńskiego byli obecni premier Tatarescu i min. spraw zagr. Titulescu.

W niedzielę popołudniu książę Paweł, który wraz z prez. Beneszem spędza święto w zamku królewskim pod Bukaresztem, przyjął na dłuższej audjencji premiera Tatarescu.

Zjazd szefów państw Małej Ententy w Bukareszcie wzbudził wielkie zainteresowanie we wszystkich stolicach europejskich.

Bukareszt. (A. T. E.) Niedziela była poświęcona poufnym rozmowom szefów państw Małej Ententy

W godzinach przedpołudniowych przeprowadzono narady w pałacu królewskim, a następnie król Karol, książę regent Paweł i prezydent Benesz wraz z ministrami spraw zagranicznych i swym otoczeniem udali się do oddalonego o 30 km od Bukaresztu zamku królewskiego Crkviste, gdzie spędzili całe popołudnie.

W kołach politycznych sądzią, że podczas tej wycieczki umówiono wszystkie sprawy, dotyczące Małej Ententy.

nieomal pozbawieni są świadomości narodowej, stanowią niemal białą kartę, surowy teren pracy narodowej.

A przywódcy? I oni wcale nie sprawiają wrażenia typu bojowników narodowych. Trudno wiedzieć, jak był Maniura, ów „Führer“ organizacji, o którym wiadomo, że przyznał się do winy, a potem popełnił w więzieniu samobójstwo, nie mogąc widać znieść ciężaru odpowiedzialności, może nawet i wobec swoich. Inni zaś, mimo przyznania się w śledztwie, na przewódzie sądowym zaprzeczają wszystkiemu, kłamią, zwalają winę na niezjącego Maniurę, ratując wyraźnie, choć wbrew oczywistym dowodom, swoją skórę. Będąc przestępcami politycznymi, nie są wcale charakterami i przez ich czyny, słowa oraz sposób zachowania się przebija nie idealizm, ale grubo materializm. Odwaga ich okazała się tylko — tupetem.

Nie ulega wątpliwości, że przebieg procesu katowickiego bezspornie wy-

tenty. O przebiegu narad nie ukazał się żaden komunikat.

Około godz. 20 król Karol wraz ze swymi gośćmi powrócił do Bukaresztu. Wieczorem poseł czechosłowacki wydał bankiet na cześć prezydenta Benesza.

Bukareszt. (A. T. E.) Przybył tu wraz z księciem regentem Pawłem jugosłowiański minister komunikacji Spaho nawiązał z rządem rumuńskim

rokowania w sprawie budowy wielkiego mostu na Dunaju w punkcie granicznym łączącym Jugosławję z Rumunią.

Te układy natrafiały poprzednio na różne przeszkody, lecz tym razem, jak zapewniają koła miarodajne, będą zakończone pomyślnie. Główną trudnością był wybór miejsca, gdzie ma być wybudowany most.

Narady Mussoliniego z Schuschniggiem

Wiedeń (PAT) W sprawie rozmów kanclerza Schuschnigga z Mussolinim nie ukazał się żaden komunikat. Potwierdza się wrażenie, że rozmowy te były nadzwyczaj doniosłe. W otoczeniu kanclerza uchodzi za pewne, że nawet w razie zbliżenia włosko-niemieckiego, Włochy nie poczynią żadnych ustępstw w sprawie utrzymania niepodległości Austrii.

Austrjackie koła miarodajne kategorycznie oświadczają, że niema mowy o nowej zmianie gabinetu Schuschnigga, któraby umożliwiła wejście do rządu kilku ministrom wszechniemieckim. W sprawie restauracji Habsburgów Mussolini i Schuschnigg mieli stwierdzić, że pozbawiona jest ona aktualności.

Negus opuszcza Londyn?

Nieudałe zebranie w poselstwie abisyńskim

Londyn (PAT). Korespondent dyplomatyczny „Observer“ dowiaduje się, że negus prawdopodobnie w bieżącym tygodniu opuści Londyn. Cesarz miał postanowić, że nie będzie uczestniczył w najbliższym posiedzeniu Ligi Narodów. Doradcom jego dano do zrozumienia, że przedłużenie pobytu w Londynie stworzyłoby kłopotliwe położenie dla cesarza, jak i rządu brytyjskiego.

Negus przybył do Londynu wyraźnie oświadczając, że zachowa incognito. Obecnie jednak ogłoszono, że chociaż zrzekł się kierownictwa nawy państwowej, to bynajmniej nie zrezygnował ze swojego dawnego tytułu władcy suwerennego Abisynji.

O ileby przeto pobyt w Londynie miał być przedłużony, wówczas koniecznym byłoby porzucenie incognito i domaganie się uznania go ze strony

rządu brytyjskiego jako cesarza Abisynji. Ponieważ tego rodzaju uznanie nie jest możliwe, negus postanowił opuścić Londyn.

Londyn. (ATE). Wielkie przyjęcie, urządzone przez posła abisyńskiego na cześć negusa, na które zaproszenia zostały rozesłane do wszystkich członków korpusu dyplomatycznego z wyjątkiem Włochów, oraz do wybitnych osobistości angielskiego życia politycznego, było rozczarowaniem dla inicjatorów. Zaledwie połowa gości zjawiała się.

Z przedstawicieli państw europejskich przybył tylko poseł finlandzki, natomiast reprezentanci państw azjatyckich stawili się bardzo licznie. Byli obecni ambasadorowie Turcji i Chin, poseł Iranu, charge d'affaires japoński. Zjawilo się również kilku przedstawicieli republik południowoamerykańskich. Rząd angielski był reprezentowany przez parlamentarnego podsekretarza stanu w Foreign Office, lorda Granborne.

Konsekracja ks. biskupa Lorka

Warszawa (Tel. wł.) W kościele św. Krzyża odbyła się konsekracja ks. bisk. Jana Lorka, administratora apostolskiego diecezji sandomierskiej. Sakry biskupiej udzielił ks. kard. Karkowski. (w)

Wybory w Belgii

Paryż (Tel. wł.) Belgijskie wybory do władz prowincjonalnych dały następujące wyniki: katolicy 688.278 głosów (przy wyborach parlamentarnych 24 maja 675.941 głosów), socjaliści 750.289 (767.522), liberali 323.841 (292.977), reksiści 280.625 (271.491), narodowy blok flamandzki 176.869 (166.737), komuniści 138.791 (143.223).

Poszczególne ugrupowania uzyskały następujące ilości mandatów: Katolicy 224, socjaliści 221, liberali 89, reksiści 78, Flamandowie 50, komuniści 27, inne drobne grupy razem 7.

każe winę głównych oskarżonych. Winni oni ponieść surową karę, jednym bowiem z motywów ich działalności było traktowanie polskiej tolerancji jako słabości. „Nolens volens“ muszą się przekonać, że tak nie jest.

Będzie to jednak tylko załatwienie formalnej strony zagadnienia. Pozostaje istota sprawy, którą jest polityka polska wobec Niemców w Polsce. Od 1934 r. ostrze tej polityki stępiało, czujność społeczeństwa polskiego przygasła, a jego uwaga została odwrócona w inną stronę. Obudzenie tej czujności, szczególnie na ziemiach zachodnich, jest koniecznością. Ale równocześnie konieczne jest podniesienie siły atrakcyjnej państwa polskiego wśród tych wszystkich, którzy nie dość czują się Polakami, aby niemożliwe było tworzenie legend dokola „lepszej przyszłości w związku z Niemcami.“

I to jest bodaj najważniejsze!

Katowice

STANISŁAW TABACZYŃSKI.

Położenie strajkowe we Francji

Pogłoski o pewnym odprężeniu — Obawy dalszego rozszerzenia się strajku wciąż istnieją — Znamienne żądania pracowników zakładów lotniczych — Wieści z prowincji

Paryż (PAT) Wczoraj w godzinach wieczornych utrzymywało się przekonanie, że w ogólnym położeniu strajkowego nastąpiło odprężenie.

Potwierdziły to również wiadomości o pomyślnym przebiegu obrad pracodawców z przedstawicielami związków zawodowych. Narada ta odbyła się w godzinach popołudniowych w min. spraw wewnętrznych.

Pomimo to jednak istnieją obawy rozszerzenia się ruchu strajkowego w zagłębiu przemysłu węglowego na północy, jak również w niektórych miastach południowej Francji. W szczególności obawy te utrzymują się co do departamentów północnych, gdzie pracodawcy zajmują bardziej odporne niż w okręgu paryskim stanowisko wobec żądań robotniczych, odmawiają wyraźnie zgody na 40 godzinny tydzień pracy i na zbiorowe umowy.

Paryż (PAT) Wybuchł tu strajk pracowników dużego kina „Apollo”. Poruczył również pracę personel jednej z największych kawiarni na Montmartre.

„Echo de Paris” podaje, że wskutek niepomyślnego przebiegu narad pracodawców z przedstawicielami generalnej konfederacji pracy, odbytej w min. lotnictwa strajkujący robotnicy zakładów lotniczych zamierzają zwrócić się do min. Cota o zezwolenia na uruchomienie fabryk bez udziału pracodawców pod bezpośrednią kontrolą robotników i ministerstwa.

Paryż (PAT) Fala strajkowa na prowincji nadal się rozszerza. W dep. Seine et Oise przystąpiło do strajku dalszych 4.000 robotników. W Caen strajkuje 1.300 metalowców, w Clermont Ferrand porzuciło pracę ponad 2.000 robotników w fabryce wyrobów gumowych. Na północy strajk rozszerzył się w okolicach Lens, Maubeuge i Arras. Robotnicy portowi w Marsylii nadal strajkują. W Rouen i okolicach strajkowało wczoraj 16.000 robotników. Strajk robotników portowych w Nicei został zlikwidowany. W Marsylii strajkujący robotnicy nadal okupują rafinerię cukru, fabrykę smarów i mydła oraz zakłady kowalskie stoczni.

W Paryżu nastąpiło porozumienie między wydawcami a pracownikami dzienników, którzy niewłócznie przystąpili do pracy. Wszystkie dzienniki ukazały się, lecz jedynie w objętości 4 stron, ponieważ trwający strajk w

papierniach nakazuje oszczędność papieru. Z powodu braku benzyny po mieście kursuje bardzo mało samochodów. Zatarł w przemyśle paliwa płynnego został wczoraj zlikwidowany. W

stolicy panuje spokój, instytucje użyteczności publicznej pracują normalnie. W niedzielę zrana podjęli pracę pracownicy tramwajowi i autobusowi w Wersalu.

Położenie w Mińsku Mazowieckim

Warszawa (tel. wł.) Ostatnio w Mińsku Mazow. zapanował względny spokój. Licznie zgrupowana policja zapobiega zająciam.

W lokalu przy ul. Warszawskiej obradowali szewcy chrześcijańscy z Mińska Mazowieckiego. Przedmiotem obrad była sprawa chrześcijańskich szewskich warsztatów chałupniczych, które wskutek bojkotu, ogłoszonego przez hurtowników żydowskich, znalazły się w trudnej sytuacji, gdyż chałupnicy nie mogą zbyć zamówionego towaru. Obecnie czynione są próby, aby stworzyć chrześcijańską placówkę któraby zakupywała od tych chałupników ich wyroby.

Powstał tu żydowski komitet samopomocowy wydał odezwę, aby robotnicy żydowscy powracali do Mińska. Część Żydów istotnie powróciła. Dziś mają być otwarte wszystkie sklepy żydowskie, zamknięte przez Żydów w obawie przed ekscesami.

Jak podaje „5 rano”, starosta Gądomski powiadomił parlamentarzystów, że władze przeprowadziły energiczne dochodzenia w sprawie napadu i podpalenia. Aresztowanych zostało według tego dziennika — 46 osób, z których 41 przewieziono do Warszawy i osadzono na Pawiaku, 5 zaś zwolniono.

Min. Eden o Lidze Narodów

Londyn (ATE) Min. Eden wygłosił przemówienie w swoim okręgu wyborczym, zaznaczając, że położenie międzynarodowe jest powikłane. Liga Narodów poniosła porażkę. Gdy poszanowanie prawa i ładu słabnie, powstają nowe pogmatwania, które rzucają cień na przyszłość.

Oslabienie autorytetu Ligi nakłada na jej członków obowiązek wyciągnięcia odpowiednich wniosków z ostatnich wydarzeń i podjęcia reform nacechowanych duchem rzeczywistości.

Jerozolim (PAT) Rokowania emira Transjordanji Abdullaha z przywódcami arabskimi z Palestyny: wielkim muftim i burmistrzem Jerozolimy nie dały pomyślnego wyniku. Przywódcy arabscy zdecydowani są podtrzymać strajk generalny, dopóki ich żądania nie będą uwzględnione. Burmistrz i arabscy radcowie miejscy Haify, którzy dotąd wstrzymywali się od strajku i wystosowali

do rządu ultimatum, domagając się przyjęcia nowych żądań w ciągu 10 dni. W przeciwnym razie wszyscy ustąpią ze stanowisk.

Położenie w kraju nie uległo zmianie. Strzelanina trwa nadal. Również zdarzają się akty sabotażu w rodzaju niszczenia sadów, drzew pomarańczowych oraz przecinania drutów telefonicznych.

Mowa min. Edena jest uważana za wyraz poglądów całego gabinetu.

Nieustępliwie stanowisko Arabów

wysokości 2 tys. złotych, która będzie co roku przyznawana za najlepszy polski film krótkometrażowy. (w)

Katastrofa autobusowa

Piotrków (PAT) Z dworca autobusowego wyruszył wóz z 30 pasażerami. Samohód prowadził Antoni Krygier z Warszawy. Gdy autobus znajdował się blisko rzeczki Strawy, nagle z prawej strony wyjechał na szosę z bocznej drogi samochód prywatny, prowadzony przez p. Madejczyka.

Szofer autobusu, nie chcąc dopuścić do zderzenia, skrzył gwałtownie w lewo. Autobus wpadł na ścianę pobliskiego domu. Szofer doznał b. ciężkich obrażeń wewnętrznych i w stanie b. groźnym przewieziono go do szpitala do Warszawy. Również poważnym obrażeniem uległ konduktor autobusu. 20 pasażerów odniosło dotkliwe potłuczenia i lżejsze rany.

Ściana domu, na którą wpadł autobus, silnie się zarysowała. Wóz został rozbity.

Tragiczna eksmisja

L w ó w (Tel. wł.) Podczas eksmisji na Segnowyce, przedmieściu Lwowa, prok. Duszyński, gdy przechodził przez podwórze, został przez właściciela domu Bernarda z zemsty przebit ty nożem.

Mord z zemsty

Katowice (Tel. wł.) Na uroczystościach Bractwa Kurkowego w Żorach na Śląsku robotnik Ślusarek zastrzelił dyrektora Sitkę, prezesa młynów w Żorach i prezesa Bractwa Kurkowego. Sitko, mieszkający w Kato-

wicach, wyjechał do Żorów, aby uczestniczyć w obwoływaniu nowego króla kurkowego. Ślusarek był zwolniony z pracy i od dłuższego czasu bezrobotny. Odgrażał się dyr. Sitce, domagając się od niego odszkodowania w wysokości 2 tys. zł.

Komuniści za Blumem

Paryż (PAT) Wśród 384 głosów, oddanych w sobotę w Izbie Deputowanych za votum zaufania dla rządu, było 72 komunistów, 146 socjalistów, 110 radykałów i kilku bezpartyjnych. Powstrzymało się od głosu i było nieobecnych 24 deputowanych.

Arcybiskup Upsali

Gdynia (PAT) Przyjechał tu statkiem szwedzkim „Nordstjernan” arcybiskup Upsali Eidem, głowa kościoła szwedzkiego. W dniu 9 bm. dokona on poświęcenia domu marynarza szwedzkiego.

Arcybiskup Eidem powitany został przez konsula generalnego Szwecji dr. Korsuna oraz kapitana portu kom. Kańskiego.

Brak żywności w Niemczech

Berlin (PAT) Na rynku niemieckim zaobserwować się daje ponownie brak niektórych produktów żywnościowych. M. in. spada silnie podaż jaj i wyczerpały się zapasy krajowych soków owocowych.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 8. 6. 1936 r.
Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

W pożyczkach państwowych nie doszło wogóle do notowania.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obracano 4½% złotowe listy zastaw. p. 40,75—41,—, natomiast płacono za 4% listy zast. konwert. 38,—.

Akcje bankowe bez notowania.
Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu

Kurs w procentach nominalu w zł. w złotych za sztukę.

Papierowy procentowy
4½% złotowe listy zastawne serji L. Pozn. Ziem. Kred. 40,75—41,— +

4% listy zastaw. konwert. ostempl. P. Z. K. 38,— P.
Tendencja spokojna.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 8. 6. 1936 r.
Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg:
STANDARTY: 1) żyto 700 g/l, 2) pszenica 753 g/l, 3) owies 420 g/l

Ceny transakcyjne:
Żyto 30 tonn par. Poznań 15.25

Ceny orientacyjne:
Żyto (Usposobienie stałe) . . . . . 15.00—15.25
Pszenica (Usposobienie stałe) . . . . . 22.50—22.75
Jęczmień 700—725 g/l . . . . . 15.75—16.00
Jęczmień 670—690 g/l . . . . . 15.50—15.75
Usposobienie spokojne.
Owies 450—470 g/l . . . . . 15.75—16.00
Owies standardowy . . . . . 15.25—15.50
Usposobienie spokojne.

Mąka
żytni wyciąg 0-30% wł. w . . . . . 22.50—22.75
żytnia gat. I 0-50% wł. w . . . . . 22.00—22.25
żytnia gat. I 0-65% wł. w . . . . . 21.00—21.50
żytnia gat. II 50-65% wł. w . . . . . 16.00—17.00
żytnia posł. po. 65% wł. w . . . . . 14.50—15.50
Usposobienie stałe.

pszena gat. I wyc. 0-20% wł. w . . . . . 36.00—37.75
pszena gat. IA 0-45% wł. w . . . . . 35.25—35.75
pszena gat. IO 0-55% wł. w . . . . . 34.25—34.75
pszena gat. IO 0-60% wł. w . . . . . 33.75—34.25
pszena gat. IO 0-65% wł. w . . . . . 32.75—33.25
pszena gat. IIA 25-55% wł. w . . . . . 32.00—32.50
pszena gat. IIB 20-65% wł. w . . . . . 31.50—32.00
pszena gat. IID 45-65% wł. w . . . . . 29.00—29.50
pszena gat. IIF 55-65% wł. w . . . . . 24.75—25.25
pszena gat. IIG 60-65% wł. w . . . . . 23.25—23.75
pszena gat. IIIA 60-70% wł. w . . . . . 21.25—21.75
pszena gat. IIIB 70-75% wł. w . . . . . 19.25—19.75
Usposobienie stałe.

Otreby żytnie stand. . . . . 11.00—11.50
Otreby pszenne grube stand. . . . . 11.00—11.50
Otreby pszenne średnie stand. . . . . 10.00—10.75
Otreby jęczmienne . . . . . 11.50—12.75
Siemie lniane . . . . . 44.00—46.00
Gorczyca . . . . . 32.00—34.00
Wyka latowa . . . . . 25.00—27.00
Peluska . . . . . 25.50—27.50
Groch Viktorja . . . . . 21.00—25.00
Groch Folgera . . . . . 20.00—22.00
Łubin niebieski . . . . . 11.25—11.75
Łubin złoty . . . . . 13.50—14.00
Ziemniaki jadalne . . . . . 3.75—4.00
Makuch lniany w taflach . . . . . 17.50—17.75
Makuch rzepak. w taflach . . . . . 14.50—14.75
Makuch słonecznik. w tafl. 42/43% . . . . . 16.75—17.25
Śrut Soja . . . . . 22.00—23.00
Słoma pszena luz. m . . . . . 1.65—1.90
„ pszena prasowana . . . . . 2.15—2.40
„ żytnia luzem . . . . . 1.95—2.20
„ żytnia prasowana . . . . . 2.70—2.95
„ owsiana luz. m . . . . . 2.20—2.45
„ owsiana prasowana . . . . . 2.70—2.95
„ jęczmienna luzem . . . . . 1.65—1.90
„ jęczmienna prasowana . . . . . 2.15—2.40
Siano zwykłe luzem . . . . . 5.15—5.65
„ sylko prasowane . . . . . 5.65—6.15
„ nadnoteckie luzem . . . . . 6.15—6.65
„ nadnoteckie prasowane . . . . . 7.15—7.65
Ogólne usposobienie spokojne.

Ogólny obrót: 2104,5 tonn, w tem żyta 827 tonn, pszenicy 220 tonn, jęczmienia 115 tonn, owsa 67 tonn.

Zjazd Murmańczyków

Warszawa (Tel. wł.) W niedzielę odbył się zjazd Związku Murmańczyków z okazji 18 rocznicy utworzenia polskich oddziałów na Murmanii.

Po nabożeństwie obradowano pod przewodnictwem gen. Malinowskiego, przyczem powzięto m. in. następującą rezolucję.

„Walny zjazd Murmańczyków uchwala prosić pana ministra spraw wojskowych, aby dla upamiętnienia walk oddziału murmańskiego na dalekiej północy i dla przekazania pięknej tradycji Murmańczyków armji polskiej, zechciał nazwać pułk do którego wszedł bataljon murmański i w składzie którego ten pułk walczył w roku 19/20 — pułkiem strzelców murmańskich”.

Uchwalono odbyć następny zjazd w roku 1939 jako w 20 rocznicę powrotu oddziału murmańskiego do Polski. Obrano Grudziądz jako miejsce postoju pułku, w którego skład weszli murmańscy.

Wiadomości

Przybycie dr. Schachta do Bułgarii ustalono na 15 czerwca. Pobyt jego w Sofji potrwa 2 dni.

*
W Paryżu wpadł pod samochód znany dziennikarz i autor dramatyczny Edward Helsey, współpracownik „Journal”. Helsey doznał pęknięcia czaszki. Stan jego jest groźny.

*
W Rzymie z okazji rocznicy utworzenia królestwa włoskiego król w towarzystwie marsz. Badoglio odebrał defiladę garnizonu rzymskiego. Liczne tłumy entuzjastycznie witały króla i marszałka. W defiladzie brało udział 22 tysięcy żołnierzy, wyekwipowanych w najbardziej nowoczesny sposób.

„Biuro dla spraw specjalnych”

Warszawa (Tel. wł.) Współpracownik „Iskry” „Gazety Polskiej” b. red. naczelny „Dnia Pomorskiego” i b. poseł B. B. Alfred Birkenmayer, powołany został do utworzonego przy Prezydium Rady Ministrów biura dla spraw specjalnych.

Na czele biura, w którym pracuje również b. poseł B. B. Okulicz, znany przeciwnik red. Mackiewicza na terenie wileńskim, stoi B. Lepecki. Nieoficjalnie jeszcze kieruje pracami tego biura poseł Wojciech Stpiczyński, red. „Kurjera Porannego”.

800-lecie Łowicza

Łowicz (tel. wł.) Wczoraj w niedzielę rozpoczęły się w Łowiczu uroczystości związane z 800 rocznicą istnienia tego prastarego grodu.

O 10 rano w kościele kolegiaty ks. prałat Stępowski odprawił uroczystą mszę św., po której nastąpiła defilada. Zkolei dokonano otwarcia 4 wystaw: przemysł i zdobnictwo książeczek, Łowicz w wykresach oraz wystawy regionalnej i wystawy szkolnej.

O godz. 13 na Rynku Kościuszkim w obecności przedstawicieli władz, duchowieństwa i wojska oraz licznie zgromadzonej publiczności nastąpiła inauguracja święta m. Łowicza. Po południu w przybranej sali Domu Ludowego odbyło się widowisko regionalne p. t. „Łowickie pieśni w muzyce i tańcu”.

Nagroda filmowa

Warszawa (Tel. wł.) Ministerstwo wyznało i oświadczenia zatwierdziło statut nowej nagrody filmowej w

2500 nowych placówek polskich w 6 powiatach Ziemi Radomskiej

Co pisze o tem „sanacyjny” „I. K. C.” — Owoce pracy ideowej i organizacyjnej obozu narodowego

Krakowski „sanacyjny” „Ilustrowany Kurjer Codzienny” we wczorajszym swym numerze zamieścił — w związku z procesem o zajęcia w Przytyku — artykuł wstępny na temat ustanawiania się handlu w Ziemi Radomskiej. Artykuł ten jest pierwszym w prasie pryorządowej obiektywniejszym przedstawieniem tych wielkich przemian społecznych, jakie do tej pory prasa „sanacyjna” bądź wogóle przemilczała, bądź też pisała o nich ze złością i nienawiścią jako o przejawach „endeckich antysemityzmu”.

Autor artykułu w „I. K. C.” zaczyna od stwierdzenia, że chłopski ruch bojkotowy ogarnął po znanych wypadkach w Odrzywole całą bliższą i dalszą okolicę Przytyka i podciął egzystencję tamtejszej ludności żydowskiej, żyjącej do tej pory z handlu z okolicznym włościanstwem. Ruch ten zwrócił się nietylko przeciw Żydom, ale i przeciw tym włościanom, którzy u Żydów kupowali, bądź ustrzymywali z nimi stosunki handlowe.

Jako charakterystyczny przykład korespondent podaje, że w ciągu ostatnich 16 tygodni znalazł się tylko jeden włościanin, który przywiózł do żydowskiego młyna w Przytyku trochę zboża. Po powrocie do swej zagrody ujrzał z przerażeniem, że ktoś mu wyciął młody sad i na jednym z pnii zostawił karteczkę z napisem: „Swoją do swego”.

Żydom przytyckim za jednym zamachem usunięte zostały z pod nóg wszelkie podstawy egzystencji, równocześnie zaś rośnie żywiołowo handel polski.

„W ciągu dwóch pierwszych miesięcy b. r. — stwierdza korespondent „I. K. C.”, p. T. Opiola, — w zachodniej części powiatu radomskiego powstało około 160 placówek handlu chłopskiego, w tem 50 w samym Przytyku, które wykupiły świadectwa przemysłowe. Przyczem znamienne jest fakt, że pewien przedsiębiorca ludowy z Białobrzegów wykupił z początkiem stycznia b. r. dla założonego przez siebie skupu produktów rolnych świadectwo przemysłowe 4-ej kategorii, przewidując obrót do 20.000 zł rocznie, lecz już po kilku tygodniach, bez żadnego ze strony urzędu skarbowego nacisku, dokupił świadectwo 3-ej kategorii, przewidziane dla obrotu do 100.000 zł rocznie, a nadto dwie karty rejestrowe na składy zboża.

„Charakterystyczne zaś jest — czytamy dalej w artykule — że chłopski entuzjazm do handlu rozpełzał się w tych stronach nie na podstawie spółdzielczej, lecz na prawach i upodobaniach indywidualnej przedsiębiorczości.

„I oto na terenie powiatów radomskiego, opoczyńskiego, koneckiego, kozienickiego, ilżańskiego i opatowskiego na przestrzeni jednego roku powstało około 2500 nowych placówek i ogniw chrześcijańskiego handlu ludowego.

„W cyfrze tej żadnej niema przesady; gdyby zechciało się rejestrować niestabilizowane próby straganiarskie i domokrążcze, liczbę tę należałoby conajmniej podwoić.

„Faktem jest, że na wymienionym terenie włościanie opanowali całkowicie handel spożywczy po wsiach. Również handel produktami rolnymi znalazł się w rękach chłopskich, a skutek jest ten, że prawie wszystkie młyny żydowskie stanęły, polskie zaś pracują bez wyłączenia.

„Doniedawna mieli Żydzi wyłączny monopol w handlu bydłem, lecz od roku handel ten w szybkim tempie zagarnęli chłopci, znalazłszy zbyte w kilkunastu nowych jatkach, które powstały pod firmą chrześcijańską: 9 w Radomiu, 2 w Białobrzegach, 1 w Skaryszewie, 1 w Przytyku, 1 w Odrzywole, 1 w Jedlińsku, 1 w Zwoleniu, 1 w Skarżysku i t. d.

„W okolicy Radomia dowiedziałem się, że trzech młodych włościan sprzedało swe działki sąsiadom i z kapitałem 2.000 złotych wzięli się do handlu bydłem; jeden z nich odłączył się niedawno od spółki, pracując już na własną rękę i chwali się, że ostatnio w ciągu jednego tygodnia zarobił na czysto 300 zł, ubrał się z waszcicia i jest bardzo zadowolony, że tak się mu szczęśliwie składa.

„Doniedawna tylko Żydzi dzierżawili piękne i liczne w okolicy sady, prowadząc handel owocami. Jeszcze w roku ubiegłym 70 proc. sadów pozostawało w ich arendzie, lecz obecnie już wszystkie sady zostały wydzierżawione przez przedsiębiorców-chłopów, którzy, penetrując swój teren, wylonili z siebie nadto nowy typ domokrążców.

„Dziesiątki mężczyzn i kobiet, przedtem bezrobotnych, włączają się od wsi do wsi, sprzedając drobną galanterię, głosząc hasła kupieckie i powiększając swe skromne narazie obroty.

„Także handel nabiąłem, jajami i ogrodowizną znalazł się w rękach chłopów i nie brak niespotykanych dawniej handelesów-włościan, którzy po miasteczkach i wsiach skupują starzyzną, stare żelastwo, szkło i gałgany.

„Cały ruch jest jeszcze in statu nascendi, ale już dziś ugruntowało się w terenie kilkanaście większych sklepów z galanterią i biawatem, kilka większych składów żelaza i kilkanaście składów z opalem.

„W Radomiu powstał pierwszy polski sklep z gotową odzieżą i jeden objazdowy stragan odzieżowy. Nowością również jest w Radomiu polski skład z drzewem i materiałami budowlanymi oraz sklep żelazny z okuciami budowlanymi i stolarskimi oraz z forniarami, a ponadto dwie fabryki cukierków.

„Pracę pionierską wykonuje straganiarstwo i jest to pierwszy etap ludowej przedsiębiorczości kupieckiej — bez większego kapitału obrotowego.

„W takim np. Przytyku w jarmarczne poniedziałki handel poza sklepami był reprezentowany przez 50 żydowskich straganów. W międzyczasie powstało w Przytyku 40 straganów chrześcijańskich, a żydowskich zaś tylko 10 ostało się w tej konkurencyjnej rozgrywce.

„A trzeba pamiętać, że stragan jest przedsiębiorstwem ruchomym i rozpiętość jego obrotów należy mierzyć w skali całej okolicy.

„Równocześnie zaś z handlem chłopskim i pod jego skrzydłami rozwija się drobne rzemiosło polskie. W samym powiecie radomskim znalazło dotąd pracę i zarobek 30 przedtem bezrobotnych kamaszników Polaków i setki szewców; wśród krawców Polaków niema już bezrobotnych, a odczuwa się nawet wielki brak czapników, kamaszników i krawców. Polskie zaś sklepy, które przedtem istniały po miasteczkach i wsiach powiększyły w dwójnasób swoje obroty.

Tyle korespondent „I. K. C.” podkreśla on, że ma się tu do czynienia z głęboko sięgającym ruchem społecznym. Motorem zaś tego ruchu jest żywiołowy entuzjazm i przeświadczenie, że handel i rzemiosło może zaradzić bezrobociu na wsi skuteczniej, niż praca na karłowatych gospodarstwach.

Istotnym sensem procesu przytyckiego — konkluduje autor — jest to, czy chłop ma prawo widzieć w handlu poprawę swej doli.

Artykuł „Ilustr. Kurjera Codziennego”, omawiający fakty, znane już zresztą Czytelnikom naszym z licznych artykułów i omówień na łamach „Kurj. Pozn.”, jest najlepszym świadectwem skuteczności pracy, podjętej po wsiach i miasteczkach b. Królestwa i Małopolski przez działaczy Stronnictwa Narodowego. Ci chłopci, którzy w ciągu jednego roku wzbogacili polski stan posiadania w handlu na terenie 6 powiatów Ziemi Radomskiej o 2500 placówek — to członkowie i wychowankowie ideowi obozu narodowego, który na terenie tych właśnie powiatów skupia w swych szeregach całe prawie włościanstwo. (O tem naturalnie „I. K. C.” nie wspomina).

Fakty te — łącznie z podobnymi objawami w województwach łódzkim, warszawskim, lubelskim, białostockim, a także w Małopolsce — powinny dać dużo do myślenia tym wszystkim, którzy jeszcze powtarzają, że obóz narodowy nie ma nic do powiedzenia w kwestji żydowskiej poza „biciem Żydów”.

Stronnictwo Narodowe jest dziś chorąży i przywódcą całej wielkiej akcji, zmierzającej do przebudowy struktury społecznej naszego kraju w kierunku zapewnienia pracy i chleba przedewszystkiem Polakom oraz w kierunku wytworzenia silnego polskiego handlu, rzemiosła i przemysłu.

Geneza Gen. Konfederacji Pracy

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”).

Paryż, 6 czerwca. Organizacja, która od szeregu lat odgrywa coraz poważniejszą rolę w życiu lewicowej Francji, jest niewątpliwie Generalna Konfederacja Pracy. Rola jej obecnie, z nastaniem rządów socjalistycznych, może się stać decydująca; może zaważyć na szali rozwoju wypadków rewolucyjnych. Ostatnie strajki i okupacja fabryk wykazały dobitnie, że syndykaty są dzisiaj siłą zorganizowaną, posiadającą dyscyplinę, oraz konkretny plan przewrotu społecznego.

W tych warunkach, jest rzeczą interesującą zapoznać się chociażby pokrótce z historją powstania i rozwoju Gen. Konfederacji Pracy. Za czasów Drugiego Cesarstwa w 1864 r. klasie robotniczej przyznane zostaje t. zw. „prawo koalicji”, na mocy którego strajki przestały być uważane za przestępstwo. Nie potrzeba chyba podkreślać doniosłości tego faktu. Stworzono przytem wówczas „Kasę emerytalną dla starców” i „Kasę ubezpieczenia przeciwko chorobom”. Dobrobytu wrasta, a z nim zapotrzebowanie rąk do pracy. Mnożą się więc organizacje robotnicze.

Po komunie klasa robotnicza stara się ponownie zorganizować. W 1876 r. zostaje zwołany pierwszy kongres robotniczy. Trzy lata później na innym kongresie, w Marsylii, powstaje francuska partja socjalistyczna — „Partie ouvriere”. Stworzona przez Jules Guesdę i jego przyjaciół, rozpada się już w 2 lata po założeniu na „Fédération des Travailleurs socialistes”, „Comite central révolutionnaire” (Blanqui) i „Parti ouvriere socialiste révolutionnaire”.

Ustawiczne spory i dysonanse w łonie partji sprawiają, że powstaje myśl założenia odrębnej organizacji zawodowej, w zasadzie od partji socjalistycznej, niezależnej. Istniała też t. zw. „Gielda Pracy”, pod któremto mianem należy rozumieć lokalny związkowy, przeznaczony na zgromadzenia, i samo zjednoczenie

syndykatów. Owe „Bourses du Travail” istnieją zresztą po dziś dzień we wszystkich miastach Francji. Z ich to właśnie inicjatywy zebrał się w Limoges w 1895 r. kongres, na którym postanowiono stworzyć Gen. Konfederację Pracy.

Statuty jej znane są pod nazwą „Charte d’Amiens”. Powzięte wówczas rezolucją potwierdzają, że powyższa organizacja grupuje — poza szkołą polityczną — wszystkich pracowników, uświadomionych co do prowadzenia walki, celem zniesienia „du salariat et du patronat”.

Po wielkiej wojnie statuty Gen. Konfederacji Pracy zostają zreformowane. Składa się ona z wielkich ugrupowań korporacyjnych, od których zależą poszczególne syndykaty. Ugrupowaniami temi są „Federacje narodowe” oraz „Unje departamentalne”. Poprzednio każde z nich posiadało w łonie Konfederacji sekcję specjalną, dzisiaj są one połączone.

Naczelnym organem Konfederacji jest Kongres Narodowy, zbierający się co dwa lata, złożony z przedstawicieli syndykatów.

Niezmiernie ważnym etapem w rozwoju syndykalizmu było w 1927 r. przystąpienie do Gen. Konfederacji Pracy federacji urzędników, w której nauczyciele stanowią jedno z najważniejszych i najbardziej wpływowych ugrupowań. Drugie po nich miejsce zajmuje federacja pocztowa.

W roku bieżącym, po ustanowieniu „Frontu Ludowego” nastąpiło połączenie Gen. Konfederacji Pracy socjalistycznej i komunistycznej, wobec czego przypuszczalnie liczy ona obecnie około miliona 250.000 członków. Fakt jednak znamienity, że gros jej sił stanowią różne kategorie robotników i urzędników. Natomiast włościańskie organizacje — a przecież rolnicy wynoszą we Francji 20 milionów na 42 miliony mieszkańców — niemal nie należą do tej rewolucyjnej organizacji, wobec czego nie posiada ona większości pracowników.

Z życia

(—) W miarę, jak się wzmagają natężenie walki z zalewem żydowskim, Żydzi używają coraz liczniejszych podstępów, byle tylko utrzymać się na placówce lub wleźć między odbiorców chrześcijańskich.

Oto niektóre:

Nazwiska: Już dawniej na terenie Kongresówki Żydzi przybierali nazwiska polskie i to niebyłajakie: Leszczyński, Koniępcowski, Sapięha, Potocki. Nazwisk podobnych na — ski, — cki, — wicz jest dużo. Dopóki jeszcze obok nazwiska wypisane było imię Mojżesz, Izaak, Abraham, pomyłki być nie mogło. Z czasem znikły z szyldów imiona — pozostały pierwsze litery: M., I., A. i t. d., które nic nie mówią. Obecnie coraz częściej pojawiają się znnowu pełne imiona: Mieczysław, Stanisław, Józef, Waclaw (Waclaw Wielki), Michał, Janina, Zofja. Któż w firmie tapet „Paweł Sapięha” albo w sklepie dworskim Stanisława Leszczyńskiego domyśli się — Żyda?

Firmy anonimowe od dość dawna należą do Żydów.

Obrazy religijne. W całym szeregu firm żydowskich wiszą obrazy Matki Bożej, a poniżej pali się lampa oliwna albo elektryczna.

Nazwisko polskie, imię katolickie, oświętlony obraz Matki Bożej — a w firmie Żyd.

Ostatnio przez gazety przeszło sprawozdanie z walnego zebrania Centrali Związku Kupców. Do rady weszli: Koprowski Paweł, Leszczyński Eljasz, Kowarski Miron, Sieradzki Ludwik, Zagajski Mieczysław, Szeregowski Rafał, Borówik Stanisław, Warszug Kazimierz, Figowy Ignacy. Wszyscy Żydzi — albowiem „Centrala Związku Kupców” jest organizacją wyłącznie żydowska.

Inicjatywa zorganizowanego kupiectwa poznańskiego, aby firmy chrześcijańskie wywieszały wywieszki, wyraźnie określające chrześcijański charakter właścicieli firmy, zasługuje na gorące poparcie.

Żydzi tego odróżnienia się boją i w swojej prasie apelują do władz administracyjnych o wydanie zakazu wywieszania odpowiednich napisów. Nie sądzimy, aby władze to żądanie Żydów mogły spełnić. Wszak premier i minister spraw wewnętrznych, gen. Skaldkowski dopuszczają „walkę ekonomiczną” jako legalną formę walki z Żydami.

Niestety nie wszystkie instytucje i organizacje społeczne na terenie Wielkopolski poczuwają się do solidarności w walce z napływowym a tak niepożądanym elementem żydowskim.

Istnieje w Poznaniu Klub Urzędniczy, spółka z o. o., którego członkami są urzędnicy izby skarbowej i urzędów skarbowych. Instytucja ta zawarła umowę z szeregiem firm handlowych, które zobowiązały się wydawać towar na asygnaty Klubu przy splatach miesięcznych. Wśród firm tych znajdują się niestety również przedsiębiorstwa żydowskie, jak Mozes i Schönfeld, Marmor, Macha. Napędzanie klientów firmom żydowskim przez instytucję społeczną zasługuje na potępienie publiczne.

Ostatnie poczynania Gen. Konfederacji są bardzo znamienne. Odmówiła ona cprawda wejścia w skład gabinetu p. Bluma, lecz zgodziła się na współpracę. Pod jaką formą? — Pod formą sprawowania poniekąd... „technicznej dyktatury”. Domaga się bowiem wprowadzenia w życie wielkiego planu robót publicznych, któremi chce kierować, pragnie też ustanowić rząd syndykalny w łonie rządu legalnego. Gen. Konfederacja pracy z pewnym politowaniem wyraża się też o programie „frontu ludowego”, który, jak mi powiedziano bez ogródek, jest „nieśmiały”, ponieważ nie bierze pod uwagę bezwzględneho upaństwowienia.

Słowem Francja może mieć w najbliższej przyszłości oficjalny rząd socjalistyczno-radykalny, na wewnątrz „techniczną” kontrolę tego rządu przez Gen. Konfederację Pracy i na zewnątrz gabinetu — „ministerstwo” mas, kierowane przez komunistów.

Ci, którzy nie są przy naszym boku — powiedzial — są jednak narówni z nami zainteresowani w wysiłku przyszłego rządu. Mówi się powszechnie, że rządy partji socjalistycznej będą rządami Kiereńskich. Tymczasem w obecnej Francji nie Lenin byłby naszym spadkobiercą. Sprawa „frontu ludowego” jest nam wszystkim wspólna, a w danym wypadku także i wspólne jest niebezpieczeństwo. Komentarze zbyteczne. I. B.

Składki na samolot „Chrobry”

W dalszym ciągu złożono na samolot „Chrobry” następujące ofiary:

Olgiędz Wilczewski 5,—
Kazimierz Hemerling 2,—
Jędrus Falkowski z babcia 2,—
dr. Wincenty Haremski, Pocztowa 33 5,—
Wlkp. Stowarzyszenie Myśliwych, zebrane na zebraniu dnia 25. 5. H. R. 12,20
Fabryki Szkła Ujście, Sp. Akc., Ujście 2,—
Stanisław Rolle, Poznań, Marsz. Piłsudskiego 9 100,—
dr. Aleksander Brodniewicz 5,—
dr. Roman Danielewski 5,—
dr. Wiktor Dallin 5,—
dr. Witold Górny 5,—
dr. Marja Wanda Kiedaczówna 5,—
dr. Marjan Klinge 5,—
dr. Alfons Lorych 5,—
dr. Macinkiewiczowa 2,—
dr. Florjan Nowacki 5,—
dr. Julian Rosner 5,—
dr. Strzyżewski 5,—
dr. Wiktor Tomaszewski 5,—
dr. Bolesław Wichrzycki 5,—
dr. X 5,—
Pracownicy Sp. Akc. „Ostoja”, Księgarni i Drukarni w Poznaniu 21,—
Kolo Powstańców Wlkp. 1918/19, Poznań-Debiec, uchwalone dnia 3. 6. r. b. 5,—
Klub Towarzystwa „Młodych Przyjaciół”, Poznań, pierwsza część zebrana w gronie członków: Helena Opitzówna 1,—, Irena Podolska —, 75, Czesł. Cielaszkówna —, 50, W. J. Ciesielski 1,—, Lepczyński —, 50, I. M. Szczepański —, 50, Stanisł. Juszcak 1,—, Czesław Biłkowski 1,—, razem 6,25
Leonard Prałat, Wielkie Garbary 29 5,—
Pracownicy zakładów graficznych Drukarni i Księgarni św. Wojciecha 87,50
Na imieninach p. Heleny Woźniakowej zebrano nie zł 78,—, ale 87,—, różnica 9,—
Jadwiga Wilemska, maj. Górką, pow. obornicki 40,—
Zebrane z inicjatywy p. Kruczyńskiego na uroczystości Kurk. Bractwa Strzeleckiego w Śremie: Adamski 2,—, Kawecki 2,—, Matuszewski 2,—, L. Maciejewski 2,—, Nowicki 2,—, Lawicki 1,—, Rusiak 5,—, St. Pawlicki 1,—, J. Szubert 2,—, Gierliński 2,—, Cz. Szubert 2,—, Nowakowski 5,—, J. Szczepaniak 2,—, Gałeczki 1,—, Mačkiewicz 1,—, Wojciechowski —, 50, Piątek 1,—, Wysocki —, 50, Pałkowski —, 50, St. Sałaciński 1,05, Jahns 2,—, Snuska —, 10, Kolał 2,—, Stachowiak 2,—, Domachowski 1,—, M. Szubert 2,—, Janietz 1,—, Fr. Pawlicki 2,—, Antkowiak I —, 50, Antkowiak II —, 50, Borowiak 1,—, Raszewski 1,—, Talarczyk 1,—, Szuralski 1,—, W. Tomczak 1,—, Grabowski 2,—, Rajewski 1,—, Lewandowski 2,—, J. Mielniński 2,—, Kruczyński 2,—, Sobczak 2,—, Miękus 2,—, Cech Rzeźniczo-Wędliniarski 10,—, drobno —, 40, razem 77,05
Zebrane w maj. Ujazd z wezwaniem do wszystkich majątków wojew. poznańskiego kontynuowania łańcucha ofiar: Franciszka hr. Żółtowska 20,—, Marja Hoppówna 2,—, Marja Dudziakówna 2,—, Bogumił Broeckere 5,—, Stanisław Stazierowski 1,50, Kazimierz Kutaszewski 2,—, Zenon Szachnowicz 2,—, Józef Bolik 1,—, Józef Karabasz 1,—, Michał Tomczak 1,—, Franciszek Leśmizak 1,—, Franciszek Małecki 1,—, Jan Gatner —, 50, Stanisław Mokrzyński —, 50, Maksymilian Dziamski 1,—, Wojciech Urbaniak —, 50, Jan Maczyński 1,—, Maciej Zajs —, 30, Ignacy Konieczny 1,—, Władysław Szczerek 1,—, Józef Ogonek 1,—, Wojciech Grzelewski —, 30, Józef Chojnacki —, 30, Jan Grzelewski —, 25, Wincenty Michalski —, 30, Michał Pilarski —, 50, Andrzej Kaczmarek —, 20, Walenty Młynarczyk —, 30, Michał Wojciechowski —, 25, Jan Skrzyżczak —, 30, Walenty Gawron —, 50, Franciszek Wujczak —, 20, Sta-

niśław Skrzyżczak —, 30, Andrzej Jakubowicz —, 25, Piotr Wujczak —, 25, Józef Borowiczak —, 50, Wojciech Garcon —, 50, Jan Lysiak —, 30, Antoni Strojny —, 50, Walenty Kulis —, 20, Michał Konieczny —, 20, Szczepan Tonder —, 20, Wojciech Kwiatkowski —, 30, Wojciech Grzelewski —, 50, Wojciech Garbarczyk —, 50, Józef Krzepecki —, 30, Piotr Napierała —, 25, Jan Wasilewski —, 20, Marcin Biały —, 50, Jan Kucharczak —, 30, Franciszek Kaczmarek 2,—, Józef Nowak —, 50, Franciszek Piotrowiak —, 20, Stanisław Kreczmer —, 25, Władysław Fajfer —, 25, Stefan Marchewka 1,—, Balbina Rajewiczówna 2,—, Marja Wasilewska —, 20, Michał Młynarek —, 80, Franciszka Jäder —, 20, Wojciech Waclawek —, 25, Marjanna Drzymała —, 20, Wilhelm Nitschke —, 25, Jan Flis —, 20, Szczepan Borowiak —, 50, Gustaw Hermann —, 70, Jan Odważny —, 50, Anna Woytk —, 50, Marjan Nowacki 1,—, razem 67,35
adwokat Antoni Paulus, Toruń 10,—
S. Soliński, Jastarnia 5,—
Zebrane w agenturze gazet W. Witosławskiego, Strzałkowo: Józef Trąbaczowski 10,—, bracia Banaszak 3,—, Stefan Kordziński 5,—, Wacław Witosławski 2,—, razem 20,—
dyr. Banku Ludowego Alojzy Kamiński, Lidzbarsk 5,—
Zebrane w agenturze gazet St. Markowskiego, Zduny: Stanisław Markowski 2,—, ks. Jan Pewniak 5,—, Maksymilian Taffe 2,—, Kleparski 1,—, Brodala 1,—, Gawlik 1,—, dr. Lehmannowa 2,—, Balcerkiewicz 1,—, Franciszek Markowski 1,—, Liszkowski —, 50, Kurowski —, 20, Maksymilian Hojnacki 1,—, Kryger 1,—, razem 18,70
Zebrane w agenturze gazet A. Bibrowicza, Gniezno: Ludwik Sławski 2,—, Tomasz Rezulak 5,—, Wanda Zdrojewska —, 50, razem 7,50
Personel firmy Edmund Holka, Gniezno: Edmund Polcyn 3,—, Jan Maciejewski 1,50, L. Miłowski 1,50, St. Krzesiński 1,50, St. Przybylski —, 50, Ed. Hartwicz —, 50, Z. Śniogocki —, 30, W. Utecht —, 50, Fl. Otulakowski 1,—, M. Przybylski —, 30, St. Jasikowski —, 30, F. Bielardówna —, 50, St. Gruszczyńska —, 30, St. Sporna —, 30, L. Szubertówna 1,50, H. Wandelówna —, 50, I.

Wardynska —, 50, E. Jarzemski 1,—, K. Drzewiecki —, 20, St. Kantorzcyk —, 30, R. Chabowski —, 50, St. Jęzakówna —, 50, St. Kuszak —, 50, St. Matysiak —, 50, Deresiewiczówna 1,50, Dembińska 1,50, Stelmaszykówna —, 50, Kwaśniakówna —, 30, razem 21,80

Firma „Jawor”, Spół. Samodzielnych Stolarzy 10,—
Zygmunt Nakulski, Gniezno 2,—
M. i J. W-wie, Gniezno 10,—
Bractwo Strzeleckie w Dobrzycu z okazji strzelania o godność króla kurkowego 19,40
N. N., Grunwaldzka 1,50
Zamiast kwiatów na trumnę najlepszego druha, sp. Władysława Kargego, St. Śliwiński 3,—, T. Powidzki 5,—, J. Henciczek 5,—, L. K. 1,—, razem 14,—

DO TRZECH RAZY SZTUKA...

Już dwie wielkie MILJONOWE wygrane padły na losy nabyte w wyjątkowo szczęśliwej kolekturze „ALJOT” - J. HORODYSKA i SKA
Warszawa, Senatorska 37. Tg 1042
Pozostałe szczęśliwe losy są jeszcze do nabycia. Zamówienia prowincjonalne załatwane są odwrotną pocztą. Konto P. K. O. 10297

Józef Kopy, Bielsko 2,—
Zebrane w agenturze gazet A. Stefaniaka, Skoki: Jan Marchwicki, 3,—, Kat. Stow. Młodzieży Żeńskiej 20,—, Antoni Skarbiński, 1,—, razem 6,—
Stronictwo Narodowe, koło Miejska Górzka 10,—
St. i E. Dutezakowie, Ostrów Wlkp. 4,—
Kazimierz Weber, Borek 3,80
Marjan Mensfeldowski, Borek 3,20
Stefan Kopczyński, Gdańsk-Langfuhr 5,—
Ignacy Wieczorek, Rogowo 10,—
Andrzej Żerkowski, Rogowo 1,—
W. Hasiński, młyn parowy, Gostyń 20,—
Zbigniew Hasiński, Gostyń 10,—
Józef Janowski, Gostyń 5,—
Leon Silicki, Starogard 5,—
Jan Gawęda, Kęty, p. Biała 2,—
Stronictwo Narodowe, Pelplin, złożone na zebraniu 20,—
Zebrane w ekspozyturze „Orędownika” w Łodzi: Stow. Kupców i Przem. Chrześcijań, koło Bałuty, z wezwaniem Zarz. Główn. i innych stowarzyszeń 23,—, Ignacy Prochowski —, 50, Piotr Skępski 1,50, Pracownicy formy „Elektrobudowa” 64,80, Antoni Sypniewski 5,—, W. K., II rata 5,—, Władysław Meller, I rata, 10,—, Antoni Mrówka 5,—, S. P. 5,—, Władysław Czernik, sklep galanteryjny 5,—, Anna Manda 30,—, razem 127,80
Mieczysław Kędziński, Pielgrzymka, p. Józefów —, 50

Klub Kreglarzy „Merkur”, Poznań 50,—
Opieka Rodzicielska przy Szkole Dr. Br. Czajkowskiego w Poznaniu 10,—
Zrzeszenie Starszo-Harcerskie m. Poznania, zebrane z inicjatywy akadem. drużyn harcerskich na wycieczce w dniu 7. 6. rb. w Wierzenicy 10,13
Zebrane przez prokurenta firmy J. Czepczyński, p. Komendzińskiego, na przyjęciu u państwa dyrektora Kłosińskich z okazji 25-letniego jubileuszu pracy p. dyr. Kłosińskiego 77,85
E. M., wygrane w bridża 0,54
Józef Schubert, Małopolska 8 5,—
Razem z poprzednio pokwitowanymi 37.385,48
Staraniem narodowej „Gazety Polskiej” w Kościanie zebrano (wplacone i zadeklarowane) 571,46
„Gazeta Polska” zebrała dotąd 1.071,46 zł, jednak z kwoty tej 500 zł figuruje już w liście składek, wplaconych do administracji „Kurjera Poznańskiego” w Poznaniu).
Zadeklarowano i uchwalono wypłacić 250,—
Razem wplacono, zadeklarowano i uchwalono wypłacić 38.206,94
Ofiary, składane na zakupno samolotu „Chrobry”, odprowadzamy w miarę ich wpływanie do K. K. O. miasta Poznania na osobne konto „na samolot bojowy „Chrobry”.

Proces starosty Twardowskiego

W szóstym dniu rozprawy przeciw dr. Twardowskiemu i tow. zeznawał księgowy K. K. O. por. Zyg. Krupiński. W marcu 1935 r. odtworzył świadek na podstawie dowodów księgowość dla „Spółki Wodnej” i akcji kamieniołomów i to wstecz od 1. 4. 1933 r. Krupiński, po przesłuchu godzinnym zeznaniu, w czasie którego doszło do ostrej wymiany słów z obrońcami a biegłym Paul'em, nie może dostatecznie zeznać, w jaki sposób stwierdził brak 200 zł i 1 300 zł podwójnie rozchodowanych na korzyść osk. dr. Twardowskiego. W zeznaniu z dnia 19. 3. 1935 r. podał te kwoty jako przez niego wyrozchodowane na rzecz Figurskiego 200 i dla Kaczorowskiego 1 300 zł, a drugi raz na te same kwoty odebrał w Kasie Wydziału Powiatowego gotówkę.
Przew.: — Kiedy i z jakiego źródła wpłynęła pierwsza kwota, prócz funduszu wojew. i ze strony państwowej?
Śwd.: — Zaprzychodowałem 33 000 złotych i to zostało rozliczone.
Przew.: — W śledztwie pan mówił, że wpłynęło 55 000 zł.
Śwd.: — Był przekaz na 55 000 zł, lecz wpłynęło 33 000 zł, musiało w śledztwie zachodzić nieporozumienie.
Przew.: — Czy wpłynęło 55 000 czy 52 000 zł?
Śwd.: — Na podstawie dokumentu powinien 55 000 wpłynąć. Dowodu przychodowego na 19 000 zł — zdaje mi się — nie widziałem.
Osk. dr. T.: — Czy kiedykolwiek mówiliśmy że świadkiem w kwestji księgowania?
Śwd.: — Nie.
Przewodniczący poleca śwd. zjawić się po raz drugi na przesłuchanie dnia 10 bm. i to z dowodami i księgami.
Śwd. Michalikowa K., właśc. oddziału f-y Standard Nobel z Miawy zeznaje, że w czerwcu 1934 r. zwrócono się o wydanie duplikatu rachunku na benzyne w kwocie 1 050 zł. Po przedłożeniu jej kwitu, z którego wynika, że potwierdziła odbiór rachunku nr. 949 na 1 050 zł w celu odesłania go do Warsza-

wy dla uzyskania pokwitowania, a który to kwit zużyto jako dowód rozchodowy, powstaje oczywista dyskusja między osk. dr. T. a biegłym Paul'em,

Goczalkowice - Zdrój

Solanka jodo-bromowa
Reumatyzm, artretyzm, ischias, tabes
TANIE KURACJE RYCZAŁTOWE

który stwierdza, że rachunku nie należało posłać do Warszawy w celu uzyskania pokwitowania, gdyż z rachunku jasno wynika, że czeki na 1 050 zł f-y Nobel pobrała za zaliczeniem pocztowem i że w danym wypadku jako dowód zapłaty uważana być musi koperta wraz z rachunkiem, który f-a Standard Nobel załącza w kopercie jako rachunek pro-forma. Śwd. ponadto zeznaje, że sprawę tę częściowo załatwił także jej mąż i rozmawiał telefonicznie z Warszawą. Mówiono było coś o polityce, czego nie zrozumiała.
Śwd. Henryk Kibler, były szofer starostwa zeznaje, że początkowo pobierał pensje miesięcznie, a później kwitował z listy płac. Śwd. stwierdza, że na 7 listach płac podpisy jego sfałszowano i to na kwotę 172 zł. Jeżeliżono bardzo dużo do Poznania i Warszawy, a najwięcej do Torunia.
Sąd, odbierając próby pisma od oskarżonego Leśniaka, porównywał podpisy, poczem biegły jeszcze raz świadkowi listy płac przedkłada. Świadek stanowczo twierdzi, że podpisy, nakreślone na okazanych mu listach płac, nie pochodzą z jego ręki.
Śwd. Kukliński, również szofer, zeznaje, że pracował od stycznia do marca 1935 r. i mógł otrzymać za ten czas tytułem wynagrodzenia około 900 zł i jest wykluczony, ażeby otrzymał około 2 600 zł, na którą to kwotę podpisał listy płac. Osk. Leśniak przedkładał mu

listy płac tak, ażeby nie mógł się zorientować co podpisuje.
Śwd. na pytanie zeznaje dalej: — Od starosty dr. T. otrzymywałem zaliczkowo pieniądze na różne wydatki, które dr. T. zapiisał w notesie, a później rozliczałem się z nich. W tych wypadkach kwitów nie wystawiałem. Powszechnych sum nie pamiętam.
Osk. Leśniak: — Czy pan na osobiste wydatki nie kwitował w listach płac?
Śwd.: — Nie pamiętam.
Osk. dr. T.: — Proszę przejrzeć notes, znajdujący się przy aktach sądowych.

Informacje o turystyce do Z. S. R. R.

W dniu 9. bm. przybędzie do Poznania przedstawiciel Intourista w Moskwie wraz z przedstawicielem Polskiego Biura Podróży „Orbis”, którzy w dn. 9. i 10. bm. będą udzielać specjalnych informacji o turystyce do ZSRR. oraz sprowadzania krewnych z ZSRR. do Polski w filji „Orbisu” w Poznaniu, Plac Wolności nr. 9. Tg 1041

Bez floty nie można ani prowadzić wojny, ani korzystać z dobrodziejstw pokoju.

STRONNICTWO NARODOWE

KOŁO WILDA
Zebranie plenarne odbędzie się we wtorek 9 bm. o godz. 20 w lokalu p. Zawadki, Górna Wilda 75.

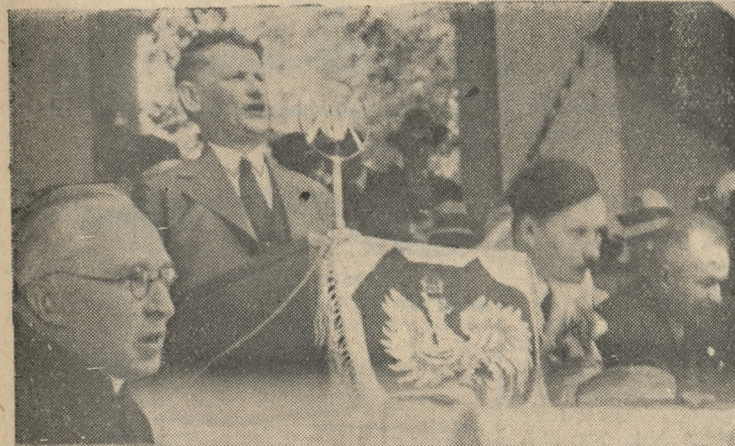
KOŁO JEŻYCE
Zebranie plenarne odbędzie się we wtorek 9 bm. o godz. 20 na sali Stron. Narod., św. Marcin 65.

KOŁO ŁAZARZ
Zebranie w środę 10 b. m. w sali p. Smoczyka, ul. Marsz. Focha 70. Początek o godz. 20,15.

KOŁO STAROLEKA
Zebranie w środę 10 bm. w sali „Polonia”. Początek o godz. 20-ej.

Imponująca manifestacja narodowa w Lesznie

Fragmenty z manifestacji w Lesznie: Na trybunie ks. prob. Graczyński, kpt. Grzegorzak, A. Misiak i mjr. Hendricks. Z prawej zgromadzenie i pochód

Leszno. Wczoraj przeżywało Leszno rewję preżności obozu narodowego i jego wielkiej idei. Tak imponującej manifestacji Leszno nie widziało. Od samego rana mimo deszczu, zbierały się na boisku „Sokoła” niezliczone rzesze członków Stron. Nar. poczem o godz. 10 odbył się raport, który odebrał kier. rej. p. A. Misiak. Już o godz. 11 ruszyły pierwsze szeregi narodowe, ze sztandarami czwórkami do kościoła parafjalnego na nabożeństwo. Zwarte zastępy S. N. obrzucane kwiatami, kroczyły ulicami miasta przeszło pół godziny, wypełniając dosłownie miasto od kościoła aż po odległe boisko „Sokoła”. Udział w pochodzie wzięło przeszło 5000 członków Stron. Nar. Uroczyste nabożeństwo odprawił ks. Garyan-tasiewicz a krótkie lecz płomiennie kaza-nie wygłosił ks. Szczęsowski.

Po nabożeństwie udano się w po-

chodzie ze sztandarami i transparenta-mi do „Grodów Leszczyńskich” na o-gólne zgromadzenie. Z powodu ulew-nego deszczu otwarcie zgromadzenia publicznego nastąpiło z pewnym opó-znieniem. Zebranie zagał kier. pow. p. Werner, poczem przemawiał p. mjr. Hendricks. Zkolei płomiennie przemówienie, ilustrujące „dorobek” komunizmu w Rosji Sowieckiej wygło-sił przedstawiciel narodowej Łodzi p. kpt. Grzegorzak, poczem przemawiali kolejno kier. rej. p. Misiak, ks. prob. Graczyński, prezes Stron. Nar. pow.

wolsztyńskiego, p. Kempński z Pozna-nia oraz kier. Stróżyk i kier. pow. Werner. Zjazd oraz zgromadzenie zakończono niemilkającymi okrzykami na cześć armji narodowej, Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, Romana Dmow-skiego, poczem odśpiewano „Pieśń bo-jową”. Specjalną owację zgotowano p. kpt. Grzegorzakowi z Łodzi, któremu po długiej owacji wręczyła członkini Mł. St. Nar. p. Słasiakówna wiankę kwiatów.

Wieczorem odbyła się zabawa w salach „Grodów Leszczyńskich”. (ss)

Wywczasy

bez umiarkowanie stosowanych kąpieli słonecznych nie dają całkowitego pokrzepienia. Przed szkodliwym nadmiarem promieni słońca i zapaleniem skóry ochraniają: D-ra Lustra krem „Ultrasol”, olejek „Negrita” lub emulsja „Ultrasol” (płynna). Każdy z tych preparatów przyspiesza piękne opalenie

Tg 1020

Obrady spółdzielców wielkopolskich

Dziś w auli Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu przy udziale 270 delegatów, reprezentujących spółdzielczość wielkopolską, rozpoczęły się obrady walnego zgromadzenia Związku Spółdzielni Rolniczych i Zarobkowo-Gospodarczych R. P. na okręg poznański. Zgromadzenie poprzedziło nabożeństwo w kościele św. Marcina, które na intencję zjazdu odprawił ks. prałat Taczak.

Walne zgromadzenie zagał prezes Związku, dr. Włodzimierz Seydlitz, przemówieniem powitalnym, witając wojewodę Maruszewskiego, prezesa Izby Przem.-Handl. Kałamajskiego i Wlkp. Izby Rolniczej dr. Juliusza Trzczyńskiego jako przedstawicieli samorządu gospodarczego oraz gości i delegatów. Przybył m. in. naczelny dyrektor Związku p. Kierzkowski z Warszawy. Gratulacje na zjazd przeszali długoletni patron Zw. Spółek Zarobkowych i Gospodarczych ks. biskup Adamski ze Śląska i ks. biskup Dymek. Na ławników powołano pp. Stachowskiego z Gostynia i Dębka.

Wyczerpujące sprawozdanie wygłosił dyrektor Okręgowego Związku p. dr. Aleksander Calkosiński.

Utworzony w d. 1 marca 1935 r. Związek okręgu poznańskiego obejmuje działalnością swą teren województwa poznańskiego. Per 31. 12. 1935 należało do niego 279 spółdzielni, w tem 173 kredytowych, 35 mleczarskich, 69 rolniczo-handlowych i różnych, oraz 2 centrale gospodarcze; w likwidacji było 9 spółdzielni, w tem 7 kredytowych i 2 roln.-handl. Podczas walnego zgromadzenia delegatów reprezentujących 201 spółdzielni, w d. 8 listopada 1935 r., wybrano radę Związku Okręgowego, w której skład weszli pp.: dr. Włodzimierz Seydlitz, Józef Trzczyński, dr. Seweryn Matuszewski, Antoni Smielecki, dr. Celestyn Rydlewski, Franc. Sokołowski, Stanisław Medyński, Wł. Szczaniecki, Ign. Ciężyński, Adolf Legis (del. Banku Zw. Sp. Zarobkowych), Zyg. Weiss (del. Centrali Rolników), Wi-

told Dobroczyński (del. Zw. Gosp. Spółdz. Mlecz.) i dr. Juliusz Trzczyński (del. Wlkp. Izby Rolniczej). Przewodniczącym prezydjum rady okręgowego związku został dr. Seydlitz, Józef Trzczyński zastępcą i dyr. A. Smielecki sekretarzem.

Dyrektorem okręgowego Związku w Poznaniu jest dr. Aleksander Calkosiński, kierownikami działów pp.: Lucjan Szalkowski, mgr. Czesław Styło i inż. Leon Zawada.

Ustawą przewidziane rewizje przeprowadzono w 157 spółdzielniach. Związek okręgowy bronii interesów spółdzielni, zwracając się z memorjami do władz wojewódzkich i centralnych, przedkładając szczegółowe postulaty spółdzielczości wielkopolskiej komisji międzyministerjalnej, podczas jej pobytu w Poznaniu. Idei krzewienia i propagandzie spółdzielczości służyły konferencje obwodowe, zwołane w różnych miastach, uroczysty obchód w Poznaniu ku czci patrona Piotra Wawrzyniak w 25-lecie zgonu, połączony z odsłonięciem płyty pamiątkowej. Poza tem 56 spółdzielni urządziły obchody ku czci wielkiego patrona.

Spółdzielnie kredytowe

Pod koniec 1936 r. liczba członków spółdzielni okręgu poznańskiego wynosiła 94.900. W tej liczbie było właścicieli gospodarstw rolnych 58.609 czyli 62,1 proc. Właścicieli przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych było 8.178 (8,6 proc.), rzemieślników 10.946 (11,6 proc.), robotników rolnych i przemysłowych było 3.266 (3,5 proc.), urzędników i pracowników biurowych 5.796 (6,1 proc.) Cyfry te obrazują najlepiej jakim sferom spółdzielnie służyły i w jakich sferach miały swe oparcie.

W roku 1935 zauważono tendencję do odpływu członków. Zmiany w funduszach są niewielkie. Suma udziałów spółdzielni wynosi 11 i ćwierć milj. zł i przekracza sumę 19 milj. zł łącznie funduszem zasobowym i specjalnym, co wynosi 26,35 proc. sumy bilansowej. W porównaniu z rokiem

poprzednim ubytek kapitałów własnych wynosił w r. 1935 2,5 milj. zł, co pochodzi z głównej mierze z pokrycia strat bilansowych. Poważny spadek wykazuje liczba wkładów: z 28,161 milj. zł w styczniu spadła na 26,668 milj. zł w grudniu roku sprawozdawczego. Z zestawień za ostatnich sześć lat okazuje się, że spółdzielnie utraciły około 50 proc. wkła-

Przy grypie, zapaleniu oskrzeli, zapaleniu migdałków, katarze szczytów płuc, zakatarzeniu nosa, gardzieli i krtani, chorobach usznych i ocznych pamiętać należy, aby żołądek i kiszki były dokładnie przeczyszczone przez użycie naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa. Zalecana przez lekarzy. Tg 1019

dów. Odplyw wkładów nie jest jednak równomierny, gdyż są spółdzielnie (około 40 proc.), które mają zaległości w wypłacie wkładów, inne wykazują wzrost z 19,759 milj. zł w pierwszym, na 21,867 milj. zł w ostatnim kwartale roku sprawozdawczego. W sumach tych mieściły się akcepty Banku Akceptacyjnego, które z sumy 3.869 milj. zł w pierwszym kwartale, wzrosły na 10,768 milj. zł w ostatnim kwartale r. sprawozd. Pożyczek udzielono w pierwszym kwartale na 51,202 milj. zł, w II — 49,496 milj. zł, w III — na 47,471 milj. zł i w ostatnim kwartale — 45,305 milj. zł. W latach 1934 i 1935 zawarto układów konwersyjnych na sumę 19,194,935 zł Duża część spółdzielni akcję konwersyjną zakończyła też z końcem 1935 r. Liczne spółdzielnie mają nadmiar akceptów Banku Akceptacyjnego, bez możliwości ich ulokowania.

Finansowe wyniki spółdzielni za r. 1934 były naogół niekorzystne. 47 spółdzielni wykazały straty w ogólnej sumie 1,5 milj. zł, powstałe w wielu spółdzielniach z powodu odpisania wątpliwych pretensyj. Z bilansów brutto za r. 1935 należy się spodziewać, że rok ten będzie korzystniejszy, gdyż spółdzielnie dostosowały swe budżety do zmniejszonych wpływów. (Sprawozdanie z działalności spółdzielni mleczarskich i rolniczych zamieszcimy w numerze następnym.)

Referat o obecnym zakresie pracy i warunkach rozwoju ruchu spółdzielczego wygłosił prezes związkowy dr. Włodzimierz Seydlitz.

Po zamknięciu obrad zebrania plenernego rozpoczęły się obrady działu spółdzielni kredytowych pod przewodnictwem prezesa Józefa Trzczyńskiego i

4711 Eau de Cologne

Odświeża i orzeźwia o każdej porze — podczas pracy, przy sporcie i w towarzystwie.

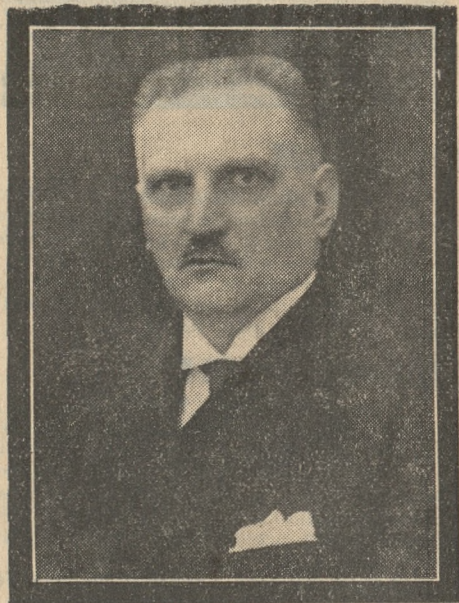
Tg 1033

działu spółdzielni rolniczo-handlowych pod przewodnictwem p. Ign. Ciężyńskiego.

W dziale spółdzielni mleczarskich przewodniczył dyr. Tomczykowski.

Obrady zakończą się w dniu dzisiejszym posiedzeniem plenarnym, które rozpocznie się o godz. 16.

Śp. Władysław Karge

Sokolstwu wielkopolskiemu nowa przybywa mogiła, kryjąc szczątki do-czesne jednego z najzaciejszych i najlepszych, jednego z tych, którzy jeszcze w okresie niewoli twardo i hardo stali przy sztandarze sokolim i którzy przy sztandarze tym wytrwali wiernie i w ofiarnym trudzie do o-statniego tchu życia swego.

Urodził się śp. Zmarły w r. 1880 w Poznaniu i w mieście tem spędził ca-łe swe życie, oddając się najpierw za-wodowi bankowemu, aby później ob-jąć założoną przez ojca swego za-szczytnie znaną firmę handlowo-prze-mysłową Ed. Karge, mieszczącą się od lat blisko 60 w Bazarze przy ul. Nowej. Gorący duch śp. Władysława Zaprowadził go już jako 18-letniego młodzieńca w szeregi sokole, gdzie przez długie lata, nie zaniedbując o-gólnych obowiązków organizacyjnych, z szczególnem oddaniem i zamilowa-niem, pracuje w świetnie rozwijają-cym oddziale kołowników.

W chwili przełomu politycznego, nie mogąc odradzającej się Polsce służyć jako żołnierz z bronią w rękę, oddał się w zupełności służbie cywil-nej, jako współpracownik organizato-ra powstania śp. Karola Rzepeckiego.

Po wojnie, krótko po zorganizowa-niu ogólnego Związku Sokolego w Polsce, powołany zostaje śp. dh. Władysław Karge do przewodnictwa dzielnicy wielkopolskiej, w którym przez kilka ostatnich lat pełnił rów-nież ważny i odpowiedzialny urząd skarbnika. Niesłychanie skromny, nigdy nie wysuwał się na pierwszy plan i stronil od zaszczytów i hono-rów, zato z drugiej strony dla wszyst-kich wzorem był gorliwością, pilnością i akuracnością w spełnianiu nalożo-nych na niego obowiązków; — kochał Sokola nie pustym frazezem, lecz ser-cem i czynem; — cicha, mrończa, co-dzienną pracą. Szanowano i ceniło Go za tę obowiązkowość i kryształową czystość charakteru, a serdecznym uczuciem przyjaźni płacono za nie-zrównaną dobroć Jego serca, otwarte-go dla wszystkich i wyrozumiałego dla wszystkich.

Odchodząc w zaświaty, jeszcze w ostatnich prawie słowach swych wspomniał śp. dh. Władysław o So-kolstwie. — I nie zapomni też o Nim Sokolstwo, czcząc pamięć Jego zacie-nej duszy, pamięć Jego dobrej służby so-kolej.

PASTA DO ZĘBÓW DENS

Sp. Akc. Warszawskie Laboratorium Chemiczne

doskonale czyści zęby. Delikatna piana przenika wszędzie, gdzie szczoteczka nie dosięgnie. Usuwa kamień nazębny. Utrzymuje w zdrowiu zęby i dziąsła

Tg 10 532

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Czerwiec
9
WTOREK

Ważne numery telefonów:
Pogotowia ratunkowe 66-66 i 55-55
Straż ogniowa 19-57, 30-50
Policja 2-21
Taksówki: Postój przy ul. Grunwaldzkiej 77-72, przy Rynku Jeź. 77-08
Biuro posłańców: 23-46
Pocztowe biuro zleceń: 49-27
Dokładny czas: 55-66

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: plus 0,65 m dnia 7 bm., plus 0,74 m dnia 8 bm.

NOCNA SŁUŻBA APTEK.

Sródmiście: Apt. przy ul. 27 Grudnia 19; — Apt. im. Marcinkowskiego, ul. Nowa (Bazar); — Apt. Czerwona, St. Rynek 37; — Apt. przy Grobli, W. Garbary 41; — Apt. Zielona, ulica Wrocławska 31; — Jeżyce: Apt. Pod Gwiazdą, ul. Kraszewskiego 12; — Łazarz: Apt. św. Łazarza, ul. Strusia 9; — Wilda: Apt. Pod Koroną, G. Wilda 1; — Debiec: Apt. przy ul. Debieckiej 6; — Sołacz: Apt. przy ul. Mazowieckiej 12; — Główna: Apt. przy Krzyżu, ulica Główna 19; — Staroleka: Apt. miejscowa.

KRONIKA MIASTA POZNANIA

REKOLEKCJE

— * **Rekolekcje zamknięte dla pań** odbędą się staraniem Sodalicji Pań Akademickich w Polskiej Wsi pod Pobjezdzką od 24—28 sierpnia rb. Koszt 11 zł. — Zgłoszenia także pań, nienależących do Sodalicji, przyjmuje dr. Z. Dziegiecka, Poznań, ul. Półwiejska 19 m. 10.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * **Okręg Poznański „Unitas”**. Zebranie odbędzie się we wtorek, 9 bm. o godz. 17 w sali Kola Towarzystwa w Bazarze (ul. Nowa).
— * **Tow. Właścicieli Domów i Nieruchomości**. Dn. 9 bm. o godz. 18 odbędzie się w sali Ogrodu Zoologicznego wielkie zebranie celem zaprotektowania przeciw nowej wygórowanej opłacie kanalowej.
— * **Tow. Pomocy Naukowej dla młodzieży** mes. im. Karola Marcinkowskiego. Ważne zebranie odbędzie się dn. 9 bm. o godz. 16 w sali Kola Towarzystwa w Bazarze, przy ul. Nowej 8.

WYCIECZKI

— * **Tow. „Pielgrzym”** organizuje pielgrzymkę do Ujścia w dniu 5 lipca br. — Wyjazd rano, powrót wieczorem tego samego dnia. Bilet w obie strony przy udziale 500 osób zł 3,90.
Druga pielgrzymka uda się do Kalwarii Zebrzydowskiej, Krakowa, Wieliczki i Częstochowy między 11—16 lipca. Bilet w obie strony przy udziale 500 osób kl. III zł 13. Zamiejscowcy otrzymują 50 proc. dojazdowe na przestrzeni od 30—150 km. — Zgłoszenia wraz z nadesłaniem pieniędzy na bilet i porto przyjmują najpóźniej 10 dni przed wyruszeniem każdej pielgrzymki. Zgłoszenia sekretariat Tow. „Pielgrzym”, Poznań, ul. św. Józefa, tel. 20-62.
— * **Pierwsza wycieczka starszo-harcerska**. Pierwszą wspólną wycieczkę starszych harcerów i starszych harcerzy urządzono w ubiegłą niedzielę. Po wysłuchaniu mszy św. w starożytnym kościele w Kicinie, ruszono w dalszą drogę do Wierzenicy, gdzie zwiedzono również drewniany kościółek i grobowiec hr. Cieszkowskich. Z okazji pierwszej wycieczki zebrano z inicjatywy dh. Rady na samolot „Chrobry” 10 zł. (jr.)

WIECZORY, KONCERTY

— * **Wieczór muzyczny Chóru Nauczycielskiego**. W sobotę, dnia 6 bm. w auli gimnazjum im. Paderewskiego odbył się wieczór muzyczny Chóru Nauczycielskiego w Poznaniu. Chór mieszany, który w licznej obsadzie stanął na estradzie, zaprezentował się doskonale. W programie były kompozycje Maszyńskiego, Wiechowicza i Nowowiejskiego, a w pierwszej części pieśń prof. Władysława Raczkowskiego, artystycznego kierownika świetnego tego chóru, z których najwięcej podobała się przemila „Kolysanka”. Współudział w koncercie brali pp. Marja Szrajberówna i Zygmunt Lisicki. Znany pianista wykonał efektownie kilka kompozycji Chopina, a p. Szrajberówna odegrała na skrzypcach z precyzją i uczuciem kilka utworów polskich i francuskich autorów. Akompaniował subtelnie p. prof. Raczkowski. Udział publiczności, która dziękowała wykonawcom zasłużonymi oklaskami, był liczny. (pt.)

WYKŁADY

— * **La fortune de „Quo Vadis” en France**. Ciekawy wykład pod powyższym tytułem wygłosił p. dr. M. Kosko dnia 9 bm. o godz. 19 w sali Strusia, Coll. Medicum, ul. Fredry 10.
— * **Odczyt p. adw. Kwasięborskiego** o encyklice papieskiej „Quadragesimo Anno” odbędzie się przy K. S. K., św. Marcin, we wtorek, 9 bm. o godz. 20 w sali koncertowej. Wstęp wolny.

Wczorajsze uroczystości Bractwa Kurkowego w Poznaniu

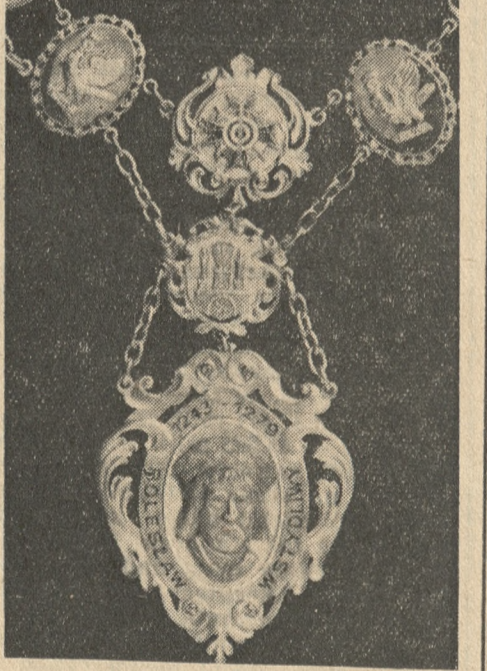
Proklamacja króla kurkowego i rycerzy — Złoty łańcuch dla prezesa bractwa — Zdobyte mistrzostwo miasta Poznania w strzelaniu — 100 zł na samolot „Chrobry”

Wczorajsze uroczystości na zakończenie strzelania zielonościwego o godność króla kurkowego i rycerzy w poznańskim Bractwie Kurkowym na strzelnicy brackiej w Szelagu, odbyły się z tradycyjną świeżością.
W godzinach południowych bracia kurkowi zgromadzili się w ogrodzie na Szelagu, gdzie nowy król kurkowy, po raporcie, zdany mu przez majora bractwa, mistrza piekarskiego Leona Tuerka, dokonał przeglądu kompanii.
Następnie zgromadziła się kurkowa brać strzelecka w przybranej w zieleni pięknej sali bractwa. Licznie przybyli przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych i duchowieństwa, organizacji kupieckich i in.

Uroczystość proklamacji króla kurkowego i rycerzy zagalował przez Bractwo Kurkowe w Poznaniu p. Piotr Michałowicz. Mówca zwrócił uwagę, że Bractwo Kurkowe podczas strzelania zielonościwego uzyskało stuprocentowe wyniki w strzelaniu polską bronią małokalibrową i polską amunicją. Wziąwszy pod uwagę, że uczestnikami konkurencji są członkowie starsi w wieku do 65 lat, stuprocentowe wyniki świadczyły nie tylko o znakomitym przygotowaniu kurkowej braci strzeleckiej, ale także o dobroci polskiej broni i amunicji. Bractwo Kurkowe dokłada starań w kierunku wyszkolenia strzelca najwyższej klasy. Dzięki wspaniałemu sukcesowi, Bractwo Kurkowe zdobyło w ramach święta wiosennego przysposobienia wojskowego nagrodę przechodnią i mistrzostwo miasta Poznania, w konkurencji z ośmiu klubami, wskazując na ważność sprawności strzeleckiej w dziedzinie obrony państwa. — Mówca zakończył okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej. Obecni odśpiewali hymn państwowy.

Proklamacji zwycięzcy w strzelaniu do tarczy królewskiej p. W. Petri na króla kurkowego dokonał przez bractwa, p. Michałowicz, wręczając mu insygnia króla kurkowego i szpadę honorową. Pierwszego rycerza, którym został mistrz puzkarski p. Ignacy Gadomski, proklamuwał wiceprezes bractwa mistrz puzkarski p. Tadeusz Jaruszewski, zaś proklamacji drugiego rycerza, kupca Stefana Golki, dokonał major bractwa, p. Leon Tuerk.

Po ogłoszeniu zwycięzców, bracia kurkowi byli świadkami niezwyklej uroczystości. W roku 1929 na odbytych w Poznaniu z okazji 675 rocznicy, kongresie, Zjednoczenie Kurkowych Bractw Strzeleckich przyjęło uchwałę ufundowania dla prezesa Bractwa Kurkowego w Poznaniu łańcucha pamiątkowego. Obecnie uchwałę tę zrealizowano. W pracowni złotniczej p. Zygmaniaka wykonano łańcuch,

Przód nowego łańcucha Bractwa Kurkowego w Poznaniu

zdobny w herby miast 11 okręgów, wchodzących w skład Zjednoczenia Kurkowych Bractw Strzeleckich R. P. W zakończeniu srebrnego łańcucha, zdobnego w złoczone ogniwa z herbami miast, jest godło poznańskiego Bractwa Kurkowego (tarcza), herb miasta Poznania i plakieta złoczoną, wyobrażającą Bolesława Wstydlivego, który w r. 1253 powołał do życia poznańskie Bractwo Kurkowe, jako pierwsze w Polsce i nadał mu przywileje królewskie.
Prezes Zjednoczenia Kurkowych Bractw Strzeleckich R. P., radca St. Maciejewski, wręczył uroczyste łańcuch p. Michałowiczowi, jako obecnemu prezesowi bractwa poznańskiego. Wygłosił przytem przemówienie, podczas którego strościł dzieje tej

Wtorek KALENDARZ RZYMSKO-KATOLICKI Felicjana Sławoja | środa KALENDARZ SŁOWIAŃSKI Małgorzaty kr. Bogumiła św.

Słońca: wschód 3.31, zachód 20.12 Długość dnia 16 godzin 41 minut Księżyca: wschód 22.57, zachód 7.56 Faza: 4 dzień po pełni

Nie ma powodu kupować cudze, gdyż wyroby **Suba** są znakomite
Pg 5078/9-24,2,3

RESTAURACJA W HOTELU POLONIA, GRUNWALDZKA 18, poleca bezpłatnie salę nowo-odrestaurowaną i pokoje klubowe na wszelkie uroczystości. Kuchnia wyborowa. Ceny niskie. Wieczorem dancing. Ng 3693

Wyjazd uczonego na Syberję

W ubiegłą sobotę opuścił Poznań dr. Józef Witkowski, profesor astronomji i dyrektor obserwatorjum astronomicznego U. P., udając się do Rosji, w okolicę Omska, celem obserwacji całko-

Prof. astronomji U. P. dr. Józef Witkowski

witego zaćmienia słońca w dniu 19 bm.

Prof. Witkowskiemu towarzyszy dr. F. Koebecke, asystent obserwatorjum.

Do ekspedycji poznańskiej przyłączył się w Warszawie dr. E. Stenz.

ciekawej fundacji i wyjaśnił szczegółowo znaczenie każdego ogniwa.
Z kolei zastępca gen. Knoll-Kownackiego, płk. Sokołowski, wręczył nagrodę honorową dowódcy OK. VII, którą w strzelaniu uzupełniającym zdobył z p. Muszyńskim ze względu na równą ilość pierścieni (po 150 na 150 możliwych) dyr. Rychlicki. Za największą ilość pierścieni w strzelaniu do tarczy honorowej prezydenta m. Poznania wręczył wiceprezydent inż. Ruge nagrodę p. Nik. Muszyńskiemu. Z tej samej tarczy otrzymał nagrodę za najgłębszy strzał płytkowy mistrz rzeźnicki p. Wereszczako.

Szereg toastów zapoczątkował prezes Michałowicz, poczem przemawiali pp.: wicewojewoda Walicki, mjr. Młyniec, ks. prałat Steinmetz (były prezes w Osieczniku), prezes Fr. Woźniak im. Związku Towarzystw Kupieckich, mistrz rzeźnicki Mikołaj Górski im. Izby Rzemieśniczej, kpt. Sek i inni.

W toku dalszych uroczystości dotychczasowy król kurkowy p. Muszyński wręczył historyczną szpadę nowemu królowi kurkowemu, poczem nastąpiło wręczenie odznak rycerskich trzem zwycięzcom na pierścienie w strzelaniu do tarczy królewskiej (pp. Pawłowski, Tad. Jaruszewski i Pogorzelski). Po rozdaniu dalszych nagród w strzelaniach, których wyniki podaliśmy już szczegółowo, odczytano szereg pism gratulacyjnych, oraz nastąpiło przemówienie króla kurkowego, który dziękował za objawy życzliwości. Wyczerpał się tem samym program oficjalnych uroczystości brackich, które zakończono odśpiewaniem hymnu „Boże coś Polskę”.

Potem rozpoczęła się zabawa towarzyska, która w miłym nastroju przeciągnęła się do późnego wieczoru.

Bractwo Kurkowe w Poznaniu, którego członkowie znani są z ofiarności na cele społeczne i narodowe, przyjęło uchwałę, mocą której postanowiono złożyć 100 zł na samolot „Chrobry”. (kl.)

Oszuści pożyczkowi przed sądem

Z końcem 1934 r. oraz na przestrzeni ubiegłego roku, na terenie Wielkopolski grasowały bandy oszustów pożyczkowych, którzy przedstawiając się posiadaczom obligacji pożyczek państwowych jako dyrektorowie wzgl. inspektorowie różnych banków pożyczkowych, mających swe siedziby na terenie Małopolski, w bezcelny wprost sposób naciągali mieszkańców wsi i miasteczek, zabierając im za bezcen posiadane papiery wartościowe.

Jednym ze znanych sposobów tych oszustów było dawanie posiadaczom obligacji wzamian za pożyczki jakieś bezwartościowe świstki papieru, które miały być rzekomo zamówieniem na inne pożyczki państwowe.
Poszkodowani naskutek alarmów w prasie poczęli w ub. roku zgłaszać się do policji, która wzięła się energicznie do zlikwidowania paczki oszustów.

Jednym z nich, który rozwinął bardzo ożywną działalność oszukańczą, był Jerzy Kordasz (ul. Wrocławska 30), który początkowo był zatrudniony w biurze wymiany papierów wartościowych Roberta Gaertnera, a w połowie 1934 r. usamodzielniał się i założył na własny rachunek biuro sprzedaży pożyczek państwowych. Był on przedstawicielem kilku banków, a mianowicie Centralnej Kasy Pożyczkowej ze Lwowa oraz Ludowej Kasy Pożyczkowej także ze Lwowa. Miał do dyspozycji cały sztab agentów, którzy objężdżali wsie i miasteczka Wielkopolski i skupowali obligacje pożyczek państwowych. — Kordasz również sam często wyjeżdżał na prowincję samochodem i zakupywał w oszukańczy sposób papiery wartościowe.
Gdy Kordaszowi zaczął się palić grunt pod nogami, ponieważ coraz częstsze były wypadki zgłaszania się poszkodowanych, usiłował on z końcem ub. roku zbiec zagrożenie. Policja jednak, która śledziła go od dłuższego czasu, zdołała go uchwycić. Jako najbliższych jego współpracowników aresztowano Stanisława Korsidora i Jana Jędrowiaka. Po szczegółowych dochodzeniach wszyscy trzej stanęli przed sądem okręgowym w Poznaniu.
Jak wynika z aktu oskarżenia, Kordasz poszkodował posiadaczy papierów wartościowych w 30 wypadkach na łączną sumę blisko 4 tys. złotych.

Oprócz tego Kordasz wyłudził w podstępny sposób od kilku osób pieniądze, które miały być rzekomo pożyczkami, m. in. pożyczką od Magdaleny Szur kwotę 9700 zł. Poszkodowana, która przekonała się, iż pieniądze należy uznać za stracone, z rozpaczy powiesiła się. Dwaj pozostali oskarżeni również w kilku wypadkach dopuszczali się oszustw.
Na rozprawie nie przyznali się do winy, twierdząc, że interesy ich były czyste

i że pretensje poszkodowanych są nieuzasadnione. Na rozprawę, która potrwa kilka dni, powołano ponad 100 świadków przeważnie poszkodowanych. Zeznania ich przyniosą niewątpliwie wiele ciekawych szczegółów, oświeclających oszukańcze machinacje oszustów. Rozprawie przewodniczy sędzia dr. Stachowski, oskarżenie popiera prok. Anc, protokuluje aplikant sądowy Mordarski, obronę wnoszą adwokaci Piekarski i Nowicki.

Szczęście przynoszą losy
kolektury **C. JERZYKIEWICZ** w Poznaniu
ul. Pocztowa 30. Zamówienia zamiejscow
uskutecznią się odwrotnie,
dz 7094/5

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Z Bractwa Kurkowego w Główniej**. Dokończenie tradycyjnego strzelania zielonościwego z powodu zgonu gorliwego członka Bractwa św. Wincetego Langnera, odłożono na przeciąg trzech tygodni. Z pierwszych dni strzelań najlepsze strzały do tarczy królewskiej, oddali przez Bractwa p. Duszcza i p. Kijanowski. (jr.)

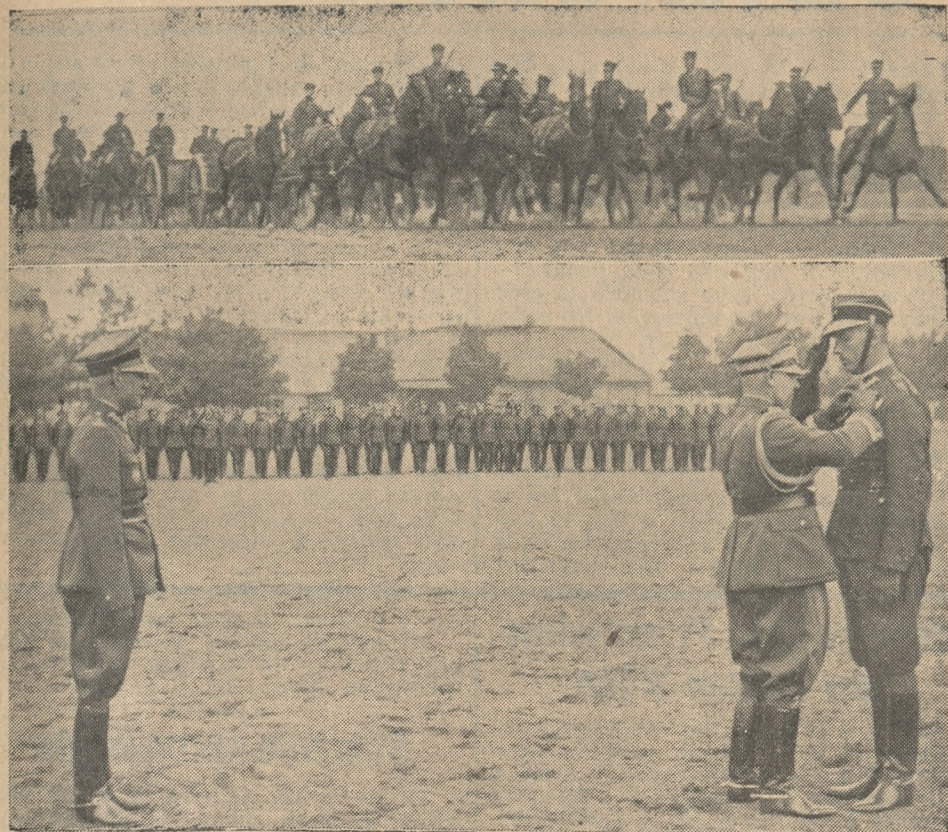
— * **Egzamin dojrzałości w gimnazjum im. Marji Magdaleny**. W państwowym gimnazjum staroklasycznym im. Marji Magdaleny w Poznaniu złożyli egzamin maturalny: Antoni Adamski, Alojzy Büttner, Bogdan Dyczkowski, Henryk Ebertowski, Andrzej Horoszkiewicz, Stanisław Jaczek, Tadeusz Kurka, Jan Lis, Alfred Löhrer, Stanisław Olejnik, Tomasz Paczyński, Andrzej Przysięcki, Stanisław Przybyła, Olgierd Raczkowski, Józef Schulz, Janusz Skrzypek, Janusz Sroka, Jan Szukalski, Witold Wielicki, Wiktor Wilczkowiak i Marjan Wolniewicz. Z tych 21 kandydatów z egzaminu ustnego zwolnieni zostali: Henryk Ebertowski i Tomasz Paczyński. (pt.)

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Samochód najechał na autobus**. Na św. Marcinie przy narożniku ul. Fr. Ratajczaka samochód PZ 43301 najechał z tyłu na autobus PZ 10930. Przy najechaniu autobus został uszkodzony. Przy samochodzie osobowym rozbite zostały przy zderzeniu szyby i uległ uszkodzeniu motor. Wypadku w ludziach na szczęście nie było. (kl.)

— * **Zgon nieznanego mężczyzny**. — Na szosie Warszawskiej w pobliżu osiedla znaleziono w niedzielę rano nieprzytomnego mężczyznę. Według wszelkiego

Święto pułkowe 7 d.a.k. w Poznaniu

Z wczorajszego święta pułkowego 7 d. a. k. w Poznaniu

U dołu dowódca O. K. VII gen. Knoll-Kownacki dekoruje przed frontem dywizjonu por. Święcickiego Krzyżem Walecznych; z lewej strony dowódca 7 d. a. k. ppłk. dypl. Andrzej Czerwiński. U góry dywizjon w czasie defilady

Doroczne święto pułkowe obchodzili wczoraj, w niedzielę, 7 dywizjon artylerji konnej w Poznaniu.

W sobotę wieczorem odbył się na dziedzińcu koszarowym capstrzyk i apel przed pomnikami poległych. Uroczystości sobotnie zakończyła defilada w szyku pieszym.

Wczoraj rano uroczystości rozpoczęła pobudka i zaciągnięcie warty honorowej przed pomnikami poległych. O godzinie 10 odbyło się nabożeństwo polowe, które odprawił dziekan wojsk polskich ks. prałat Wilkans. Na uroczystości przybyli m. in. wojewoda Maruszewski, dowódca O. K. VII gen. Knoll-Kownacki, dowódca artylerji płk. Janczewicz, delegacje bratnich pułków, wicestarosta Głodowski, wiceprezydent miasta inż. Ruge, oraz korpus oficerski 7 d. a. k. z dowódcą dywizjonu ppłk. dypl. Andrzejem Czerwińskim i adj. por. Otwinowskim.

Po nabożeństwie dowódca O. K. VII gen. Knoll-Kownacki w imieniu naczelnego wodza udekorował por. Święcickiego, obecnie przyznany mu Krzyżem Walecznych za zasługi, położone w V dywizji syberyjskiej. Potem ppłk. dypl. Czerwiński wręczył gen. Knoll-Kownackiemu, odznakę członka honorowego Związku Jeździeckiego „Sport Konny” oficerów artylerji konnej. Po wręczeniu odznak 7 d. a. k. oficerom i szeregowym, oraz świadectw ukończenia szkoły przez kanonierów, odbyła się defilada. W szyku konnym w kłusie i galopie i szyku rozwiniętym w cwał, przemknęły artylerzyści, wzbudzając zachwyt u licznych widzów, wśród których było wielu dawnych artylerzystów 7 dywizjonu.

Uroczystości święta pułkowego 7 d. a. k. zakończył obiad żołnierski w ujeżdżalni.

Historja 7 d. a. k.

17 lat temu, w murach Poznania, rozpoczęła się formacja dywizjonu, w którego szeregach znaleźli się prawie wyłącznie synowie Wielkopolski. Po dwóch miesiącach, poświęconych organizacji i pośpiesznemu szkoleniu, baterie konne dywizjonu rozpoczęły hukiem swoich dział zaznaczać obecność na zagrożonych granicach Rzeczypospolitej.

Los chciał, że baterie dywizjonu przez cały czas wojny były rozdzielone. Historia dywizjonu jest historją trzech baterji. Nie było prawie większej bitwy w czasie wojny, gdzieby baterje 7 d. a. k. Włkp. nie ryły armatniami pociskami swojej historii bojowej.

W bojach pod Malinem, Kijowem, Horostajpolem, Korposteniem, a potem w odwrocie i w kontrofensywie „zawsze odważna i szybko strzelająca w czasie boju punktualna, sprawną i dobrze wyćwiczoną z dobrze utrzymanymi końmi” była 1-sza baterja towarzyszką boju pułków brygady kawalerji.

Siostrzana 2-go baterja, rzuciona rozkazem na front litewsko-białoruski, otrzymała swój chrzest ogniowy w bitwie pod Dworzyszczami, Krzywem Siólem i Zastawiem i od 6 sierpnia 1920, złączona z 15 p. ulanów poznańskich, dzieli z nim dolę i niedolę wojenną do ostatniego dnia wojny. Bobrujsk, wyprawa poza Berezę-

KINOTEATR „SŁOŃCE” KINOTEATR

Dzisiaj w poniedziałek, dnia 8 czerwca wspaniała Premjera

Caliente, miasto mitości
Dolores DEL RIO

PAT O'BRIEN Edw. Everell HORTON

Takich pieśni nie słyszeliście!   Takich wspaniałości nie widzieliście!

nę, wypad na Złobin, bitwa nad Niemnem i wiele innych wypełniały historję wojenną tej baterji.

3-cia baterja 7 d. a. k., po walkach na froncie zachodnim, została przetrzucona na front wschodni, gdzie w bitwach pod Koziatynem, Stepańcami i Kaniowem, bierzcie udział w ofensywie.

Dywizja kawalerji gen. Romera, w skład której wchodziła 3-cia baterja 7 d. a. k. Włkp., naciskana nawałną konją armji Budiennego silnie krwawiąc cofała się. by w sierpniu brać udział w wielkiej kontrofensywie — przetrzucona potem do Augustowa broni tej wschodniej rubieży Rzeczypospolitej przed zakusami Litwinów.

Odznaka Zw. Jeźdz. „sport konny” oficerów art. konnej.

Lista poległych oraz 18 krzyży wojennych „Virtuti Militari”, 134 Krzyże Walecznych świadczą o tem, że 7 dywizjon artylerji konnej włkp. spełnił swój obowiązek żołnierski.

W pracy pokojowej dywizjon zajmuje czołowe miejsce wśród artylerji konnej. Zespół oficerów dywizjonu od szeregu lat zdobywa nagrodę przechodnią „Puchar artylerji konnej”, a szereg sukcesów jeździeckich stawia dywizjon w czołowych jednostkach armji.

Składki i pokwitowania

W administracji naszej złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: Kryśia Falkowska w dniu I. Komunii św. 1,— razem z poprzednio pokwitowanemi 397.60 zł.

Na kościół w Naramowiecach: Marjan Pawlak zamiasta wieńca na trumnie s. p. Anny Przybylskiej 10,— rzem z poprzednio pokwitowanemi 20,— zł.

Na biednych na Polesiu: M. Noskiewiczowa 5,—, razem z poprzednio pokwitowanemi 153.90 zł.

Pierwsza w sezonie letnim morska wycieczka na motorowcu „Batory“

Przedewszystkiem — poznajmy Bałtyk i jego stolicę!

Czy nie wydaje się trochę dziwne i powiedźmy szczerze — w stylu naszego wiecznego uwielbiana obcych i obcości, że dajemy się skusić na wyjazdy i poznawanie morskich dalekich, niczem z nami niezwiązanych — nie znając dostatecznie wodnych przestrzeni i brzegów naszego Bałtyku? Stanowczo zbyt mało zrozumienia okazuje się swoistemu pięknu błękitnych wód morza Bałtyckiego! W odległości o jeden dzień podróży morskiej, u ujścia rzeki Dźwiny, nad uroczą zatoką, leży miasto, jedno z najstarszych miast hanzeatyckich, godne poznania i zwiedzenia nie tylko dlatego, że przedewszystkiem należy poznawać kraje sąsiednie, ale także dlatego, że Ryga, pełna jest pamiątek historycznych i niedługo może nas nauczyć. Początek tego miasta datuje się w głębokim średniowieczu: od wieku trzynastego — twierdza zakonu rycerskiego — Ryga, aczkolwiek na przestrzeni wieków przechodziła kolejno spod panowania kurlandzkich książąt do rąk polskich, szwedzkich, rosyjskich, zachowała, mimo wojen, mnóstwo ciekawych pomników potęgi stanu kupieckiego. A więc Ryga historyczna — i obok tego, Ryga nowoczesna, stolica państwa odrodzonego po wojnie, rozbudowana pięknie i posiadająca malownicze okolice, uroczą plażę nadmorską (Riviera Bałtycka) oraz niezmiernie ciekawy port. Przed wiekami miastem tym zawładną Stefan Batory, a oto, po latach 400, statek nazwany jego imieniem płynie w gościnę do Rygi... Wyżej na północ, jadąc z wycieczką na statku „Batory”, zbliżamy się do stolicy Estonji, ongiś twierdzy morskiej Revel — dziś nowo-

woczesnego miasta Tallina. Brzegami Bałtyku prowadzi droga do metropolji Północy — stolicy dzielnych Finlandczyków, krzewicieli cywilizacji na Północy dalekiej. W pięknym kraju jezior i lasów, Helsinki stanowią ośrodek kultury, a w porze letniej to miasto białych noczy i „aurory borealis” — skapanie w ciemnej zieleni licznych parków — posiada charakter zupełnie odmienny od innych miast europejskich. Wycieczka do stolic państw bałtyckich pozostałaby niekompletna, gdyby ukoronowaniem jej nie było zwiedzenie „perły Bałtyku” — Paryża Północy, miasta tysięcy rowerów, miasta dobrobytu — pięknej stolicy małej Danji — Kopenhagi.

W lipcu, gdy skwar dopieka, północny szlak wycieczki do stolicy Bałtyku posiada swój urok jedyny i niezapomniany. Trzeba dodać, że łączy się z tem podróż najpiękniejszą i najnowocześniejszą statkiem m/s „Batory” — podróż i wypoczynek w atmosferze prawdziwego komfortu oraz rzadka okazja pobytu na tym statku klubie polskiej marynarki handlowej, który stale kursuje wyłącznie na rejsach amerykańskich.

Czas trwania wycieczki: od 12 lipca do 19 lipca.
Ceny od 230 zł.

Informacje i zapisy: Gdynia — Ameryka Linie Żeglugowe S. A. Centrala: Warszawa, Plac Małachowskiego 4, Oddziały: Gdynia, Dworzec Morski, Lwów, Kopernika 3, Krańów, Lubicz 3, oraz Biura Podróży.

ng 11572

Z TARGU

— Dnia 8 b. m. na placu Sapieżyńskim placowo (w złotych za pół kg wagi, za sztukę):

Nabiał: masło wiejskie 1.20—1.30, masło mleczne 1.30—1.35, twaróg 25—30, śmietana (litry) 1.00—1.20, mleko (litry) 20—22, jaja (mendl) 85—90.

Mięso: wieprzowina 75 — 1.00, wołowina 50—90, cielęcina 50—1.20, skopowina 80 — 1.20, słonina 90—95, smalec 1.15—1.20, mózg ciel. 50.

Drób i dziczyzna: kura 1.60 320;

przestępcy, w nocy z 30 na 31 stycznia r. b. oderwali w oknie więziennym kratę i wydostali się na podwórze więzienne, a stąd przez mur na pobliskie pola, poczem zdolał zbiec. Wszczęty pościg po 2 dniach pozwolił uchwycić trzech pierwszych oskarżonych, natomiast Fitt kilka tygodni później został przytrzymany w Poznaniu. Sąd skazał wszystkich oskarżonych na karę więzienia po 6 miesięcy.

Pasażer wypadł z pociągu

Ciężkiemu wypadkowi uległ wczoraj na dworcu kolejowym Tama Garbarska 30-letni Marjan Wyganowski z Poznania, mieszkający na Chwaliszewie 35. P. Wyganowski odjeżdżał pociągiem osobowym, wychodzącym z Poznania o godzinie 5 w kierunku Warszawy przez Łódź Kaliską i w niewyjaśnionych narazie okolicznościach wypadł z wagonu i wpadł pod koła, które mu urwały rękę.

Przywołane na miejsce wstrzasającego wypadku pogotowie ratunkowe (66-66) udzieliło nieszczęśliwemu pasażerowi doraźnej pomocy lekarskiej i przewiozło go do szpitala miejskiego, gdzie dokonac musiano operacji. (kl)

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi:

Dnia 6 bm. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):

Aesor sądowy Marjan Smoczekiewicz z Śremie i mg. fil. Marja Ewert-Krzemienińska; mg. farm. Marjan Kroczyński w Pszczynie, i naucz. Krystyna Flażkiewiczówna; prawnik ekonomista Wincenty Rudzki i rozw. Marja Kosłńska, z d. Prusińska; inż. rolny Jan Wronec i referend. Izby Skarb. Irena Szczygielska; ogrodn. Stanisław Mroziński i Zofja Piotrowiczówna; kraw. Bolesław Gliński i piel. Tekla Kęsówna; rob. Piotr Szlapka i kuch. Bronisława Osłńska; radjotechn. Lucjan Marciniak i stenotyp. Janina Zieczakówna; kier. mlecz. Czesław Kierzek w Ostrowie nad Kamienną i Jadwiga Dominówna w Sierozwiczach, pow. ostrowski; technol. Czesław Renn i Stefanja Rachowiakówna w Chrzypsku Wielkim p. Międzychódzki; ślus. Teofil Nawrocki i eksp. Jadwiga Sobackówna.

Zgony.

Dnia 6 czerwca 1936 roku zapisano następujące zgony:

Andrzej Goracznik, mistrz szwowski, 62 lat; Marcin Sroczyński, inżynier, 66 lat; Stanisław Jedrejewski, robotnik, 57 lat; Michał Pers, pielęgniarz, 54 lat; Stanisława Michoniówna, bez zawodu, 37 lat; Stanisław Rykowski, 7 lat; Tadeusz Czechański, sztukator, 62 lat; Melanja Rożek, 4 mies. 14 dni.

8 czerwca 1936

Temperatura 7 godz. + 12.1
Ciśnienie 7 godz. 747,5 mm.
tendencja barom.: ciśnienie stałe.
Zachmurzenie 7 godz. pochmurno
Wiatr 7 godz. kierunek zach.-póln.-zach. szybkość 7 m/s.
Opad w ciągu poprzedniej doby (od godz. 7 rano dnia wczorajszego do godz. 7 rano dnia dzisiejszego) 0,5 mm., rodzaj opadu: deszcz.
Temperatura w dniu 7 czerwca br. była: najwyższa + 16,0 o godz. 17.30, najniższa + 6,7 o godz. 5.
Prognoza pogody na dzień jutrzejszy: Nieznaczna poprawa pogody. Nadal pochmurno i dość chłodno.

kaczka 2.00—2.50, gęś 3.00—5.00, gołębie (para) 80—90, indyk 5.00—7.00, perlice 2.00—3.00, królik 1.00—1.20, par a kureczak 2.00—2.50.

Raki i mendel 80—2.50.
Jarzyny (w groszach): ziemniaki 4—5, cebula 30—40, szpinak 5—10, buraki 8, marchew 20—30, pietruszka (peczek) 10, seler (sztuka) 10—30, rabarber 5—10, zielona sałata 5—15, rzodkiewki (peczek) 5, młoda marchew (peczek) 15—20, młoda kalarepa 10—15, ogórek 35—60, szparagi 30—50, kalafior 30—50, cebula ml. 5.

KRONIKA POLICYJNA

— * Krwawe bijatki. Na Drodze Debińskiej powstała bójka, wynikła na tle porachunków osobistych pomiędzy Józefem Krysiakiem (G. Wilda 94) i Stanisławem Nowackim, mieszkającym na warowni I przy ul. Staroleckiej. Poranionego podczas bójki Nowackiego opatrzył sanitariusz Polskiego Czerwonego Krzyża. — Na ul. Wioślarskiej na Ratajach doszło do bójki pomiędzy Antonim Kaiserem a Czesławą Paprotą i Janem Nochowskim, mieszkającymi przy ul. Wioślarskiej 18. Nochowski odniósł podczas bójki tak ciężkie obrażenia, że utracił przytomność. Przewieziono go do szpitala miejskiego. Kaisera i Paprotę osadzono w areszcie policyjnym. — Również w niedzielę wieczorem podczas wenty na torze wyścigowym w Ławicy doszło do krwawej bójki. Z jednej strony uczestnikami byli bracia Hofmanowie z Krzyżownika, a z drugiej Edmund Siejakowski (Dąbrowskiego 115), Franciszek Goniec z Solacza i Franciszek Matuszak, mieszkający przy ul. Bukowskiej 167. Pokłutego nożem w lewe płuco Siejakowskiego odstawił do szpitala miejskiego. Sprawców poranienia Siejakowskiego osadzono w areszcie policyjnym. (kl.)

KRONIKA SĄDOWA

— * Skazanie przestępców za ucieczkę z więzienia. W sądzie okręgowym w Poznaniu toczyła się rozprawa przeciwko Józefowi Sledzińskiemu, Józefowi Soltyśkiemu, Wawrzynowi Walkowiakowi oraz Bolesławowi Fittowi, oskarżonym o ucieczkę z więzienia przy sądzie grodzkim w Szamotułach. Oskarżeni ci, znani, notoryczni

prawdopodobieństwa nieznanego najechał samochód, wskutek czego odniósł on poważne obrażenia. Nieszczęśliwego przewieziono do szpitala miejskiego, gdzie zmarł on niebawem, nie odzyskawszy przytomności. Tożsamość zmarłego nie zostało narazie ustaleni. (kl.)

DZIAŁ GOSPODARCZY

RYNKI PIENIĘŻNE I TOWAROWE

Pieniąż i papiery wartościowe

Na światowych giełdach papierów wartościowych panowała w tygodniu ubiegłym początkowo tendencja mocna. Wyjątek stanowiła tylko giełda paryska, która miała nadal usposobienie słabe, zaobserwowane już w tygodniu poprzednim. Nastrój mocny na giełdach światowych utrzymał się jednak tylko przez dwa dni i już w środę nastąpiło na wszystkich prawie rynkach osłabienie, wywołane głównie poważną zniżką franka francuskiego i gwałtowną ucieczką kapitałów francuskich do Anglii, silnym atakiem spekulacji międzynarodowej na pozostałe waluty bloku złotego, a więc guldena holenderskiego i franka szwajcarskiego, a wreszcie coraz uporczywiej krążącymi pogłoskami o zamierzonej jakoby nowej wielkiej emisji banknotów w Niemczech.

Obroty na giełdzie nowojorskiej były małe. Kursy akcji, zwłaszcza przemysłowych, początkowo wyższkowały, potem jednak nastąpiła zniżka notowań. Pożyczki polskie przeważnie zniżkowały. W dniu 5 bm. notowano (w nawiasach cyfry z 29 maja rb.): 8 proc. poz. Dillona 65.00 (72.00), 7 proc. poz. stabilizacyjna 82.25 (85.00), 6 proc. poz. dolarowa 62.00 (68.87½), 7 proc. poz. m. Warszawy 47.12 (58.75), 7 proc. poz. śląska 51.87½ (56.00).

Również na giełdzie londyńskiej transakcje rozwijały się leniwie. Brytyjskie papiery państwowe poniosły znaczniejsze straty kursowe. Obniżyły się akcje ciężkiego przemysłu oraz cynowe, te ostatnie w związku ze spadkiem cen cyny. Natomiast podniosły się kursy akcji samolotów i samochodów, naftowych, elektrycznych, budowlanych i fabryk sztucznego jedwabiu.

Giełda paryska wykazywała od początku tygodnia tendencję słabą dla krajowych akcji i papierów procentowych. Natomiast papiery międzynarodowe osiągnęły silnąwyżkę. W środę nastąpiło jednak ogólne załamanie się, które objęło również papiery międzynarodowe. Przyczyną tego było zaostrenie się ruchu strajkowego oraz silna podaż, a w konsekwencji zniżka franka na giełdzie londyńskiej i innych giełdach. Największe straty poniosły akcje bankowe, renty państwowe oraz akcje tych przedsiębiorstw, które objęte zostały ruchem strajkowym, a więc przemysłu żelaznego i stalowego, metalowego - przetwórczego, chemicznego, tekstylnego, elektrycznego i samochodowego.

W Amsterdamie zaznaczyła się w pierwszych dniach okresu sprawozdawczego tendencja wyżkowa. W środku okresu sprawozdawczego kursy papierów krajowych uległy przeważnie zniżce, co tłumaczy się atakiem spekulacji międzynarodowej na guldena oraz ponowną podwyżką stopy dyskontowej przez holenderski bank emisyjny.

Ożywienie na giełdzie berlińskiej utrzymywało się w dalszym ciągu. W końcu tygodnia podaż materiału była skąpa, tak, że realizacja zysków uskuteczniła przez spekulantów, nie odbiła się w większym stopniu na ogólnej tendencji. Giełda wiedeńska wykazała lekką poprawę kursów. Obroty były jednak małe. Na giełdzie praskiej panowała tendencja niejednorodna, początkowo bardzo mocna, w środku tygodnia, wskutek wzmocnionej realizacji, słaba, a pod koniec okresu sprawozdawczego znowu wyżkowa.

Na giełdzie warszawskiej obroty utrzymywały się nadal na wysokim stosunkowo poziomie. Kursy akcji i papierów procentowych bądź to wyższkowały, bądź też pozostały w granicach notowań z końca poprzedniego tygodnia. Na uwagę zasługuje znaczna wyżka akcji Lilpola, stojąca w związku z wiadomością, że zakłady Lilpop, Rau i Loewenstein przy poparciu finansowym i technicznym koncernu amerykańskiego General Motors produkować będą samochody.

Transakcje dewizami zagranicznymi zawierane były po następujących kursach (pierwsza cyfra z 29 maja, druga z 5 czerwca r. b.): Nowy Jork czeki 5.317/8 — 5.317/8, kabel 5.32 — 5.32, Amsterdam 359.15 — 359.25, Berlin 213.45 — 213.45, Londyn 26.58 — 26.74, Paryż 35.01 — 35.01, Praga 22.01 — 21.98, Sztokholm 137.00 — 137.80, Zurych 171.85 — 171.80.

Bydło i mięso

Na rynku bydła panowało w ub. tygodniu większe ożywienie aniżeli w okresie przedświątecznym, zjechało bowiem dużo kupców z okolicy oraz z okrajowych województw centralnych, graniczących z Poznańskiem. Duży zjazd kupców z innych województw tłumaczy się tem, że na najbliższym rynku ofiaruje się towar lepszy. Mimo dużego popytu zawarte transakcje nie osiągnęły poziomu normalnego, a to skutkiem małej podażi. Spęd bydła po świątach był szczególnie mały, ponieważ handlarze mniej wyjeżdżali na zakup. Świn było na targowisku o 500 sztuk mniej aniżeli w ubiegłym tygodniu. Rzeźnicy nie byli w stanie pokryć swojego zapotrzebowania. Rzecz jasną jest, że okoliczności te wpłynęły na kształtowanie się cen, które wykazały poważną tendencję wyżkową. Za świnię kat. I kl. płacono 108—110

zł za 100 kg., podczas gdy w ubiegłym tygodniu cena wahała się między 100 a 106 zł. Za woły płacono 64—68 (w ub. tyg. — 60—64), a za buhaję 60—64 (w ub. tyg. — 58—62). Za krowy osiągnano 62—67, a w ub. tygodniu 58—66.

Ziemiopłody

Ceny naszych głównych zbóż kształtowały się w ub. tygodniu następująco:

	1. 6.	2. 6.	3. 6.	4. 6.	5. 6.	6. 6.
Pszonica						
Warszawa	—	23,50	—	23,50	24,00	—
Poznań	—	22,00	22,00	22,25	22,50	22,75
Bydgoszcz	—	21,75	21,75	21,75	22,00	—
Łódź	—	23,75	—	24,00	24,25	—
Zyto						
Warszawa	—	14,50	—	14,75	15,00	—
Poznań	—	14,50	14,50	14,65	15,00	15,25
Bydgoszcz	—	15,00	15,25	15,50	15,50	—
Łódź	—	15,75	—	16,00	16,00	—
Jęczmień						
Warszawa	—	15,50	—	15,50	15,75	—
Poznań	—	15,75	15,75	15,75	15,75	16,00
Bydgoszcz	—	13,00	16,00	16,00	16,00	—
Łódź	—	—	—	16,00	16,30	—
Owies						
Warszawa	—	16,25	—	16,25	16,25	—
Poznań	—	15,75	15,75	15,75	15,75	15,75
Bydgoszcz	—	15,50	15,75	15,75	15,75	—
Łódź	—	17,00	—	17,00	17,00	—

Na rynkach światowych nastąpiła w tygodniu sprawozdawczym pewna wyżka notowań cen zbóż, zwłaszcza odnośnie pszenicy. Wpłynęła na to szacunkowe obniżenie przewidywanych zbiorów pszenicy w Stanach Zjednoczonych A. P. i w Kanadzie. Zbiory te, jak się zdaje, nie będą zbyt wysokie.

Ożywienie na rynkach zagranicznych odbiło się również na sytuacji krajowych notowań zbóż. Ubiegły tydzień zaznaczył się wyraźną wyżką cen zbóż, w pierwszym rzędzie pszenicy i zyma. Również dla jęczmienia i owsa panowała tendencja mocna.

Cukier

Konsumcja cukru w maju w porównaniu z tym samym okresem r. ub. zwiększyła się o ca 12 proc., a w okresie od października 1935 do maja 1936 w porównaniu do takiego samego okresu 1934/35 — o ca. 9 proc. W styczniu, w lutym i w marcu br. spożycie cukru wykazało wzrost o 20 proc. Gwałtowna obniżka konsumpcji dała się zauważyć w kwietniu, gdyż nadwyżka w porównaniu z kwietniem r. ub. — wynosiła zaledwie 2 proc. Objaw ten bezwzajemnie łączy się z wprowadzeniem zarządzeń dewizowych, gdyż niechętnie kupowano cukier, jako artykuł o stabilizowanej cenie i dlatego niezdatny do spekulacji. — W związku z wzmocnieniem się konsumpcji wstrzymano częściowo eksport, by wpięty pokryć zapotrzebowanie na rynku wewnętrznym.

Skóry

Aukcja skór surowych w Poznaniu odbyła się dnia 4 czerwca br. w restauracji Rzeźni Miejskiej.

Do sprzedaży wystawiono 55 losów na skóry uboju rzeźnickiego a mianowicie: 1707 skór bydlęcych — bez rogów i bez czaszek — krótkonogich — solonych; 8.356 skór cielęcych — solonych oraz 194 skór owczych, wełnistych, półwełnistych, strzyżonych i gołych — solon.

Notowano: skóry bydlęce i owcze za funt, skóry cielęce za sztukę w złotych.

Skóry bydlęce:	
Zarłoki do 20 ft. (Poznań i prowincja)	0,70
Bukaty do 39 ft. (Poznań i prowincja)	0,64—0,66
Wolce, jałowki i buhaje po 40 do 49 ft. (Poznań)	0,67
Wolce, jałowki i buhaje z prowincji ofiar.	0,58—0,60
Wolce i jałowki od 50 ft. w zwyz (Poznań)	0,74
Buhaje od 50 — 70 ft. prowincja — Poznań	0,58—0,62
Buhaje od 71 — 85 ft. (prowincja — Poznań)	0,55—0,58
Buhaje od 86 ft. w zwyz bez podaży	—
Krowy do 49 ft. (Poznań)	0,62
Krowy . . . z prowincji ofiar.	0,59
Krowy od 50 ft. w zwyz (Poz.)	0,66
Oryginalne: Gnieszno — Ostrów — Rawicz	0,60—0,68
Skóry cielęce:	
lekkie do 5½ ft. ofiarowano	5,35
5½ — 7½ ft. przecięt. wagi do 6,9 ft. ofiar.	6,80
7,6 — 9 ft. przecięt. wagi do 7,9 ft. ofiar.	8,20
od 9 ft. w zwyz przecięt. wagi do 9,9 ft. ofiar.	9,50
Tuczone przecięt. wagi 14,2	—
Oryginalne do 6,9 ft. przec. wg. ofiarowano	6,80
Oryginalne do 7,9 ft. przec. wg.	—

(Leszno) Oryginalne (Ostrów) przeważnie czerwone 7,75 9,00

Skóry owcze:

Oryginalne prowincja 0,70

Tendencja ogólna: dość mocna — frekwencja kupców liczna. Sprzedano na licytacji samej 1018 skór bydlęcych czyli około 60 proc. podaży — 829 skór cielęcych, czyli zaledwie 10 proc. podaży, skór owczych sprzedano 100 sztuk czyli przeszło 50 proc. podaży.

Przebieg aukcji był ożywiony jedynie przy skórach bydlęcych, za które płacono wysokie ceny, szczególnie za towar ciężki Licytacja skór cielęcych natomiast szła ospale; jakkolwiek kupcy okazywali chęć kupna, nie dochodziło do transakcyj wskutek mocnej postawy sprzedawców. Ma to zresztą swoje uzasadnienie w tem, że skóry wystawiane na aukcjach poznańskich są pierwszorzędne zarówno pod względem

obrobienia, jak i pielęgnacji. Dążenie do racjonalnego zdejmowania i obrobienia skór, oraz ich pielęgnacja, zostało w dzielnicach zachodnich (jedynie) w całej pełni zrealizowane.

Położenie na rynku skór w ogóle, a skór surowych w szczególności, jest bardzo chaotyczne, trudno jest nawet obecnie sytuację zobrazować. Skóry surowe podróżują o 15 do 20 proc., zaś skóry garbowane nominalnie o 5 proc., a w rzeczywistości skórnicy sprzedają po cenach dawniejszych.

Zarządzenia dewizowe, reglamentacja wywozu i przywozu, wydadają na razie rezultaty ujemne w dziedzinie gospodarki skórarni. Jak słyhać, już niektóre poważne garbarnie skróciły tydzień pracy do 5, a nawet do 4 dni, najpoważniejsza fabryka skór w Kaliszu zwolniła 80 pracowników, towaru w ogóle się nie sprzedaje; w rezultacie daje się odczuwać na rynku fatalny głód towaru a zwłaszcza skór podszewnych.

Rocznica Tow. Przemysłowców Poznań-Wilda

Rocznice 44-lecia swej działalności obchodziło w ub. niedzielę ruchliwe Tow. Przemysłowców Poznań-Wilda. Rano o godz. 8 wyruszone w pochodzie z orkiestrą na czele do kościoła OO. Zmartwychwstańców, gdzie odbyło się nabożeństwo na intencję towarzystwa, poczem znow w pochodzie udano się na salę p. Tritta w Dębcu na uroczystość posiedzenia, poświęcone rocznicy.

Obrazy zagał krótkim, szczerem przemówieniem długoletni prezes Tow., p. Krüger, poczem po uczczeniu zmarłych w ub. roku członków, udzielił głosu prelegentowi, red. p. Adamowi Piotrowskiemu, który w obszernym referacie przedstawił położenie rzemiosła i drobnego przemysłu w czasach minionych oraz w dobie obecnej, jak również działalność i zasługi Tow. Przemysłowców na tem polu.

Referat przyjęto rzesistemi oklaskami. Nastąpiły przemówienia poszczególnych członków, a szczególnie podkreślić należy piękne przemówienie b. kapelana wojsk polskich, ks. Skor' oraz zachętę do dalszej pracy p. Zugenhoera.

Po zakończonych obradach zasiadło liczne grono do ogólnej pogadanki przy fortepianie prof. p. Zieliński. Uroczystość 44-lecia towarzystwa zakończono odśpiewaniem „Boże coś Polskę”. Wśród licznie zebranych wywarła ona niezwykle miłe wrażenie, co będzie niechybnie bodźcem do dalszej, owocnej pracy w towarzystwie. Nie zapomniano również o samolocie „Chrobrym”, apelując do członków o ofiary na ten cel, tak szlachetnie pomysła-

ny, a w dobie obecnej tak konieczny. Po obiedzie odbyła się wspólna zabawa, częściowo w pięknym ogrodzie, częściowo na sali. (ob.)

Skazanie narodowców

Przed Sądem Grodzkim w Ostrowie stanął członek Stron. Nar. Rajmund Gacek z Łodzi, oskarżony oto, że na zebraniach S. N. w powiecie ostrowskim rozsiewał fałszywe pogłoski, mogące wywołać niepokój publiczny. Sąd, opierając się na zeznaniach trzech posterunkowych, skazał Gacka za przemówienie na zebraniu S. N. w Biskupicach na 3 miesiące i 1 tydzień aresztu, zaliczając areszt śledczy i zawiązując karę na 2 lata.

Oskarżonego, który przesiedział w śledztwie przeszło 3 miesiące, wypuszczono na wolną stopę.

W piątek 5 bm. odpowiadali przed sądem okręgowym w Ostrowie dwaj członkowie Stron. Nar.: Hoffman Leonard, oskarżony o występki z art. 127 i 170 k. k. oraz Bauta Wojciech z art. 170 k. k. mianowicie, że na jednym z zebrzań Str. Nar. dopuścili się zniewagi rządu. Po przesłuchaniu świadków sąd ogłosił wyrok, skazując Hoffmana Leonarda za zniewagę rządu na 2 mies., 1 tydzień aresztu, zawiązując wykonanie kary na 2 lata. Oskarżonego Bauta sąd uwolnił od winy i kary. Skazany Hoffman zapowiedział apelację. (rp)

Okręgowy zjazd L. M. K.

Wczoraj odbył się w Poznaniu w sali Śniadeckich doroczny okręgowy zjazd delegatów Ligi Morskiej i Kolonjalnej. Zagaił go prezes zarządu okręgowego prof. dr. St. Pawłowski, wskazując na realne rezultaty, jakie przynosi Polsce praca Ligi Morskiej i podnosząc konieczność wykazywania przez społeczeństwo świętego prawa Polski do posiadania własnych kolonii zamorskich.

Po ukonstytuowaniu się prezydium zjazdu, odczytaniu protokołu z zeszłorocznego walnego zjazdu oraz doręczeniu medalii całemu szeregowi zasłużonych w pracy L. M. K. działaczy, p. prezes Pawłowski omówił sprawozdanie roczne, doręczone delegatom w drukowanej broszurze. Podkreślił działalność niektórych zarządów obwodowych, dzięki której idea Ligi Morskiej dotarła do miasteczek, a nawet do wsi. Liczba czynników w całym okręgu, podzielonym na 26 obwodów, wzrosła do 22.000 (o ok. 6.000 w stosunku do roku ubiegłego).

Wiceprezes zarządu głównego p. nac. Rostkowski w treściwym przemówieniu, poświęconym programowi L. M. K., podniósł, że w programie tym niema niczego, na co nie musiałby się godzić każdy Polak. Dlatego też wszyscy bez względu na swe przekonania polityczne, powinni popierać cele i zadania Ligi, jako służące jedynie dobru Polski. Jest to tem więcej konieczne, że przy ewentualnym nowym podziale kolonii jako źródła surowców Polska będzie musiała z całą siłą podnieść także swoje uzasadnione pretensje.

Po sprawozdaniu komisji rewizyjnej i udzieleniu zarządowi powitowania przyjęto projekt preliminarza budżetowego w wysokości 141.500 zł. Zarząd okręgowy wybrano w następującym składzie: nac. Błażewicz, not. Cz. Chmielewski, prof. Garbicz, Bydgoszcz, sędzia Wł. Gawlas, Fryd. Grzesch, prezes Zw. Marynarzy Rezerwy, inż. Helwig, prezes Pozn. Kom.

Tow. Wioślarskich, sędzia dr. Antoni Jankowski, Wyrzyk, prezes Kopec, not. dr. Lauterer, Gnieszno, starosta dr. Łobos, Rawicz, dyr. mgr. Czesław Mańkowski, kpt. Mielicki, Kościan, dyr. Kaz. Okoniewski, prof. dr. Stanisław Pawłowski, red. T. Powidzki, inspektor P. P. Sawicki, kpt. Sęk Ignacy, dyr. Józef Soniński, ppłk. W. Stepek, Maksymilian Stürmer, poseł dr. Surzyński, pk. Stanisław Świtalski, Paweł Szyfter, ks. prałat Taczak, red. J. Winiewicz, dyr. B. Weber, gen. Fr. Wład. Sylwester Woźniak, Inż. Ignacy Krause.

Do komisji rewizyjnej weszli pp.: dyr. St. Marciniak, dyr. Kołodziej, dr. Kowalski, zast.: asesor Pawlak.

Przyjęto następnie szereg wniosków: w sprawie uzgodnienia akcji F. O. N. i F. O. M. (obrony narodowej i obrony morskiej), wzmocnienia akcji propagandowej na rzecz własnych kolonii, wniosek o stworzenie stypendjum w wysokości 500 zł dla ucznia Szkoły Morskiej (z Wielkopolski) z wezwaniem oddziałów o powiększenie tego stypendjum, dalej w sprawie odznaczeń honorowych dla działaczy L. M. K. w sprawie popierania Ligi przez rozmaite instytucje i firmy przez zapisywanie się na członków dożywnotnich, jednorazowej daniny w wysokości 5 gr od członka na rzecz F. O. M., wysięgu ofiarności na tenże fundusz, wspólnych imprez oddziałów L. M. K. i organizacji sportu wodnego i udziału L. M. K. w obchodach narodowych.

P. prof. Kowaleńko podniósł znaczenie rozwijającej się coraz lepiej pracy w kołach szkolnych, apelując do jej popierania. Wskazał przy tem na ważność ruchomej wystawy morskiej, przygotowanej z wielkim nakładem pracy przez młodzież szkolną; zalecałoby się bardzo, aby wystawa ta odbyła się w jak największej liczbie miast wielkopolskich.

Na Fundusz Obrony Morskiej uczestnicy zjazdu złożyli 101.01 zł.

TRAWIENIE REGULUJĄ ZIOŁA **CHOLEKINAZA** H. NIEMOJEWSKIEGO

Nr 1 - PRZY ROZWOLNIENIU
Nr 2 - PRZY ZAPARCIU
Nr 3 - PRZY UPORCZYWYM ZAPARCIU

nr 12 188

POJAWIŁ SIĘ NAŚLADOWA
MITYWA BEZWARTOSCIOWE
ABY OTRZYMAĆ ZNAKOMITĄ,
PRAWDZIWĄ PROŚKĘ JAPONSKĄ,
NALEŻY
KLEPAĆ

KATOL
ZABIA ROBACTWO
OWADY I T.P.

ng 12 172

W 430 rocznicę śmierci Krzysztofa Kolumba

430 lat upłynęło obecnie od zgonu wielkiego żeglarza i odkrywcy, który pierwszy z podróży Europejczyków postawił stopę na wyspach i lądzie Nowego Świata. Choć 170-tonnowa „Iupinka”, „Santa Maria” Krzysztofa Kolumba poszła w zapomnienie, jego pierwsza podróż w nieznaną była i będzie zawsze jednym z najważniejszych wydarzeń dziejowych.

3 sierpnia 1492 r. wyruszyły 3 okręty Krzysztofa Kolumba — „Santa Maria”, „Pinta” i „Nina” — ze 120-osobową załogą z portu hiszpańskiego Palos w poszukiwaniu najkrótszej, w mniemaniu Kolumba drogi przez ocean Atlantycki do Indyj. 12 października, czyli po 70 dniach podróży, przybiły okręty do wyspy Guanahani — którą Kolumb ochrzcił nazwą „San Salvador”, w grupie wysp Bahamskich (dziś wyspa Watlings). Przekonany, że znajduje się w Indiach, nazwał mieszkańców tej wyspy i odkrytych w pobliżu wysp Indjosi. W poszukiwaniu złota ruszył na południe i odkrył 28 października wyspę Kubę. Nie znalazłszy tu żadnych skarbków, skierował się na wschód. Po drodze natrafił na wyspę Haiti, którą nazwał Hispanią. O jej to brzegi rozbiła się któregoś nocy „Santa Maria” i Kolumb przeniósł się na małą „Ninę”, na której wyruszył 16 stycznia w powrotną drogę do Europy. 15 marca przybił do portu, z którego wyruszył w swą pierwszą, pełną chwały, podróż. „Admirał oceanu”, witany owacyjnie przez ludność, podał w uroczystym pochodzie do Barcelony, gdzie znajdował się wówczas dwór królewski. Pochód otwierali Indjosi z koszami pełnymi owoców, korzeni, roślin i zwierząt z odkrytych ziem. Prócz tego nieśli złoto w ziarnach, kawały kruszczu, piasek złoty, oraz przeróżne wyroby ze złota, jak monety, pierścienie, wisiorzy, maski itp. Król, olśniony opowiadaniem Kolumba o jego odkryciach i darem, nadał śmiało żeglarzowi dziedziczną godność „dona” hiszpańskiego.

Kolumb przyrzekł parze królewskiej przywieźć wielkie skarby z następnej wyprawy, na którą wyruszył na czele flotyli z 3 galion i 14 karawel z 1500 ludźmi zało-

gi 23 września 1493 r. z Kadyksu. W ciągu więc tej podróży odkrył Kolumb wyspy Dominikę, Mariagalantę, Gwadelupę, Portoryko i Jamajkę. Trzy lata przebywał tym razem „wicekról” i „admirał oceanu” na wyspach nowego Świata, wciąż przeświadczony, że jest na stałym lądzie Azji. Głód i zniechęcenie wśród załogi flotyli zmusiły wreszcie Kolumba do powrotu do kraju (11 czerwca 1496). Tym razem nie był witany tak owacyjnie przez ludność, ani tak gorąco przyjęty przez dwór, gdyż nie przywiózł przyrzeczonych skarbków.

Kolumb nie zniechęcił się tem i po dwóch latach przygotowań wyruszył na czele 6 okrętów na trzecią wyprawę (30 maja 1498 r.). W tej wyprawie po raz pierwszy, po odkryciu wyspy Trinidad, stanął Kolumb na stałym lądzie południowej Ameryki u ujścia Orinoko. Stąd wyruszył na odkrytą już Hispanię, gdzie zastał rozruchy przeciwko swemu bratu Bartłomiejowi. Kolumbowie, oskarżeni przez przywódcę malkotentów, Roldana i nowomianowanego gubernatora Hiszpanii, Bobadille, o nadużycia oraz zniechęcenie się nad załogą, zostali zakuci w kajdany i wysłani do kraju (sierpień 1500 r.). Król i królowa, którzy uprzednio słuchali łaskawym uchem oskarżeń przeciwko Kolumbowi, udawali przed światem wielkie oburzenie na samowolę Bobadilli i przyrzekli zwrócić Kolumbowi jego własność, skonfiskowaną przez Bobadillę, i ponownie zatwierdzić w urzę-

dach i godnościach.

W tym czasie Portugalczyk Vasco de Gama odkrył przylądek Dobrej Nadziei i drogę wodną do Indyj. To skłoniło Kolumba do nowej wyprawy, w której zamierzał odkryć krótszą drogę do Indyj. 9 maja 1502 r. Kolumb wyruszył na czele małej flotyli z 4 małych karawel ze 150 ludźmi załogi. Tym razem skierował się bardziej na północ i dotarł do ładu Ameryki Środkowej przy przylądku Gracias a Dios. Ominawszy Nikaragwę i Kostarykę, dopłynął do przemyku Panamskiego. Przekonany, że natrafił na cywilizowane kraje Azji, wrócił na Jamajkę. Karawele stoczone przez robactwo, rozleciały się przy jej wybrzeżach. Po rocznej gościnie u Indjosi, wrócił złamany na duchu i ciele, na przybyłym z Hiszpanioli okręcie do kraju (7 listopada 1504 r.).

Złożony chorobą i rozgorączony, zmarł 20 maja 1506 r., w dzień Wniebowstąpienia, w Valladolid. Pochowany narazie w podziemiach klasztoru franciszkańskiego, w Valladolid, w 4 lata potem przeniesiony został, dzięki staraniom syna Diega, do klasztoru Kartuzów pod Sewillą. Wdowa po nim, spełniając życzenia Krzysztofa Kolumba, przeniósła szczątki „admirala oceanu” na wyspę Haiti (Hispanię). W roku 1673 trzęsienie ziemi zburzyło katedrę, w której podziemiach leżały szczątki odkrywcy Ameryki. Odszukano piszczele i znów je pochowano, a w r. 1745 przeniesiono do Hawany na Kubę. W r. 1898 przewieziono z powrotem szczątki Kolumba do Hiszpanii. m. d.

Kinoteatr „ŚWIT” św. Marcin 65

Od dziś sensacyjny dramat kryminalny p. t.

„ZAMACH W KASYNIE”

W rolach głównych: Paul Lukas — Alison Skipworth

Nadprogram: Wesola komedia „Przygoda w samolocie”

ng 11583

Obrazy w Teatrze Polskim

I znowu jedna nieudana wystawa obrazów. Przed kilku miesiącami pisalem o podobnej imprezie, urządzonej przez jedno z tutejszych Stowarzyszeń. Tym razem jednak rzecz przedstawia się znacznie gorzej. Nie tyle może ze względu na to, co wystawiono, ile z powodu miejsca, gdzie wystawa się odbywa. Wtedy bowiem wystawa odbyła się w lokalach po części zamkniętego stowarzyszenia, tym razem obrazy rozwieszono w kuluarach Teatru Polskiego. Jest to miejsce chyba najidealniejsze na pokaz obrazów. Do naszych dwóch lokali wystawowych zachodzą tylko prawdziwi amatorzy sztuk pięknych. A tych jest niestety tak znikomo liczbą! Do teatru idą tłumy, zwłaszcza w tych dniach, kiedy gósząca w nim na występach tak znakomici artyści, jak Solski i Jaracz. I oto na scenie asy naszych aktorów — a na przerwach publiczność musi patrzeć na produkty więcej niż przeciętnego malarstwa.

Inaczej nie można określić tego, co nam p. Wawit-Gierczak na ścianach reprezentacyjnego hallu Teatru Polskiego rozwiesił. Wierzmy w to, że p. Gierczak, który „mimo trudnych niezmierzonych warunków pracował, pełen entuzjazmu i silną wolą przeciwstawiając się początkowym trudnościom i nie zniechęcając się nimi” — jak o tem pisze w katalogu wystawy — stwierdzamy jednakże, że tych „początkowych” trudności nie pokonał. Mało bowiem jest malarzy, którzy — jak p. Gierczak o sobie pisze — pokonywuje je w przeciągu „niespełna dwóch lat”. I co więcej wyrabia sobie „w Polsce nazwisko i ogólne uznanie dla jego talentu” — dalej „widząc wspaniałe (sic!) rezultaty, można wróżyć p. W. Gierczakowi wielką przyszłość”. Możliwe, może są ludzie, którzy darzą uznanie jego talent i wróżą mu wielką przyszłość. A jeśli tak jest w istocie, to czy jednak się nie mylą?

My bowiem w tych pracach widzimy więcej tupetu, niż umiejętności, więcej zapożyczenia z rozmaitych źródeł, niż z własnej samodzielnej pracy. Są na tej wystawie dwie, może trzy prace dobre, i na poziomie — jakkolwiek nie samodzielne — lecz reszta... w najlepszym razie nadaje się do handlu z obrazami. A już wysuwać się z niemi na tak eks-

ponowane miejsce, jak Teatr Polski, to rzeczywiście nielada odwaga, którą chyba tylko młody wiek wystawcy tłumaczyć może.

Zapewne, że nie należy do przyjemności pisać te przykre słowa pod adresem malarza, który — jak pisze — walczy z trudnościami; gdyż dzisiaj dla malarzy naprawdę trudne nastały warunki. Jednakże trzeba posiadać więcej autokrytycyzmu i poczucia tego, co można, a co nie przekracza poza pewne dozwolone granice.

Zarząd Teatru Polskiego pokazał naprawdę daleko posunięte ramy gościnności, użyczając swych ścian na te obrazy, zwłaszcza że niedawno wisiały tam prace artystów poznańskiej „Plastyki”. Co za rażący kontrast! Należy przy tej sposobności wyrazić zdziwienie, że żaden z naszych poważniejszych malarzy nie korzysta z tak pięknego miejsca dla pokazu swych prac, zostawiając je malarzom miernym. Podobno niedługo p. Spingier urządzi tam wystawę karykatur ze świata teatralnego. Będzie to poprawienie złego wrażenia, jakie zostaje po wystwie obecnej.

J. M.

Reflektor, który rozprasza mgłę

Pewien inżynier amerykański wynalazł reflektor, którego światło przedziera się przez najgęstsza mgłę. Reflektor, który wypróbowany został na lotnisku w Newark w stanie New-Jersey, posiada łuk volty, zużywający prąd 500 amperów. Jak wiadomo, największa część energii łuku zamienia się w ciepło, dochodzące do 4800 st. C. Otóż w nowym reflektorze specjalne lustro odbija to wyprodukowane ciepło tak samo jak i światło. Na drodze promieni, rzucanych przez reflektor, krople wody tworzące mgłę parują pod wpływem ciepła i promienie te przebijają jakby tunel światła poprzez mgłę. Wynalazca przyrzędu, mr. S. E. Haines, oświadczył, że reflektor jego pomysłu służyć może również w wypadkach, gdy nagły mróz zagraża drzewom owocowym. Otóż wystarczy „oblać” takie drzewo promieniami ciepłego światła, aby usunąć niebezpieczeństwo zwarzenia rośliny przez mróz.

Trzyma pędzel nie ręką ale nogą

W Wiedniu budzi sensację wystawa obrazów i akwafort malarza A. Kleina, który maluje nie ręką, lecz... nogą. W roku 1917 Klein brał udział w ataku batalionu austriackiego na pozycje włoskie pod Monte San Gabriele. Atak udał się, Włochów wyrzucono z ich okopów, ale

w powrotnej drodze zaatakowała batalion eskadra aeroplanów nieprzyjacielskich, zrzucając bomby. Wybuch jednej z bomb zasypał ziemią Kleina. Naskutek kontuzji stracił mowę i władzę w rękach. Mowę odzyskał po pewnym czasie, ręce zostały bezwładne na zawsze. Ciężki los, prawie katastrofa dla malarza. Klein nie poddał się jednak biernie losowi. W ciągu dwóch lat ćwiczył się usilnie w trzymaniu pędzla nogą, po pięciu latach prób i doświadczeń nauczył się malować nogą. Rozpoczął teraz nowe życie, wyruszył w świat daleki, przewędrował wszystkie kontynenty z wyjątkiem Australji. Zdaniem znawców, obraz Kleina cechuje duży talent i świetna technika malarska.

Współczesny Stradivarius

Rywalem Stradivariusa i Guarneriego można nazwać fabrykanta skrzypiec w mieście włoskiem Ancona, niejakiego Cutugno. Po długoletnich doświadczeniach i próbach udało się Cutugno skonstruować skrzypce, które co do dźwięku nie ustępują w niczem arcydziełom mistrzów z Cremony. Chcąc dojść, na czym polega osobliwy dźwięk skrzypiec cremonskich, Cutugno rozbrajał skrzypce na części i później złożył je. Ale skrzypce nie wydawały wcale dźwięku. Po długich, trwających lata całe próbach doszedł dopiero Cutugno do wniosku, jak należy konstruować skrzypce. Egzemplarze, które wyszły z pracowni mistrza, nietylko, jak twierdzą znawcy, nie ustępują w niczem skrzypcom dawnych mistrzów cremonskich, ale przewyższają je jeszcze słodyczą tonu.

Na marginesie konkursu

P. K. Żuromski wystosował do Radja Poznańskiego poniższe pismo z okazji konkursu na najwesełszą piosenkę o Poznaniu:

Nie jestem muzykoznawcą w ścisłym słowa tego znaczeniu, ale mam swoiste wycucie muzyczne, a ponadto jestem melomanem i wierszokletą, no i co najważniejsze, jednym z najstarszych rdzennych poznańczyków.

Jako taki cieszyłem się, że ogłoszony przez nasze Radjo konkurs na najwesełszą piosenkę o naszym Grodzie Przemysława da nam we wyniku swym wesoły utwór opiewający nasze odrębne przymioty i wady, nasze oryginalne cechy twardego charakteru, naszą gwargę, naszą swoistą nutę, jednym słowem piosenkę, którą powtarzać będą nasze dzieci i wnuki i którą w mig uchwyca nasi uliczni śpiewacy, znający się jak powszechnie wiadomo, najlepiej na tego rodzaju muzyce.

Tymczasem to, co reprodukowano dnia 7. b. m. w Radjo jest mojem zdaniem nietylko pod względem muzycznym, ale i libretowym niesłychanie „strasznym mydłem”, które można zużyć tu i owdzie w kabaretach, które jednak „wypierze” się już po kilku próbach.

Mam wrażenie, że nie było intencją naszego Radja dawanie nagrody za takie wypociny słuchowe bez dowcipu i bez swoistości poznańskiej.

Gdyby chodziło tylko o piosenkę kabaretową i o moją ocenę takiej piosenki, to przyznałbym w ostateczności pierwszeństwo numerowi 3 p. t. „Poznań”, zaś reszcie kompozytorów po dwa tygodnie aresztu domowego z odroczeniem i to tylko pod warunkiem, że w życiu swoim nie będą już więcej komponowali.

Numerowi 1 przyznałbym za „refrain” łagodzące okoliczności z odpowiednim obniżeniem nagrody, zaś kompozytora opiewającego: „pytanie Sądu w Kościanie” posłałbym do Kościana na lepszą edukację.

Z prawdziwym szacunkiem
(—) Kazimierz Żuromski
notariusz.

Gdy lekarz powie — wątroba...

myślcie o jej leczeniu, bo w tej diagnozie mieści się często: woreczek żółciowy, kamienie żółciowe, żółtaczką. Ziola Magistra Wolskiego ze znak. ochr. „Biliosa”, zawierające egzotyczne rośliny Combretum i Boldo pobudzają wątrobę do wła-

ciwej pracy i normalnego wydzielania żółci oraz powodują naturalne wypróżnienia.

Wytwórnia: Magister Wolski, Warszawa, Ziola 14.

ng 10 464

nie zawiera metalicznych domieszek **PUDER ABARID**

ng 12 184

Najładniejsze spotkanie sezonu

„Ruch“ — „Warta“ 4:3 (1:2)

5. Warszawianka	8 p. (7,13:12)	8. Śląsk	5 p. (7, 8:14)
6. Pogoń	6 p. (7,13:13)	9. Legja	4 p. (7, 8:12)
7. L. K. S.	5 p. (7,17:17)	10. Dąb	4 p. (7, 9:20)

Niemcy — Polska 326.8:295.7

Wyniki szczegółowe odbytego w sobotę pierwszego międzynarodowego spotkania Niemcy—Polska w gimnastyce, przedstawia się następująco:

Drużyna niemiecka:		Drużyna polska:				
Imię	chw. wolne	porecze	kółka	koń wszierz	drażek	koń wzdłuż
Sandrock	9.7	9.0	9.2	9.3	4	0
Friedrich	9.8	8.8	8.4	8.1	9.8	9.8
Schmelcker	9.3	8.9	9.2	9.1	9.3	9.4
Müller	9.3	8.5	9.8	8.1	9.6	9.4
Weischedel	7.7	6.2	7.5	8.2	9.5	9.3
Kleine	8.4	8.8	9.0	9.3	9.2	9.0
Pludra	8.9	8.6	8.1	9.0	9.2	9.2
Goebig	9.1	8.4	9.0	9.1	9.8	9.3
Dolowy	8.2	8.8	8.5	9.5	8.7	9.5
Pietrzykowski	9.0	9.0	7.5	8.2	5.0	8.9
Radojewski	7.6	8.6	8.8	6.9	3.8	8.8
Bregula	7.5	7.5	9.1	6.7	6.5	6.7
Kosman	9.5	8.8	9.6	8.5	8.7	9.8
Lewicki	8.0	8.8	9.1	6.5	7.3	8.8
Slosarek	7.8	9.0	7.0	7.3	8.3	7.4
Betyna	6.9	5.0	8.4	5.3	7.6	5.8

Poznań — Zawody niedzielne ściągnęły na boisko Warty rekordową ilość około 7000 widzów. Było to zupełnie zrozumiałe, gdyż chodziło o prowadzenie w tabeli. Mimo porażki Warty, publiczność wychodziła zadowolona, gdyż był to najpiękniejszy mecz sezonu. Atak szedł za atakiem. Sprawnie kierował napadem Szerfke, dużo strzelał Kryszkiewicz, Nawrot był również dobry. Ze skrzydłowych bezsprzecznie lepszym był Szwarz, jak zwykle pracowity. Słomiak był najładniejszym graczem piątki napastników Warty. Z pomocników najlepiej wypadł Danielak, zawsze spokojny i dokładny w podaniach. Dembiński miał ciężkie zadanie, z którego się nieźle wywiązał. Najładniejszym był Sobkowiak, dziwnie nerwowy i niedokładny w podaniach. Z mało opiekował się on Urbanem. Obrona jak zwykle bez wykopu, Fontowicz dziwnie niepewny.

Pierwsze minuty gry mijają na kilku wzajemnych atakach. Zwolna inicjatywę przejmuje Warta i przeważa. Mimo to w 12 minucie Ruch uzyskuje prowadzenie. Wilimowski otrzymuje piłkę od Peterka, mija Ofierzynskiego i strzela przyjemnie w róg Ruch prowadzi 1:0. Warta nie peszy się i atakuje dalej. W 15 min. Szwarz otrzymuje piłkę od Szerfkiego, którą przepuścił Kryszkiewicz i strzela obok Tatusia. Stan meczu 1:1. Gra staje się nerwowa. W 39 min. piłkę przyjął Szerfke i odaje ją Nawrotowi, który kolejno wysuwa ją Słomiakowi, a ten słicznie plasuje w róg obok Tatusia. 2:1 dla Warty.

W drugiej połowie przeważał Ruch. W 12 min. wyrównał Wodarz, lecz niecałe 2 minuty później Warta znów prowadzi. Po rogu Szwarca powstało zamieszanie pod bramką. Piłkę otrzymał Kryszkiewicz, lokując ją w siatce. Na trybunie publiczność szaleje. W 20 min. Peterek podał piłkę do Wilimowskiego, który zmylił obronę i strzelił 3 bramkę. Warta speszona utratą bramki gra teraz słabo. Atak Ruchu gra doskonale, przedewszystkiem Wilimowski zademonstrował szereg słicznych zagrań. W 29 min. otrzymawszy z prawej strony piłkę, mija Ofierzynskiego i strzela 4 bramkę. Sędziował dobrze p. Lange z Łodzi.

Garbarnia — Śląsk 1:0

L. K. S. — Dąb 7:0

Warszawianka — Pogoń 3:1

Wisła — Legja 1:0

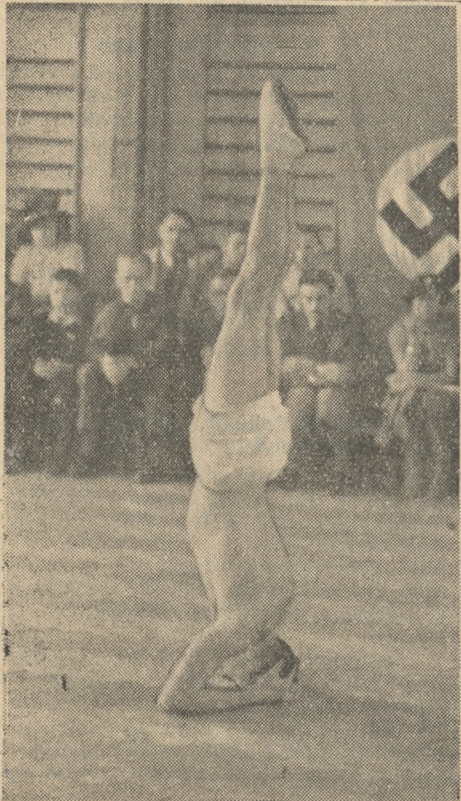
Tabela ligowa

1. Ruch	11 p. (7,22:13)
2. Garbarnia	10 p. (7,13: 8)
3. Wisła	9 p. (7, 9: 8)
4. Warta	8 p. (7,19:14)

Kolarstwo

W Krakowie zwyciężył w biegu o mistrzostwo województwa krakowskiego na dystansie 100 km Badon (Garbarnia) w czasie 3 g. 09 min., 2. Wandor (Legja) 3 g. 2:14.

Mistrzostwo Śląska na dystansie 100 km wygrał Saternus w czasie 3 g. 03:30. (Janów)

Najlepszy gimnastyk niemiecki olimpijczyk Sandrock, zaprezentował fenomenalne figury w kategorii ćwiczeń dowolnych. (Fot. Ed. Fikus)

Goście na zawodach. Od prawej — gen. Olszyna - Wilczyński, gen. Rouppert, przywódca sportu niemieckiego von Tschammer und Osten, ambasador v. Moltke i ostatni prezes P. K. Ol. pik. Głabisz. (Fot. Ed. Fikus)

Kolejność zawodników w poszczególnych konkurencjach była następująca:

W ćwiczeniach wolnych: 1. Friedrich, 2. Sandrock, 3. Kosman.

W chw. na poręczach: 1. Müller, 2. Slosarek i Sandrock, 3. Kosman, Lewicki, Friedrich i Kleine.

W ćwiczeniach na kółkach: 1. Müller 2. Kosman, 3. Sandrock i Schmelcker.

Na koniu (wszere): 1. Dolowy, 2. Sandrock i Kleine, 3. Schmelcker i Goebig.

W ogólnej punktacji drużynowej: 1. Niemcy — 326.8 pkt., 2. Polska 295.7 pkt.

Ogólna punktacja Polaków przedstawia się następująco: Pietrzykowski 45.7 pkt., 2. Dolowy 53.2, 3. Radojewski 44.5 p., 4. Gregula 44 p. (skreślony w punktacji og. druż.), 5. Kosman 55 p., 6. Lewicki 48.5 p., 7. Slosarek 46.8 p., 8. 30 p. skreślony w druż. punktacji najlepszych sześciu.

Ogólna punktacja zawodników niemieckich: 1. Sandrock 9.7 p., 2. Friedrich 9.8 p., 3. Schmelcker 9.3 p., 4. Müller 9.3 p., 5. Weischedel 7.7 p., 6. Kleine 8.4 p., 7. Pludra 8.9 p., 8. Goebig 9.1 p. Sandrock skaleczył się w czasie ćwiczeń na drażkach i nie mógł wykonać dwóch ostatnich ćwiczeń w 6-boju olimpijskim.

Kucharski i Noji zwyciężają w Budapeszcie

Budapeszt. — W niedzielę startowała trójka naszych czołowych lekkoatletów w trzecich przedolimpijskich zawodach, zorganizowanych przez związek węgierski. Czwarty zawodnik Sznajder, z powodu kontuzji nogi, odniesionej na treningu, nie mógł wyjechać.

Kucharski startował na 800 m. Prowadził cały czas i wygrał lekko 1:56.6. 5 m za nim przybył Vadas 1:56.9. Trzecim był Temesvary 1:57. — Noji prowadził również przez cały czas w biegu na 5000 m i wygrał w 15:02.2 przed Simonem 15:02.6 i Kellenem 15:04. — W rzucie oszczepem Lokajski prowadził do ostatniego rzutu, mając najlepszy wynik 67.28 m. W ostatnim rzucie wysunął się przed nim Węgier Varszegi rzutem 68.23 m. Trzecim był Makkay 58.09.

Nowy rekord Polski

Łódź. W sobotę na zawodach o mistrzostwo okręgu łódzkiego Kwaśniewska potwierdziła swoją wspaniałą formę, rzucając oszczepem o pół metra dalej od dotychczasowego rekordu Polski, który wynosił 41.60. Kwaśniewska uzyskała wynik 42.12 m., stawiając ją w rzędzie najlepszych oszczepniczek świata.

Drugi doskonały wynik na tych zawodach uzyskała sokolica łódzka Wajsówna, rzucając dyskiem 43.35 m a więc blisko swego rekordu polskiego, który wynosi 44.60 m.

W punktacji indywidualnej w 6-boju zwyciężył Müller przed Schmelckerem i Kosmanem.

Drużyny wystąpiły w składzie ośmiu zawodników każdy. Punktowano wszystkich zawodników, jednak klasyfikowano jedynie najlepszych sześciu w każdej konkurencji.

Wczorajszy dzień sprawności fizycznej w Poznaniu

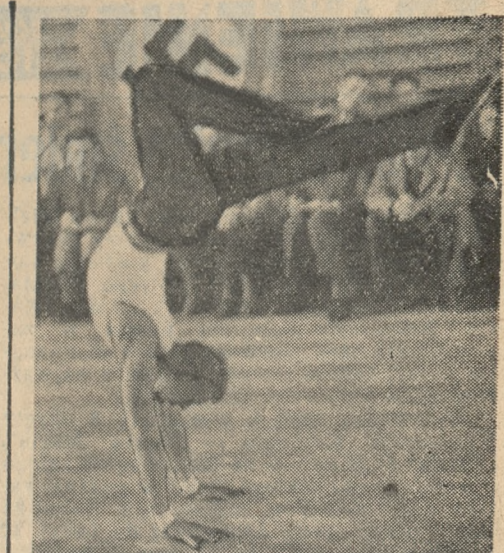
Ciągnące się od przeszło dwóch miesięcy zawody sportowe we wszystkich dziedzinach sportu, a odbywane w ramach wiosennych dni sprawności w. f. i p. w., organizowanych przez Miejski Komitet W. F. i P. W., znalazły swój epilog w niedzielę na stadionie miejskim.

Przedpołudniem odbyła się na stadionie zbiórka wszystkich organizacji sportowych i przysposobienia wojskowego, gdzie odbył się raport przed władzami sportowymi, dekoracja odznaczonych sportowców — organizatorów krzyżami zasługi i odznakami honorowymi p. w., oraz wręczenie nagród, zdobytych przez zawodników i organizacje w poszczególnych konkurencjach.

Po wystąpieniu mszy św. odbyła się defilada delegacji klubowych i organizacji p. w. przed ratuszem.

Drugi raz stadion miejski zapelniał się popołudniu około 15 tysiącami publiczności oraz około 2 tysiącami uczestników.

Program dnia sprawności rozpoczął defilada organizacji sportowych i

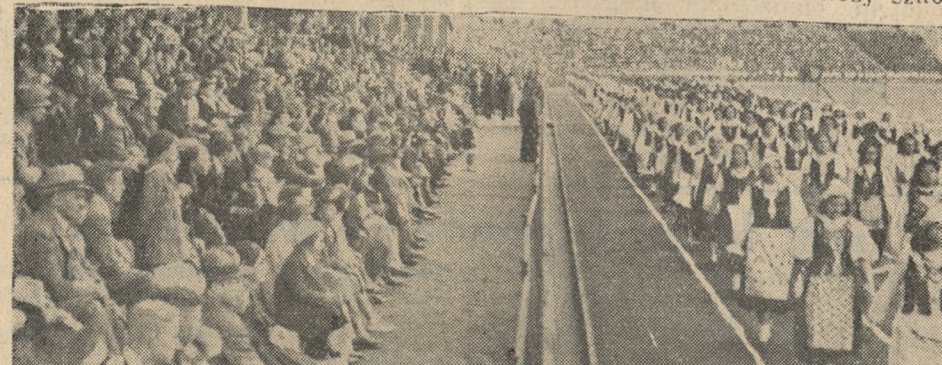
Polak Pietrzykowski, który zebrał sporo oklasków za efektowne ćwiczenia wolne. (Fot. Ed. Fikus)

Niemcy zdobywają nagrodę Polski

Konkurs rozpoczął się wobec wypełnionych trybun, oraz w obecności Prezydenta Rzplitej prezentacją zespołów, poczem pojedynczo po jednym zawodniku z każdego zespołu rozpoczynając od Niemca a kończąc na Polaku, przejeżdżano trasę z 13 przeszkodami. Już po pierwszym nawrocie na pierwsze miejsce wysunęli się Niemcy, z których trzech jeźdźców przeszło trasę bez błędu, a jeden tylko z 4 punktami karnymi. Polakom nie szczęściło się początkowo i dopiero w drugim nawrocie zaczęli przechodzić bez błędu, gdy znowu Niemcy zaczęli tracić cenne punkty. W ten sposób doszło do tego, że gdy rozpoczął jako ostatni zawodnik swoją jazdę mjr. Lewicki, Polska była na pierwszym miejscu. Niestety mjr. Lewicki otrzymał sporo punktów karnych i zespół nasz spadł na trzecie miejsce. Zwyciężyli Niemcy 16 p., 2) Rumunja 18.25 p., 3) Polska 20 p., 4) Francja i 5) Lotwa. Bezbłędnie przeszedł oba nawroty jedynie por. Rang (Rumunia, zdobywając temsamem nagrodę indywidualną. (Tel. wł.)

Lekka atletyka

W Toruniu odbyły się dzisiaj międzymiastowe zawody lekkoatletyczne Bydgoszcz—Toruń o nagrodę prezydenta miasta Bydgoszczy. W ogólnej punktacji zwyciężyła po raz trzeci z rzędu reprezentacja Bydgoszczy w stosunku 107:89 p.

Dziewczęta szkolne w defiladzie.

Dnia 7 czerwca 1936 r. w nocy, zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., po krótkiej, ciężkiej chorobie, mój najdroższy jedyny brat, nasz ukochany stryj i szwagier, ś. p.

Władysław Karge

przeżywszy lat 56.

Pogrzeb odbędzie się w środę, 10 b. m. o godz. 5-tej po południu z kaplicy przedpogrzebowej przy Wałach Jana III na cmentarz świętomarciński przy ul. Towarowej.

W imieniu w ciężkim smutku pogrążonej rodziny

brat.

Msza św. za duszę drogiego Zmarłego odprawi się w środę, 10 b. m. o godz. 9-tej w kościele parafjalnym w Jeżycach Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

zg 13 687

Dnia 7 czerwca 1936 r., o godz. 0,15, zasnął w Bogu, ś. p.

Władysław Karge

nieodżałowany, najserdeczniejszy mój Przyjaciół i Współwłaściciel. Zawsze życzliwy i uczynny, którego zalety serca nie wygasną w pamięci mojej.

Czesław Stein

w f-mie Składnica Wyrobów Stalowych
W. Karge i Cz. Stein.

zg 13698

ś. p.

Władysław Mittelstaedt

em. radca pocztowy

zasnął w Bogu, zaopatrzony Sakramentami św., dnia 6 czerwca 1936 r. o godz. 21,30, w 69 roku życia, o czym zawiadamiają

stroskane

dzieci.

Poznań, Rokiciny (Małopolska).

Pogrzeb odbędzie się w środę, 10. bm., o godz. 16 z kaplicy cmentarnej OO. Zmartwychwstańców. Msza św. za duszę ś. p. Zmarłego odprawi się tego samego dnia o godz. 8 w kościele Zmartwychwstańców na Wildzie.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

zg 13 689

Dnia 7 czerwca 1936 r., zmarł po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., ś. p.

Druh Władysław Karge

skarbnik Dzielnic Wielkopolskiej „Sokół”, członek Przewodnictwa Dzielnic oraz członek Gniazda „Sokół” Poznań I (Śródmieście)

W ś. p. Zmarłym traci Sokolstwo jednego ze swych najlepszych szermierzy, który przez długie lata wiernie i ofiarnie służył umiłowanej sprawie, to też wdzięczna pamięć o Nim wśród nas będzie trwała i serdeczna.

Przewodnictwo Dzielnic Wielkopolskiej Związku Tow. Gimnast. „Sokół” Zarząd Okręgu Poznańskiego

Zarząd Tow. Gimnast. „Sokół” Poznań I (Śródmieście).

Poznań, 7 czerwca 1936 r.

dg 2123

Pogrzeb ś. p. Zmarłego odbędzie się w środę, 10. bm. o godzinie 5 po południu z kaplicy wojskowej przy Wałach Jana III na cmentarz świętomarciński przy ul. Towarowej. Sokolstwo Wielkopolskie wzywamy do licznego wzięcia udziału w pogrzebie.

Dnia 6 czerwca br. o godz. 16 zmarł w Panu, opatrzony Sakramentami św., mój drogi mąż i drogi nasz niezapomniany ojciec, ś. p.

Mieczysław Siuchniński

Sodalis Marianus

przeżywszy lat 63.

Eksportacja drogiej nam zwłok odbędzie się we wtorek, dnia 9 czerwca z kościoła farnego po mszy św. żałobnej o godz. 10 na cmentarz nowofarny w Bydgoszczy, o czym donosi

w smutku pozostała

Rodzina.

Bydgoszcz, dnia 6 czerwca 1936.

Stary Rynek 20.

ng 12 403

Dom

piętrowy, 20 izb, ogród owocowy, cena podług umowy. Link, Kiszewo, p. Gniezno. zd 54 311

Kto pragnie osiągnąć dobrobyt

powinien nabyć

los I. klasy

36-tej Loterii w mojej kolekturze.

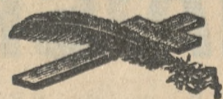
Niebywale wielka ilość wygranych, jaka podczas ciągnięcia 35 Loterii przypadła jej w udziale — świadczy wymownie, iż bezustannie cieszy się ona przychylnymi względami szczerzej Fortuny. Lecz nie należy odcinać się z kupnem losów, gdyż plan 36 Loterii, bardzo korzystnie zwiększony o 417 większych i średnich wygranych, bezwzględnie spowoduje wkrótce zupełne ich wyczerpanie.

Ciągnięcie I klasy rozpocznie się już w dniu 13 czerwca. Zamówienia z prowincji uskutecznią pocztą odwrotną.

Stefan Centowski

ng 12 405

Poznań, Plac Wolności 10.

Dnia 5 czerwca 1936 r., zmarł nasz gorliwy i zasłużony członek, ś. p.

Nikodem Frackowiak

powstaniec wlkp., odznaczony krzyżem zasługi, b. członek Stronnictwa Narodowego w Bojanowie przeżywszy lat 49.

Cześć Jego pamięci!

Stronnictwo Narodowe koło Poznań-Śródmieście.

dg 2134

Dzielny kupiec

buchalter-bilansista, biegły korespondent polsko-niemiecki, obeznany z całokształtem biurowości, energiczny, zdolny organizator, **potrzebny dla poważnego przedsiębiorstwa fabrycznego na Pomorzu.** Zgłoszenia z fotografią i podaniem wymaganej pensji, oraz referencjami pod dg 2125 do ekspedycji Kurjera Poznańskiego.

Stenotypistki-maszynistki

wzgl. stenotypisty-maszynisty, piszących i stenografujących biegle po polsku i niemiecku, którzy zatem prowadzić muszą obszerną registraturę, **poszukuje od 1 sierpnia lub września rb. poważne przedsiębiorstwo na wsi w Poznaniu.** Zgłoszenia z odpisem świadectw, fotografią oraz podaniem referencji i wymagań przy wolnym mieszkaniu skierować należy do eksp. Kurjera Poznańskiego pod dg 2127.

Ogłoszenie o przetargu.

Zarząd miasta Swarzędza ogłasza niniejszem przetarg na urządzenie stacji transformatorowej i budowę miejskiej sieci rozdzielczej. Oferty należy składać w Zarządzie miasta Swarzędza w terminie do dnia 1 lipca 1936 r. do godziny 10 rano. Formularze przetargowe są do nabycia za opłatą zł 10,— za komplet w Zarządzie miasta Swarzędz.

Zarząd miasta Swarzędz
Staniewski, burmistrz.

zg 13 683

Prywatne Koed. Gimnazjum Ziemi Gostyńskiej w Gostyniu (Wlkp.)

z pełnymi prawami państwowymi **przyjmuje wpisy do dnia 20 czerwca 1936.**

Dla chłopców konwikt u Księży Filipinów na Świętej — Górze.

Początek egzaminów dnia 22 czerwca 1936.

dg 2124

Dyrekcja Gimnazjum

FARBY LAKIERY POKOSTY

Fabryki J. Perek, Leszno, po cenach fabrycznych tylko
Wodna 13, tel. 53-26, dawniej W. Garbary 39

Pokost czysto lniany zł 1,55 za 1 kg. Pokost zwykły lniany zł 1,40 za 1 kg

ng 10 681

„Vesta“ Bank Wzajemnych Ubezpieczeń w Poznaniu
Bilans na dzień 31 grudnia 1935 roku

Stan czynny:	Ubezpieczenia na życie	Ubezpieczenia odp. prawnej	Ubezpieczenia od nieszcz. wyp.	Ubezpieczenia samochodowe	Razem
I. Kasa	zł 21 986,06	zł 11 241,18	zł 7 403,80	zł 5 681,84	zł 46 312,88
II. Instytucje kredytowe	955 639,96	810 185,56	108 112,04	62 879,98	1 936 817,54
III. Papiery wartościowe	693 950,96	—	—	1 062 037,34	1 755 988,30
IV. Pożyczki hipoteczne	6 008 747,86	35 000,—	102 315,75	87 223,—	6 233 285,61
V. Nieruchomości	3 437 991,43	—	425 577,64	309 159,90	4 172 728,97
VI. Zaliczki na polisy	1 389 976,91	—	—	—	1 389 976,91
VII. Należność z tyt. rezerw. skł. zatrzym. przez Zakł. Ubezp.	—	183 978,22	45 297,09	8 654,17	237 929,48
VIII. Oddziały	285 217,95	60 975,50	22 812,64	53 077,87	427 083,96
IX. Agenci	69 311,68	—	274,47	1 448,35	71 034,50
X. Różni z tyt. zaległej składki	176 248,67	40,18	343,02	1 767,65	178 399,52
XI. Zakłady Ubezpieczeń	86 079,50	45 536,78	20 122,95	36 676,34	188 415,57
XII. Inni dłużnicy	1 625 304,17	1 169 634,62	368 096,50	959 629,45	4 122 664,74
XIII. Ruchomości	54 889,48	—	13 390,81	—	68 280,29
XIV. Inne aktywa	534 116,17	2 225,—	29,93	4 204,80	540 575,90
	16 339 460,80	2 323 817,04	1 113 775,64	2 592 440,69	21 369 494,17
Stan bierny:					
I. Kapitały i fundusze własne Zakładu	419 837,15	327 963,69	157 710,28	262 836,83	1 168 347,95
II. Kapitał zakładowy	47 028,26	41 523,64	20 276,15	47 884,45	156 712,50
III. Fundusz ubezpieczeniowy	11 557 053,55	303 806,24	121 846,07	74 135,43	11 896 841,29
IV. Rezerwa na nieuregulowane szkody	290 366,11	379 612,19	96 766,22	140 511,75	907 256,27
V. Inne fundusze i rezerwy techniczne	573 732,01	630 959,88	319 071,90	643 259,71	2 167 023,50
VI. Należność z tyt. zatrzym. reasekur. rezerwy składek	—	73 781,69	36 170,61	108 122,84	218 075,14
VII. Fundusz na umorzenie wartości nieruchomości	240 619,83	—	69 761,03	11 305,38	321 686,24
VIII. Długi hipoteczne	193,42	—	—	68 165	68 358,42
IX. Fundusz organizacyjny	10 500,—	1 126,—	922,—	1 452,—	14 000,—
X. Oddziały	4 593,20	18,64	—	—	4 611,84
XI. Agenci	1 324,86	338,51	169,12	4 162,98	5 995,47
XII. Zakłady Ubezpieczeń	113 779,25	7 775,91	12 448,57	67 508,66	201 512,39
XIII. Inni wierzyciele	2 094 418,21	355 425,13	240 258,03	1 013 875,83	3 703 877,20
XIV. Niepodniesiona dywidenda przez udziałowców	10 063,92	10 644,23	5 580,94	2 654,03	28 943,12
XV. Niepodniesione procenty przez udziałowców	5 261,48	2 669,54	1 391,74	3 155,93	12 478,69
XVI. Niepodniesiony udział w zwrotach przez ubezp.	43 252,99	10 234,39	10 098,79	14 717,40	78 303,57
XVII. Nieuiszczone opłaty stemplowe	34 127,68	8 531,92	2 843,93	5 687,95	51 191,53
XVIII. Inne pasywa	20 256,38	—	1 306,60	—	21 562,98
XIX. Kaucje złożone w gotówce	15 942,33	—	—	—	15 942,33
XX. Fundusz Kasę Przejrzystości	7 555,86	—	—	—	7 555,86
XXI. Nadwyżka bilansowa	9 654,31	169 405,44	17 153,61	123 004,52	319 217,88
	15 339 480,80	2 323 817,04	1 113 775,64	2 592 440,69	21 369 494,17

Rachunek zysków i strat za rok 1935

Zyski:	Ubezpieczenie na życie z bad. lekarskiem	Ubezpieczenie na życie bez bad. lek.	Ubezpieczenie od odpowiedzialności pr.	Ubezpieczenie od n. wypadków	Ubezpieczenie samochodowe	Razem
I. Nadwyżka w roku sprawozd. na rachunku ubezp.	zł 49 239,74	zł 8 277,48	zł 42 775,67	zł —	zł 27 309,78	zł 127 602,67
II. Czysty dochód z majątku zakł.	12 917,20	342,46	51 303,09	35 032,84	33 476,26	133 071,85
III. Różnica kursu na papierach wart.	802,25	—	—	—	—	802,25
IV. Inne zyski	239 478,44	5 455,09	83 127,40	42 216,77	69 050,27	439 322,97
	302 432,63	14 075,03	177 206,16	77 249,61	129 836,31	700 799,74
Straty:						
I. Niedobór w roku sprawozd. na rach. ubezp.	—	8 974,69	—	23 866,52	—	32 861,21
II. Umorzone należności wątpliwe	131 414,35	—	10,—	27 411,35	91,08	158 926,78
III. Odpisy	79 974,—	—	—	5 956,76	3 768,46	89 699,22
IV. Różnica kursu na pap. wart.	47 917,82	—	—	—	2 041,56	49 959,38
V. Inne straty	38 467,93	1 04 56	7 790,72	2 841,37	930,69	50 135,27
VI. Nadwyżka bilansowa	4 658 53	4 925,78	169 405,44	17 153 61	123 004,52	319 217,88
	302 432,63	14 075,03	177 206,16	77 249,61	129 836,31	700 799,74

Podział nadwyżek bilansowych osiągniętych przez Zakład w 1935 r.

	Dział życiowy	Dział odpowiedz.	Dział wypadkowy	Dział samochodowy	Razem
I. Na dotację kap. zapasowego	zł 2 413,58	zł 42 351,36	zł 4 288 40	zł 30 751,13	zł 79 804,47
II. Na dywidendę dla udziałowców	289,63	5 082,16	514,61	3 690,14	9 576,54
III. Na dalsze zasilenie kapitału zapasowego	1 787,77	30 492,98	3 087,65	22 140,81	57 459,21
IV. Na tantiemę dla Rady Nadzorczej i Zarządu	975,09	17 956 98	1 818 28	13 038,48	33 788,83
V. Na udział w zwrotach ubezpieczającym	4 238,24	73 521,96	7 444 67	53 383,96	138 588,83
	9 654,31	169 405,44	17 153,61	123 004,52	319 217,88

Poznań, dnia 18 maja 1936.

Za zgodność z księgami poświadczą

Komisja Rewizyjna:

Tadeusz Bartsch.

Dr. Bolesław Wieleński.

Feliks Kułaczkowski.

Rada Nadzorcza:

Edward Potworowski, prezes.

Pg 5038-23,83

Zarząd:

Mieczysław Wierzchowski, Dyrektor Naczelny.

Dyrektorzy:

Teodor Prądziński.

Arpad Czerwiński.

BANQUE FRANCO-POLONAISE

podaje P. T. Interesentom do wiadomości, że biura bankowe zostały przeniesione z dniem 8 b. m. do nowych lokali

przy **Alejach Marcinkowskiego 13** I. piętro
Telefon 24-05

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. l, w, z, a = każde stanowią 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,00.

1. DOMY - PARCELE

Parcela

bardzo tanio na sprzedaż, nadająca się pod wszelkiego rodzaju budowlę. Aleje Koszewski. Poznań. Star. Rynek 61. zdg 52 491

Dom w Pleszewie

czynszowy, 17 ubik. z ogrod. 1/2 morg. sprzedam lub zamienie na gospodarstwo z dopl. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 53 710

Parcelę

okolica Słonecznej, Łubckiego kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 454

Na

sprzedaż lub w dzierżawę solidny domek w Ławicy. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 561

Parcelę

przy Ostrorogu lub Skarbka kupie. Oferty podaniem ulicy, wielkości i ceny do Kurjera Poznańskiego zdg 54 582

Parcelę

willową Łazarz, pięknie położona przy tramwaju sprzedam. Informacje i taur miernicze, Kamin. Szkolna 6 zdg 54 563

Sprzedam

za gotówkę tanio 5 pokojową komfortową willę, garaż, stajnia, ogród 5 000 mtr.² wśród jezior, lasów, okolicy Chodzieży. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 54 440

Nieruchomość

2 domy mieszkalne, obszerny magazyn, średniemu, obiekt ca. 40 tys. zł z masy upadłościowej — sprzedam. Stachowski, Ogrodowa 9. zdg 54 519

Kamienica

Poznań 4 000 dochodu 33 000, wpłaty 20 000. Ratajczak, Skarbowa 18 (parter). zdg 54 464

Pałacyk

sprzedam 9 pokojowy, ogrodem, średniemu 58 000 gotówka. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 421

Dom

z składem kolonialnym - drogerijnym 16 000, obrót 65 000, natychmiast do sprzedania spowodu choroby. Bloch, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 15. zdg 54 324

Sprzedam

w całości lub częściowo dom, ogród, 24 morgi ziemi w Krotoszynie blisko centrum miasta. — Plonkova, Krotoszyn, Leśna 3. zdg 54 368

Willa

pięciopokojowa, centralnem ogrzewaniem, wpłaty 14 000. Dom Złoci. Szkolna 12. zdg 54 533

2. PIENIĄDZ

Za

udzielenie gwarancji bankowej 5 000 zł przyjmie współnika. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 564

10 000

poszukuje, trzykrotna gwarancja. Oferty Kurjer Pozn. zdg 54 507

Duży dom towarowy
w najlepszym położeniu miasta 60 000 na Pomorzu, duża wiejska okolica, stara znana firma poszukuje współnika z branży tekstylnej z odpowiednim kapitałem. Oferty Pat. Grudziadz, „535”, ug 11 571

50 000

1 miejsce, wartość kamienicy 150 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 506

Szukam

5 000 zł na powiększenie interesu, współnika lub pożyczki. Procent wolne mieszkanie i praca. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 451

3. LETNISKI I UZDROWISKA

Zakopane

Pensjonat „Olimp” do Białego. Piękne położenie przyjmuje rodziny od 4, — od osoby. ng 12 375

Student

szuka letniska, prosi o ofertę. Może też udzielać lekcji. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 54 531

Karwia — Halina

50 m położona, najpiękniejsza plaża Bałtyku, skanalizowane, czerwiec 5 zł. Maciejewska, Gdynia Skwer Kościuski 20. ng 12 078

Dwa

pokoje użytkowaniem kuchni tanio wdzierżawie letniakom. Zgłoszenia agentura Kurjera Pozn., Chodzież ng 12 370

„Stanisławówka”

poczta Kąkolewo przyjmuje wyczasowców. zdr 42 923

Dokąd wyjechać na lato

wskazę bezpłatnie

„Erest”
biuro propagandy letnisk polskich, Sew. Mielnickiego 22. zdg 53 437

Narzędzia krajowe

dla przemysłu i rzemiosła. jakość gwarantowana poleca w dużym wyborze

Jan Deierling

Szkolna 3
Tel. 35-18 Tel. 35-43
HURT nr 12205 DETAL

Walizki tańsze!

- 80 ctm. 9,90
- 75 " 9,20
- 70 " 8,50
- 65 " 7,80
- 60 " 7,10
- 55 " 6,60
- 50 " 5,90
- 45 " 5,20
- 40 " 4,50
- 35 " 3,70
- 30 " 2,95

Szkolne: 1,35, 1,60, 1,80, 2,—, 2,20

Torebki białe tanio!

W. Czysz

Szkolna 11
naprzeciw szpitala
Pg 5064/5-23.102/3

Tapety Ceraty

gładkie, adamaszkowe meblowe, wózkowe, obrusy

Dywany

Chodniki, Dywaniki z linoleum, bouclé i ceratowe

Linoleum

podłogowe i stołowe

Kokosowe

chodniki i wycieraczki

Zb. Waligórski

Poznań Bydgoszcz
Pocztowa 31 Gdańska 12
Przyjmuje się asygnaty „Kredyt”

Czy Skóra Pani ZAMARŁA czy żyje?

Skóra, która zamiera z braku własnej odżywki, może być przywrócona do promieniającego życia i kwitnącej młodości. Sucha, wyblakła, pozbawiona życia skóra, linie i zmarszczki, wszystko to jest spowodowane zanikiem pewnych żywotnych odżywczych składników. Te składniki są obecnie otrzymywane ze starannie wybranych młodych zwierząt. Gdy się je przywraca ludzkiej skórze, czynią ją znowu świeżą i młodą. To oto są zdumiewające wyniki doświadczeń, czynionych w Uniwersytecie Wiedeńskim przez Prof. Stejskal. Wyłącznie prawo korzystania z tego wynalazku Profesora zostały nabyte kolosalnym nakładem kosztów przez firmę Tokalon. Ten wyciąg z żyjących komórek, nazwany „Bioel”, znajduje się wyłącznie w Kremie Tokalon koloru różowego, spreparowanym według oryginalnego francuskiego przepisu znakomitego paryskiego Kremu Tokalon. W szpitalu doświadczenia czynione na kobietach w wieku 60 do 70-u lat dowiodły, że zmarszczki znikły w ciągu 6-u tygodni.

Należy stosować Odżywczy Krem Tokalon koloru różowego, co wieczór. Odżywia i odmładza skórę podczas snu. Zmarszczki szybko znikają. Po kilku tygodniach będzie Pani już wyglądała młodziej. W dzień zaś należy używać Kremu Tokalon koloru białego (nie tłusty). Rozpuszcza wagi, które odpadają; ściągają rozszerzone pory; najbardziej szkodliwą i ciemną skórę czyni gładką, białą i delikatną. Szczegółowy wniosek gwarantowany, lub zwrot pieniędzy.

ng 11 988

Grand Hotel Wolsztyn
wynajmuje pokoje całkowitem utrzymaniem cena 3,50 zł dziennie, jezioro, łódzie, lasy, ogród. Codziennie koncert. ng 12 401

4. OSOBISTE

Unieważniam
indeks 21 625. Znalazcę proszę zwrócić Zbigniew Drylla, Orzeszkowej 5 — I.

6. OŻENKI

Jasnobłondynka
przystojna, posażym, szuka męża na stanowisku do lat 45. — Oferty Kurjer Poznański zdg 54 439

Filantropa
około sześćdziesiątki pragnącego dobrej żony poznała chętnie panną z inteligencji, muzyczną lecz niemającą. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 322

Kupiec
lat 27, posiadający skład kolon. pozna w celu matrymonialnym poważnie myślący panie milotkiemu usposobienia. Listy nianoimowe proszę Kurjer Poznański zdg 54 373

7. SPRZEDAŻE

Meble
w wielkim wyborze poleca najtaniej
K. Bakoś
Stary Rynek 51
zdg 53 089

Kamienie
handlowa w najruchliwszym punkcie, blisko St. Rynku w Poznaniu, czynszu ca 24.000, — sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 53 681

Lingwafon
angielski nowy 2 płytami, Młyńska 13 — 5. zdg 53 484

Torebki
damskie. Czys. Szkolna 11. Pz 2065/6-1142/3

Piła taśmowa
mało używana, model ciężki. — okazje do nabycia. Wiadomość: telefon 78-24. dg 1 498

Młynyl
Worki bawelniane
dostarcza chrześcijańska, polska fabryka po cenie konkurencyjnej A. Szwałder Tkalinia Mechaniczna, Zduniska-Wola Janiszewice, Skrytka pocztowa 54, telefon 127 zdg 47 514

Akwarijum
z rybkami i aparatem fotograficznym 9x12 tania sprzedam. Poznań, Kanałowa 16, m. 17. dg 1 972

Meble kuchenne
jako specjalność poleca Skład fabryczny Wrocławska 19. dg 1817

Skład
delikatesów win, wódek, centrum

Gdyni
sprzedam zaraz z powodu wyjazdu. Oferty pod „R. G.” Kurjer Poznański, Gdynia. ng 12 084

Noże harcerskie
oryginalne fińskie oraz wyrobu krajowego

Przybory turystyczne
termosy, puszki do chleba, kubki mienaszki, noże, widelce, łyżki, szczyrki poleca

Ed. Karge,
Poznań. dg 1929

Nowa ul. 7/8.
Przed zakupem
mebli
oraz innych sprzętów wstęp w własnym interesie na Świątoliwka 10 (Jezuicka) Dom Okazyjnego Kupna. Pz 441-20-32

Z dobrych najlepszych
Materiały
na ubrania, płaszczki, mundury korzystnie.

Bolesław
Wiese,
Stary Rynek 40. Pz 4 925-23-41

Sprzedam
dobra okazja skład kolonialny (pokój i kuchnia), w pełnym biegu. Września, główna ulica. z powodu wyjazdu od zaraz lub później. Oferty Agentura Kurjera Poznańskiego

Września,
ul. Poznańska 22, m. 3. ng 12 351/2

Meble
najtaniej poleca
Baranowski
Poznań, Podgórna 13 Pz 3570/1

Fortepiany, pianina
okazyjnie. Marcin 22, podwórze. zdg 54 339/40

Za
900 sprzedam towaram skład. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 54 550

Tanio
sprzedam sypialnię, łóżka, szafę, biurko, kluby. Kraszewskiego 4, mieszkaniem 6. zdg 54 553

Skład
drobiu, owoców, kolonialny, mieszkaniem. Adres Kurjer Poznański zdg 54 529

Sprzedam
zaraz magiel, towar i regaly. — Adres Kurjer Pozn. zdg 54 536

Urządzenie
do składu, gablotka, w okno wystawowe szklana zastawa do sprzedania. Piekarnia, Kraszewskiego 8. zdg 54 520

Zakład
fryzjerski w Gnieźnie przy ruchliwej ulicy od zaraz okazjnie na sprzedaż. Zgłoszenia Kurjer Poznański, Gniezno 458. ng 12 117

Biurko
nowoczesne orzech kaukaski tanio. Wrocławska 15, stolarnia podwórze. zdg 54 493

Rower
Śniadeckich 3 — 6. zdg 54 488

Flobert
6 mm Simson. Dubeltówka 16 belgijska dobrym stanie tanio. Mazowiecka 20. zdg 54 483

Okazja
Po przystępnych cenach wyprzedaje modele „Salon Mod”. Sw. Marcin 63 — 8. zdg 54 471

Ptaki
różne wysprzedaje. Półwiejska 16 m. 53. zdg 54 475

Dom
ogrodem. Żabikowo, Graniczna 1. zdg 54 473

Pianino
krzyżowe zagraniczne okazjnie. Podgórna 5 — 1. zdg 54 458

Diesel
6-8 KM Benz, prawie nowy okazjnie. Wiadomość: Józefa 9, m. 2. zdg 54 453

Umywalkę
szafę z lustrem. Kreta 5 — 23. zdg 54 524

Pianino
okazyjnie. Dąbrowskiego 15. — skład kapeluszy. zdg 54 422

Powóz
wolant jak nowy sprzedam. Górna Wilda 29, m. 2. zdg 54 429

Wózek
dziecięcy, głęboki. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 319

Pies
Boks tresowany. Konopnickiej 6, I ptr. zdg 54 317

Wózek
dziecięcy. Sw. Józefa 6 — 18. zdg 54 388

11. KUPNA

Samochody
używane, opony detki kupuje — płaci najwyższe ceny Autoskład. Poznań, Dąbrowskiego 89, telef. 46-74. dg 1 746

„Occasion”
kupuje stara biżuterię. złoto, srebro, brylanty. Aleje Marcinkowskiego 23. zdg 47 786

Becki
od wina białego, koniaku, octu 50, 75 i 100 litrowo kupujemy — również śledziówki. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 223

Stare
płyty, akumulatory każdej ilości kupuje Szukala, ul. Ogrodowa nr. 16. zdg 53 179/80

Motor
Fiat 501—503 kupię okazjnie. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 54 501/2

Kupię
sortownicę do kaszy. telefon 37-29 zdg 54 584

Chevrolet
2 tonnowy podwójne koła kupię. Gaede, Św. Wojciech 29. zdg 54 579

Magiel
domowy kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 577

Becki
używane debowe w dobrym stanie do smoly kupimy każda ilość. Spieszne oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdg 54 571

Limuzynę
średnio ciężką w dobrym stanie kupię gotówką.

Kalmus, Leszno.
zdg 54 549

wyżła
dokładny opis cena Mruk, Osowo p. Bielewo. ng 12 397

Brylanty
mały, duży dywan perki kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 576

Fortepian
Bechstein gotówką kupię. Oferty Kurjer Poznański ng 11 669

Majątków, dzierżaw gospodarstw
każdej wielkości
dokładny opis ceny, wpłaty spiesznie poszukuje. Nowak, Poznań, Kramarska 15. zdg 54 352

12. DO WYNAJĘCIA

Czteropokojowe
front. III ptr. Wyspiańskiego 9. u portiera. zdg 53 847

Trzypokojowe
komfortowe, I piętro. Blonie Grunwaldzkie zaraz. Zgłoszenia Marcin 69, m. 6. zdg 54 156

Plac
2013 m² na rogu Debieckiej i Wspólnej, opłotowany, zdalny na interes materiałów budowlanych lub kamieniarskich, zaraz do wydzierżawienia. Oferty pod adresem: Tramczyński Aleja Chopina 3a. zdg 54 187

Pięciopokojowe
Niegolewskich 7 — 3. Pz 5032-55-304

Próżny
odnowiony rok zgóry. Telef. 52-49 zdg 54 588

Wydzierżawię
pokój kuchnią, ul. Maszynowa 23, gospodarz. zdg 54 541

Mieszkanie
3 względnie 2 pokoje z kuchnią wynajmie zaraz tanio. Maciejewski, Mosina, Poznańska 15. d 2122

Mieszkanie
czteropokojowe trzecie piętro, 1 lipca wynajmę. Spokojna 24, — 4 zdg 54 486

Czteropokojowe
Słowackiego. Piekary 26 — 2. zdg 54 470

Dwa
pokoje kuchnia Łazarz. Dzierżawa bieżąca, urzędnikowi. Jezyka 34 — 6. zdg 54 543

Pokój
kuchnia, 2 — trzy Wilda. Kaucja bankowa. Adres Kurjer Poznański zdg 54 544

Centrum
trzypokojowe, łazienka, front 50. — dwupokojowe 35. — Działalyskich 11, Parcelus. zdg 54 423

Pięciopokojowe
komfortowe balkon. Półwiejska 19. zdg 54 424

Duży
frontowy z meblami lub bez jednej osobie od 1 lipca. Libelta 3, m. 5. zdg 54 377

Skład
spożywczy z mieszkaniem bez urządzenia do wynajęcia od zaraz. Piątkowska 21, gospodarz. zdg 54 379

5-pokojowe
Fredry 1 i 4 pokojowe Pierackiego 19 wydzierżawi administracja Pierackiego 19. zdg 54 300

Dwupokojowe
gospodarz. Półwiejska 2. zdg 54 404

2
pokoje, przynależnościami odnajme. Matejki 37, front. zdg 54 419

13 SZUKA MIESZK.

Izby
mieszkaniowej także na peryferiach miasta poszukuje, zapłać dwa lata zgóry. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 53 482

Dwupokojowego
Jeżycie od gospodarza, rok zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdg 54 556

Mieszkania
jednopokojowego z miesięczną dzierżawą, pewny płatnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 490

Próżnego
używanym kuchni, bezdzierżaw małżeństwo zaraz. cena. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 452

Wdowa
z emerytura poszukuje pokoju z kuchnią, okolica Łazarz — Górczyn. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 512

2
pokoje kuchnia urzędnik od 1. 7. Oferty Kurjer Pozn. zdg 54 347

WARZAWA
Wtorek, 9 czerwca.
Warszawa — 12.03 muzyka — (płyty): 18.00 „Listy do dzieci” — omówi Wanda Tatarkiewicz — Małkowska: 18.10 „Życie kulturalne stolicy”. 18.15 koncert reklamowy: 22.45—24.00 muzyka lekka i tańeczna (płyty).

OGÓLNOPOLSKIE
Wtorek, 9 czerwca.
6.50 audycja poranna: 12.15 audycja dla szkół (dla dzieci młodocianych): „Słoneczna opowieść” Kazimierza Konarskiego: 12.50 — chwilka gospodarstwa domowego: 12.55 „Skrzynka rolnicza”: 15.05 dziennik południowy: 15.30 wiadomości gospodarcze: 15.45 „Skrzynka P. K. O.”: 16.00 koncert w wykonaniu zespołu Jerzego Rosnera i Wiktorja Tychowskiego: 16.45 — „Skraby Polscy” — Malarstwo polskie” — odczyt — wyzł. dr. Mieczysław Wallis: 17.00 recital śpiewaczy Tadeusza Łuczajca: — 17.20 koncert w wyk. kwartetu rozgłośni krakowskiej: 17.50 „Sonny” — poradanka — wyzł. prof. Jan Koska: 18.50 poradanka aktualna: 19.00 koncert rozrywkowy wykonawcy: Mała ork. P. R. pod dyr. Zdzisława Górzyńskiego. J. A. Godlewska, Andrzej Bogucki (duety i piosenki), oraz Trójka Radiowa (refreny): 20.30 „Poezja zapomnianego ludu” (o poezji ludowej) — szkic liter. wyzł. prof. Józef Golabek: 20.45 dziennik wieczorny: 20.55 poradanka aktualna: 21.00 koncert orkiestry K. P. W. pod kier. Ferdynanda Gemrot’a z udziałem chóru męskiego „ECHO” pod bat. dyr. Bolesława

POZNAŃ
Wtorek, 9 czerwca.
Poznań — 12.03 muzyka salonowa (płyty) 1. Marchetti: Czary (Fascination — valse) 2. M. Gillet: Zdala od balu — walc (ork. Locatelliego). 3. Langer: Babunia: 12.30 muzyka salonowa (płyty): 12.55 „Piosenki” (płyty): — 15.30 przegląd giełdowy i notowania Rzeźni Miejskiej: 18.00 — „Ochrona cervi i rak przy pracy w ogrodzie” — poradanka (wyzł. dr. Maria Swiderska): 18.10 „Życie w poznańskich ogródkach działkowych” — raportaż Tadeusza Markowskiego: 18.25 zycie kulturalne Poznania: 18.30 koncert reklamowy: 22.45—23.00 muzyka z płyt.

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM
na wtorek:
17.00 Budapeszt. Węgierskie pieśni ludowe. Paris. PTT. Koncert orkiestrowy. Frankfurt. Nowa muzyka fort. 17.15 Anglia. (Nat. Progr.). Koncert ork. cyfarskiej. 17.25 M. Ostrawa. Recital wiolonczelowy. 17.55 Kolonia Muzyka włoskojęzyczna. 17.50 Koenigswust. Pieśni irlandzkie. 17.55 Bratysława. Utwory fort. Liszta. 18.00 Monachium. Koncert południowy. Lipsk. Muzyka lekka.

Pokoju
kuchni okolice Zamku urzęd. państw. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 326

Pokoju
próżnego od gospodarza poszukuje bezdzierżaw. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 387

15. POKOJE UMEBL.

Pokój
telefon, kąpiel. Wały Zygmunt’a Starego 6—7. zdg 53 345

Pokoik
czysty. Orzeszkowej 7 — 11. zdg 54 316

Wynajmę
tanio. Szamarzewskiego 2, m. 6. zdg 54 593

Klatka
komfortowy. Masztalarska 7a. — m. 5. zdg 54 591

Kantaka
5, m. 8. zdg 54 586

Szymańskiego
9 — 9. zdg 54 581

Kwiatowa
9 — 14. zdg 54 580

Pokój
niekrepujący, telefon. Marcina 15 — 7. zdg 54 547

Kochanowskiego
5 — 9. zdg 54 555

Czysty
duży. Garbary 45, m. 6. zdg 54 496

Słoneczny
mały. Kwiatowa 6, m. 5. zdg 54 489

Kręta
5, m. 25. zdg 54 482

Przyjezdny
najtaniej. Plac Kolegiacki 5 — 3 zdg 54 518

Gabinet
20, — Kilińskiego 8 — 3. zdg 54 474

Poplińskich
12 a — 15. zdg 54 467

Wielkie
Garbary 40 — 3. zdg 54 459

Skarbowa
17, m. 10. zdg 54 446

Ratajczaka
11 a — 102. zdg 54 441

Dwuosobowy
telefon, łazienka. Marcina 64 — m. 10. zdg 54 023

Słoneczny
pani. Marcina 55 — 6. zdg 54 508

Klatki
inteligentowi. Ogrodowa 19 — 3. zdg 54 525

Umeblowane
pokoje klatki, niekrepujące. telefon. Hotel National, sw. Marcin nr. 30. zdg 50 359

Skarbowa
1 — 5 inteligentnym, niekrepujący, utrzymanie. zdg 54 386

Niekrepujący
frontowy, balkon. Focha 47 a — m. 2. zdg 54 381

Klatki
Różana 23 — 5. zdg 54 330

Skarbowa
2 — 9. zdg 54 396

Centrum
Kreta 6 — 1. I. kulturalnym. zdg 54 389

16. SZUKA POKOJU

Panienska
pokoju 20, — Jeżycie. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 516

Trzy panie
poszukują skromnego pokoiku od 15. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 472

17. LOKALE

Skład
czynsz 100, — Woźna 10, portier.

Piec
parowy.

skład
wszelkie branże wynajmie gospodarz. Półwiejska 2. zdg 54 405

Składu
przy ulicach Chwaliszewo, centrum, Górna Wilda, ul. Dąbrowskiego w pobliżu rynku poszukuje poważna firma. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 394

2
ubikacje sutereny, na warsztat. duże, jasne oraz 1 pokój III piętro podwórze zaraz wolne. Zawiadowca, sw. Marcin 54. zdg 54 409

18. DZIERŻAWY

Jezióra
poszukuje celem wydzierżawienia. Władysław Klonowski, Skulsk, powiat koniński. zdg 54 321

Skład
fryzjerski wydzierżawi gospodarz Polna 28. zdg 53 947

Folwarczek
stoosiemdziesiątmorgowy, żniwami, inwentarzem właściciela objęcie 7 000, — wiele innych poleca Nowak, Kramarska 15, telefon 16-89. zdg 54 351

Majątek
tysiąc dziewięćmorgowy kulturze nadkompletnem inwentarzem objęcie 40 000, — wiele innych okazjnie polecam. Nowak, Poznań, Kramarska 15. zdg 54 350

Poszukuje dzierżawy
młyn wodnego
3 do 5 tonn w dobrej okolicy. — Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 54 384

22. ZGUBY

Pies
suka, doga, nr. 132 zablakany. — Oddam. Niegolewskich 9. zdg 54 589

Niekrepujący
panów lub pań zaraz. Tyne Chwaliszewo 12, m. 14. zdg 54 305

Książkowa bilansistka

potrzebna zaraz do większego przedsiębiorstwa na Pomorzu. Zgłoszenia z odpisami świadectw i fotografią do Kurjera Poznańskiego zg 13 666.

Pinczerka
z brązowymi łapkami i podgardłem przybłądziła. Odebrać Zbączyńska 8. zdg 54 552

Złodzieju
któryś mi skradł wczoraj rano między 4 a 6 zegarek i torebkę pieniędzmi, podrzucił klucze, legitymację kolejową, wrzucił przez otwór na listy. Ogrodowa 12. m. 1. zdg 54 342

Zaginął
indeks nr. 20904, Irena Zółkiewska, wydz. lekarski. Znalazcę uprasza się o oddanie do działacza przydziału lekarskiego Coleg. Minus. zdg 54 310

23. ROZMAITE

Dyplomowana
akuszerka Br. Balińska, Marsz. Focha 35 m. 14. Tel. 71-86. 20 lat praktyki udziela porad i pomocy paniom ciężarnym. zdg 50 808

Obiady
domowe tanie. Pocztowa 10 - 2. zdg 52 306

Lekarz - dentysta
lub
dentysta
potrzebny w Borku, mieszkanie wolne. Adres wskaże Kurjer Poznański ng 12 337

Również Pan
winien się przekonać, że materiały na obramki pilszce, najkorzystniej w fabryce konfekcji meskiej Edmund Grzeskowiak Stary Rynek 33. Pr 3561/2-14.1/2

Na ciepłe dni
suknie - komplety, bluzki - najnowsze modele - ceny niskie. - Salon M6d - pod filarami, plac Wolności 11. Asygnały „Kredyt” zdg 54 594

Krawcowa
pierwszorzędna szyje tanio. - Chwaliszewo 23 - 3. zdg 54 585

Inteligentnym
oddam 10 mies. zdrowego chłopczyka na wychowanie. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 460

Koldry
szyje watawe, puchowe, przera-biam stare. Grajek, Chociszewskiego 9c. (Lazarz). zdg 54 432

24. NAUKA

Studentki
przyjma kondycję wakacyjną. - wykwalifikowane korepetytorki poleca Samopomocowa Organizacja Studentek, Poznań, Al. Pilsudskiego 7, pokój 2. telefon 47-54. zdg 53 463

TEATRY

TEATR POLSKI: Poniedziałek, 8. 6. „Fryderyk Wielki”, występ gościnny mistrza Solskiego.
Wtorek, 9. 6. „Fryderyk Wielki”, występ gościnny mistrza Solskiego.
Środa, 10. 6. „Fryderyk Wielki”, występ gościnny mistrza Solskiego.

TEATR NOWY: Poniedziałek, 8. 6. Teatr niemy. Wtorek, 9. 6. „Nauczycielka”.
Środa, 10. 6. „Spadkobierca”, występ J. Węgrzyna.

KINA

Poznań, poniedziałek, 8. 6.
APOLLO: Należę do Ciebie.
CORSO: „Kocha, lubi, szanuje”.
GLORIA: „Gra zmysłów”.
GLORIA: „Czar młodości”.
GWIAZDA: „Dziś wieczór u mnie”.
METROPOLIS: „Piekło Chin”.
OSWIATOWE T. C. L.: „Tarzan nieustraszonego”.
RENAISSANCE: „Ostatni posterunek”.
SLONCE: „Caliente, miasto miłości”.
SFINKS: „Złotowłosa brzdąc”.
ŚWIT: Zamach w kasynie.
TECZA-Lazarz: „Napać na Kongo”.
TECZA-Wilda: „Mężczyźni w niebezpiecznym wieku”.
WILSONA: „Piekło”.

Dziewczyna
dobrze wychowana poszukuje posady od 15. 6. do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 318

Kucharka
poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 411

b) Inni

Absolwent
politechniki wydz. inż. pierwszorzędne świadectwa rozległa praktyka miernicza i budowlana szuka pracy. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 51 713

Panienska
przyjmie zastępstwo wakacyjne lub jakakolwiek posadę - pisze na maszynie. Oferty Kurjer Poznański zdg 53 174

Praktykant gospodarczy
ze szkołą handlową, rolniczą i praktyką poszukuje posady zaraz lub później. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 53 201

Biuralista-korespondent
polski, niemiecki, angielski, francuski, wykształcenie gimnazjalne kurs buchalteryjny, biegłe maszyn. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 242

JEDYNY FENOMEN SWIATA JASNOWIDZ DZAMI

Obdarzony darem Bożym dokona przełomu w życiu Twem, gdy w jakiegokolwiek sprawie wrócisz się do niego. Wskaże Ci szczęśliwy numer losu. Nadeślij datę urodzenia i 1 zł znakami pocztowymi na koszty portycji. Adres: Jasnowidz Mistrz Dżami, Kraków, Skrytka Poczтовая 169. ng 12 335

Aptekarska siła
pomocnicza żeńska z 10-letnią praktyką poszukuje posady laborantki w aptece wzgl. laboratorium chemicznym. - Oferty Kurjer Pozn. zdg 53 705

Inteligentna
lat średnich, o miłej powierzchowności, łagodnego usposobienia szuka posady do prowadzenia gospodarstwa domowego. - może się zająć wychowaniem dzieci, przyjmie także na wyjazd lub podobną. Oferty Kurjer Poznański zdg 53 469

Mechanik - ślusarz
sumienny, chętny poszukuje jakiegokolwiek pracy. Oferty Kurjer Pozn. zdg 53 719

Bona
szuka posady od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 598

Poszukuje
posady portjera, inkasenta itp. z kaucją 1000. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 566

Rządca gospodarczy
32 lata, 12-letnia praktyka, dobre świadectwa oraz referencje, zamieszkały, sumienny, energiczny, dobry organizator, zmienia posadę od 1 lipca. Żonatego lub samotnego. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 54 546

Krawcowa
dobry krój dziennie 2 zł, szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 557

Krawcowa
pierwszorzędna w wszelką prace poza dom 2.50 dziennie szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 492

Fryzjer
poszukuje posady zaraz, miejscowość obojętna. Zgłoszenia Czesław Praczyk, Borek, Rynek 10. zdg 54 468

Krawcowa
przyjmie posadę do szycia. Kwiatowa 8, m. 15. zdg 54 514

Inteligentna
8 klas gimn., kursa handlowe, poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 54 527

Kuchmistrzini
restauracyjna poszukuje posady od 15. do hotelu lub restauracji, pierwszorzędne świadectwa. - Również na wyjazd. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 427

Pisarz
lub urzędnik gosp. z praktyką kawaler, lat 33 szuka posady. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 54 313

Robotnik
kawaler, samotny poszukuje pracy za wóznicę z dobrymi świadectwami z kaucją 500 zł od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 327

Panienska
lat 17, pragnie wyuczyć się fryzjerstwa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 54 402

Mistrz
ciesielski i murarski z długoletnią praktyką poszukuje posady jako kierownik w przedsiębiorstwie budowlanym lub jako zastępca mistrza. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 369

Ogrodnik
samotny, lat 40, dzielny fachowiec, specjalność warzywnictwo, kwaciarstwo, szkółkarstwo, bartnictwo i obsługa palacowa, bardzo dobre świadectwa, poszukuje posady na majątek lub gdziekolwiek od czerwca lub później. - Oferty Kurjer Poznański zdg 54 374

Czeladnik
piekarski w pracowni w cukiernictwie szuka od zaraz lub później posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 54 372

Ogrodnik
poszukuje posady zaraz lub później przy willi jako ogrodnik-portier ewentualnie może złożyć kaucję. Oferty Kurjer Poznański zdg 53 376

Dypl dietetyczka
obejmuje posadę od zaraz lub 15. przy chorej osobie, pensionacie, sanatorium, szpitalu, zna administrację, szyje, haft. Warunki skromne. Oferty Kurjer Poznański zdg 53 286

Inteligentna
młoda i zdolna, znajdująca się w przykrem położeniu, prosi gorąco o posadę: składni, dzieci, do chorej, towarzysztwa pani (lektorka) inne. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 54 050

Stenotypistka
z maturą poszukuje posady w większym przedsiębiorstwie. Oferty „Par”. Poznań, pod 55.308. Pg 5930-55.308

Bezpłatnie
maszynistka poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 53 602

Bufetowa
rutynowana posiadająca pierwszorzędne świadectwa poszukuje pracy, miejscowość obojętna. - Oferty Kurjer Poznański zdg 53 615

Propagandzistka
dzielna poszukuje jakiegokolwiek pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 53 616

Księgowy
rutynowany bilansista, długoletnia praktyka szuka posady, zakładu, reguluje księgi, wyjazd. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 53 659

Stenotypistka
polsko-niemiecka stenografka poszukuje pracy wieczorami. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 53 669

Inteligentna
wykształcona szuka posady zarządczyni, wyprzedażki, wychowawczyni. Oferty Agencja Kurjera Poznańskiego, Bydgoszcz, ul. Trzeciego Maja. ng 12 330

Lwowska
poszukuje posady z gotowaniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 54 202

Sumienny
energiczny, były urzędnik gospodarczy poszukuje posady biurowej, inkasenta, magazyniera banku lub zawołanie, chlubne świadectwa i polecenia może złożyć gwarancję lub zabezpieczenie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 54 194

Starszy
krawiec szuka pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 215

Spedytor
młody dobry kalkulator, akwizytor, specjalista transportu mebli celem rozszerzenia praktyki zmienia posadę. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 54 246

Kierownik
szkoły, emerytowany, lat 50 poszukuje zajęcia za skromnym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 53 626

Bankowiec
młody, 5 letnia praktyka szuka jakiegokolwiek posady. - Oferty Kurjer Pozn. zdg 53 671

Dobry
fachowiec, branży wód mineralnych, rozlewni szuka posady odpowiedniej ewent. złoży kaucję, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdg 53 566

Krawcowa
na komplety suknie, garderobę dziecięcą w dom poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 53 570

Magistra farmacji
z praktyką, na stałą posadę poszukuje Apteka Oborniki. Wolne utrzymanie, požądane referencje, podanie pretensji. dg 2099

Lekarz - dentysta (stka)
(chrześć) potrzebny (a) na 6 tygodniowe zastępstwo od 15 czerwca. Zgłoszenia natychmiast Katowice, Pilsudskiego 5, lekarz-dentysta Dymny. zdg 53 598

Uczeń
z odpowiednim wykształceniem szkolnym zaraz potrzebny. Drogeria pod Lwem Cz. Jankowski, Kruszwica. ng 12 399/400

Służąca
z dobrem gotowaniem, praniem, świadectwa do 2 osób. Zgłoszenia od 5. Skarbowa 7, m. 3. zdg 54 595

Posługaczka
młodsza, czysta. Zgłoszenia Wypiańskiego 2, m. 8. zdg 54 587

Woźny
agent, posiadający około 200. - potrzebny. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 583

Książkowa
korespondentka potrzebna. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 54 578

Krawcowa
poszukuje pomocnicy i uczenicy Łazarz, Kossaka 18 - 8. zdg 54 574

Samodzielna
gotowaniem do wszystkiego przyjmuje. Zgłoszenia po 19-tej, ul. Kocielna 4. - 7. zdg 54 576

Przedstawiciele
na poszczególne miasta z małą gotówką poszukuje, nowos. branża samochodowa. Zgłoszenia Stefan Bernaczyk, Poznań, Sielska 45, m. 4. zdg 54 572

Fryzjerka
potrzebna. Kraszewskiego 19. zdg 54 554

Dziewczyna
samodzielna z gotowaniem, praniem, kochająca dzieci potrzebna od 15. Grzeskowiak, Wrocławska 10, skład. zdg 54 560

Fryzjerka
stała. Stary Rynek 91 - 2. zdg 54 530

Marszantka
może się zaraz zgłosić. Matuszewska Al. Marcinkowskiego 13. zdg 54 535

Lekarka
dentystka potrzebna od zaraz młodszą katoliczką. Podanie warunków, zgłoszenia Kurjer Poznański, Gniezno 459. ng 12 118

Drogerzysta
na stanowisku kierownika do hurtowni drogerijnej natychmiast potrzebny. Piśmienne zgłoszenia z podaniem warunków do „Par”, Al. Marcinkowskiego 11 pod nr. 23.109. Pg 5076-23.109

Mechanik
obeznany z aparatami fotograficznymi natychmiast potrzebny. Zgłoszenia piśmienne „Par”, Al. Marcinkowskiego 11, pod nr. 24.1. Pg 5077-24.1

Pielegniarki
szukam kursem Kliniki dziecięcej. Oferty Kurjer Poznański zdg 54 494

Uczenice
do krawieczyny na rok. Niedźwiecka, Mały Jana 12, m. 19. zdg 54 491

Humor zagraniczny

Muzyka... współczesna

Co futro = to Edmund Rychter - co palto - to Edmund Rychter - co ubranie - to Edmund Rychter, Poznań, Ostrów Wielkop.

Przedpłata
na miesiąc czerwiec 1936 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w mieście zł 3.50, z odnośnieniem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.10, kwartalnie zł 12.30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5.00, w innych krajach zł 7.00-9.50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie piśma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonej numerów lub odszkodowania.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiału poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą, tylko 14-76, 35-24 i 40-72

Ogłoszenia
na stronie 6-lamowej 25 gr., na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr., na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr., na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr. przed wiadomościami potocznej 200 r-wyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „dobre” do godz. 11.00, większe dłuższe według możliwości. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówek.) słowo nagłówek.) (tłuste) 25 gr., każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstają wskutek matrycy, wydawnictwo nie odpowiada.

P. K. O. Poznań nr. 200.149.